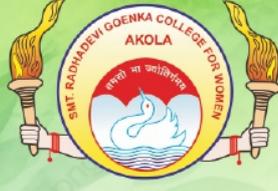

Bharatiya Seva Sadan's

Smt. Radhadevi Goenka College for Women, Akola.

Accredited by NAAC, "A" Grade with CGPA 3.07
(Certified Minority Institution)

Website : www.rdgakola.ac.in ▶ E-mail : rdgcollegeakola@gmail.com

सुरभि

वार्षिकांक
२०२३-२०२४

भारतीय सेवा सदन, अकोला के उपक्रम

- १) आर.डी.जी. पब्लिक स्कूल इंग्रजी माध्यम (C.B.S.E.)
- २) विद्यामंदिर प्राथमिक शाळा (हिंदी व मराठी माध्यम)
- ३) श्रीमती राधादेवी गोयनका विद्यामंदिर बॉईज हायस्कूल (हिंदी व मराठी माध्यम)
- ४) विद्यामंदिर कन्या शाळा (हिंदी व मराठी माध्यम)
- ५) श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय, अकोला.
 - ▶ कनिष्ठ महाविद्यालय : कला / वाणिज्य / विज्ञान / व्होकेशनल (अकाउंटिंग, फुड टेक्नॉलॉजी)
 - ▶ वरिष्ठ महाविद्यालय : कला / वाणिज्य / गृहविज्ञान
 - ▶ पदव्युत्तर विभाग (विनाअनुदानित) : कला / वाणिज्य / गृहविज्ञान
 - ▶ विनाअनुदानित अभ्यासक्रम (NGC) : BBA, BCA, MCM, MCA, Fashion Designing, Communication Skill in English, Banking & Insurance.
RDG Institute of Films, Television & Dramatics, RDG Beauty Academy
RDG Competitive Learning Center, RDG Recording Studio, RDG Music Academy

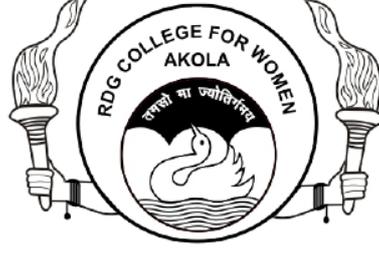
Smt. Radhadevi Goenka College for Women, Akola

Goals and Mission of the College

- 1] Inspired by National Freedom Movement the Society was founded in 1942 with a goal to inculcate the spirit of Nationalism,
- 2] To impart education to women in Vidarbha Region,
- 3] To attain Community and Social development through infrastructure and resources available at the college,
- 4] To provide platform to the students by giving them opportunity to face challenges of competitive world,
- 5] To ensure and inculcate discipline in terms of regularity, punctuality among students so that they can contribute to the society and nation,
- 6] To inspire students to participate in Sports, NSS, NCC and various cultural activities for their all round development,
- 7] To aim at overall personality development of students.

● सुरभि (२०२३-२४) ●

भारतीय सेवा सदन द्वारा संचालित

श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय अकोला.

महाविद्यालय विकास समिती

श्री. दिलीपराजजी गोयनका
अध्यक्ष

सदस्य

- ◆ श्री. रविंद्रकुमारजी गोयनका
- ◆ श्री. आलोककुमारजी गोयनका
 - ◆ डॉ. अंबादास पांडे
 - ◆ प्रा. परिमल मुजुमदार
 - ◆ डॉ. संजय विटे
 - ◆ डॉ. रुपा गुप्ता

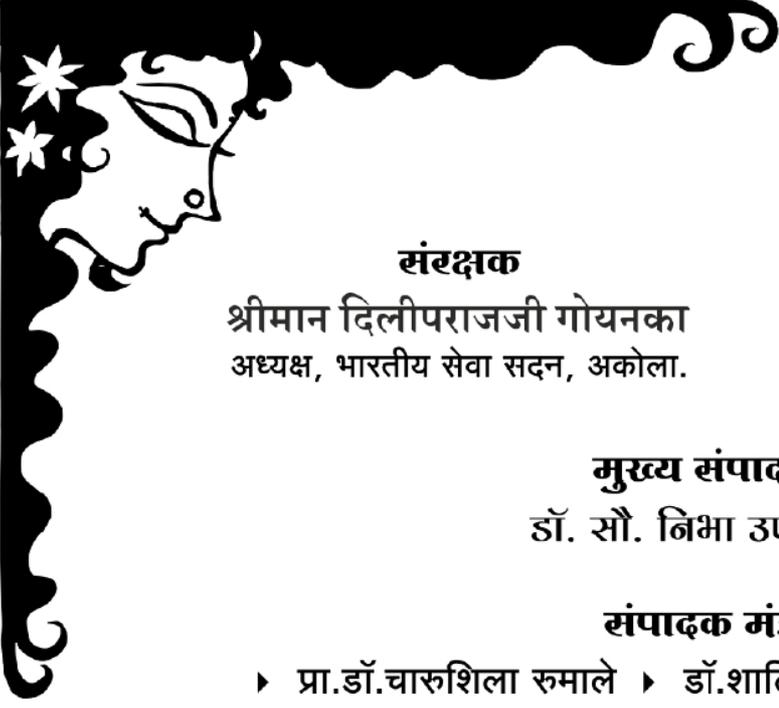
शिक्षक प्रतिनिधी

- ◆ डॉ. निभा उपाध्याय
- ◆ डॉ. विनोद खैरे
- ◆ डॉ. उमेश पाटील

शिक्षकेत्तर प्रतिनिधी

महेश तोष्णीवाल

प्रा.डॉ. चारुशिला रुमाले
प्राचार्य व पदसिद्ध सचिव

संरक्षक

श्रीमान दिलीपराजजी गोयनका
अध्यक्ष, भारतीय सेवा सदन, अकोला.

मार्गदर्शक

डॉ. चारुशीला रुमाले
प्र.प्राचार्य

मुख्य संपादक

डॉ. सौ. निभा उपाध्याय

संपादक मंडळ

▶ प्रा.डॉ.चारुशीला रुमाले ▶ डॉ.शालिनी बंग ▶ प्रा.प्रमिला बोरकर

संपादकीय विद्यार्थिनी

मराठी विभाग : साक्षी नंदाने, मनीषा धार्डत, भूमिका चव्हाण, विद्या मोरे, श्रेया भांडे
हिंदी विभाग : कु. निविता मौर्य, भूमिका पांडे, राशि पाठक, शिवानी राउत, रुचि पांडे
इंग्रजी विभाग : आमना शरीफ, श्रेया गोसावी, आंचल शुक्ला, श्रावणी काले, श्रेया घाटगे
संस्कृत विभाग : रोहिणी गोपनारायण, गायत्री शिंदे, रेवती वालफीकर, प्रिती देशपांडे

प्रकाशक

प्राचार्य, श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय, अकोला.

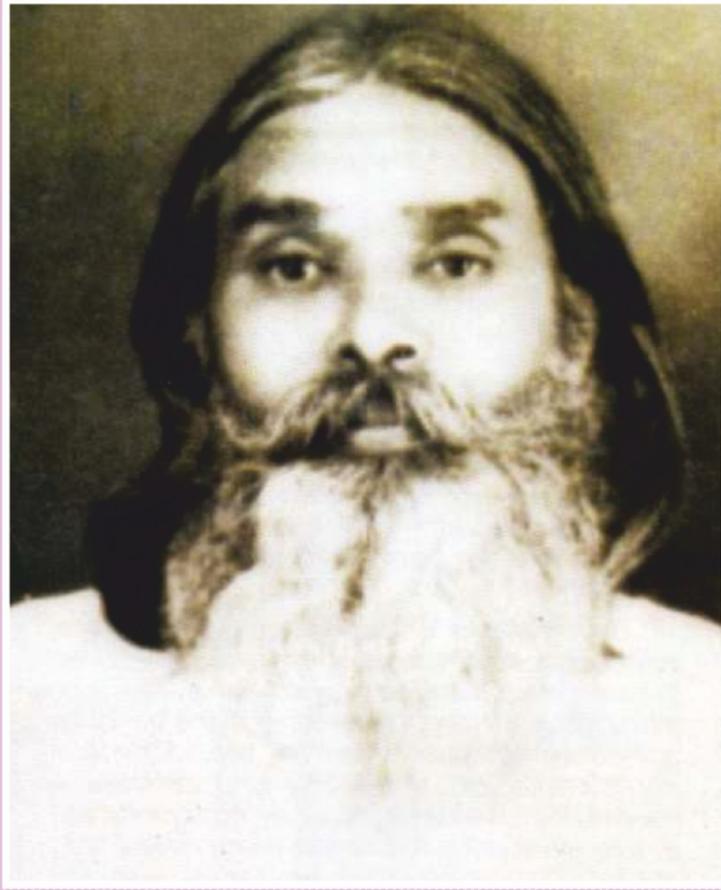
अंतरंग

▶ मराठी विभाग	▶ संस्कृत विभाग
▶ हिंदी विभाग	▶ उर्दू विभाग
▶ इंग्रजी विभाग	▶ विविध अहवाल

सुरभि (२०२३-२४)

॥ हमारे श्रद्धास्थान ॥

भारतीय सेवा सदन संस्था के आश्रयदाता
सेठ स्व.श्रीमान किसनलालजी गोयनका

सुरभि (२०२३-२४)

-: श्रद्धास्थान :-

आदरणीय माताजी स्व.श्रीमती राधादेवीजी गोयनका

संस्थापिका अध्यक्ष - भारतीय सेवा सदन, अकोला

॥ प्रेरणा पाथेय ॥

श्रद्धेय माताजी स्व.राधादेवीजी गोयनका के स्वर्गारोहण के पश्चात यद्यपी उनकी भौतिक उपस्थिती आज हमारे बीच नहीं है, किंतु उनके प्रेरणादायी विचारों का आलोक हमारे विकास पथ को आलोकित करता रहा और सदैव करता रहेगा ।

श्रद्धेय माताजी द्वारा “सुरभि” २००९-१० में उनके द्वारा लिखे गए सारगर्भित अंतिम आशिर्वचन का अंश प्रस्तुत है ।

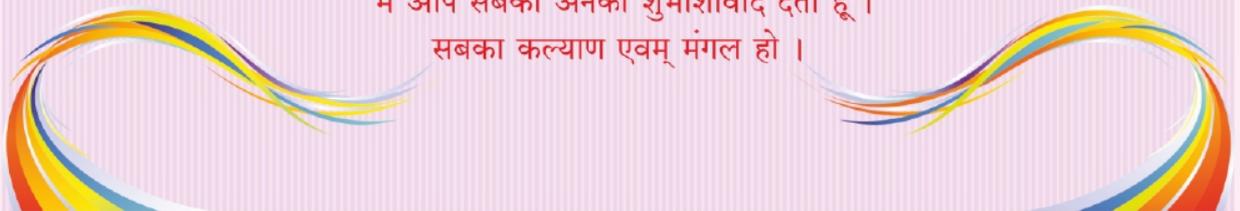
“मै चाहती हूँ आप सब खूब पढ़े । केवल पढ़े लिखे ही नहीं बल्कि स्वावलंबी व ज्ञानी और देश, समाज व संस्था का नाम उँचा करें ।”

आप सबको और कितने संदेश मै लिख पाऊंगी मै नहीं जानती हूँ । जीवन का संध्याकाल है । यात्रा अस्ताचल की ओर है अतः मै अपने जीवन के अध्ययन तथा अनुभवों का निचोड आप तक पहुंचाना चाहती हूँ । हमारे पास जो भी है, विद्या, शक्ति तथा धन सबका उपयोग परहित में होना चाहिये । यही धर्म है । जो आप सब स्वयं के लिए होना पसंद नहीं करते वह दुसरों के साथ कभी न करें ।

जीवन सुख दुःख का मिश्रण है । दोनो में तटस्थ रहना चाहिए । कहना आसान है, करना कठिन है लेकिन असाध्य नहीं है । साधना जरूरी है । स्कूल, कॉलेजों की शिक्षा के अलावा संतो की अनुभूती और भी जरूरी है । इसके लिए मै आप सबसे गीता और रामायण नित्य पढ़ने का तथा उन्हे जीवन में उतारने का अनुरोध करती हूँ । अतः सुबह-शाम नियम से प्रतिदिन कम से कम बीस मिनट ध्यान करना चाहिए । यह मेरे अनुभव की बात है । केवल उपदेश नहीं है । भारतीय सेवा सदन व संस्थाओं में मेरे प्राण बसते है । इन्हे आप सबका सदैव सहयोग और स्नेह मिलता रहे ।

मैं आप सबको अनेकों शुभाशीर्वाद देती हूँ ।

सबका कल्याण एवम् मंगल हो ।

सुरभि (२०२३-२४)

Source of Inspiration

The Founder President of Bharatiya Seva Sadan, Akola
Great Freedom Fighter

Late. Mataji
Smt. Radhadeviji Kisanlalji Goenka

VISION

**Empowerment of Women Through Economic
Independence for Betterment of Society**

MISSION

**“To impart holistic Education to the girl students in order to transform
them into Empowered, Capable of Self-earning and Efficient Individuals,
Family Members and Citizens in their Future Lives”**

सुरभि (२०२३-२४)

भारतीय सेवा सदन, अकोला के सम्माननीय पदाधिकारी

श्री. दिलीपराजजी
गोयनका
अध्यक्ष

आ.श्री. गोपीकिसनजी
बाजोरिया
वरिष्ठ उपाध्यक्ष

श्री. रविंद्रकुमारजी
गोयनका
उपाध्यक्ष

श्री. आलोककुमारजी
गोयनका
सचिव

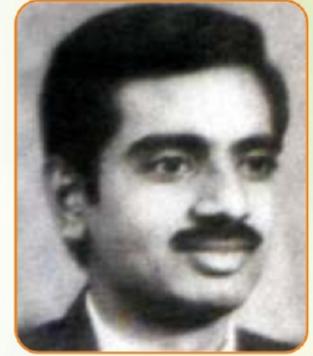
श्री. प्रफुल्लजी
संघवी
सह सचिव

श्री. दुर्गाप्रसादजी
अग्रवाल
कोषाध्यक्ष

श्रीमती. मंजुदेवीजी
गोयनका
सदस्य

श्री. संजयकुमारजी
गोयनका
सदस्य

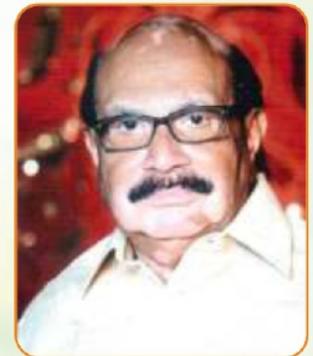
श्री. विनीतकुमारजी
गोयनका
सदस्य

श्री. तुलसीरामजी
गोयनका
सदस्य

श्री. हरमिंदरसिंह
छटवाल
सदस्य

श्री. अ. रमेशचंद्रजी
श्रावगी
सदस्य

सुरभि (२०२३-२४)

श्री.अॅड. बी. के. गांधी
सदस्य

श्री. दिपककुमारजी अग्रवाल
सदस्य

श्री. सुनीलजी अग्रवाल
सदस्य

श्री. रणजीतबाबु गुप्ता
सदस्य

श्री. शिवप्रकाशजी रुहाटिया
सदस्य

श्री. भरतराजजी गोयनका
सदस्य

श्रीमती इंदुबालाजी चौधरी
सदस्य

श्री. राजकुमारजी रूंगटा
सदस्य

श्री. घनश्यामजी गोयनका
सदस्य

श्री. पवनजी माहेश्वरी
सदस्य

डॉ. वंदनजी मोहोड
सदस्य

श्री. के. के. जोशी
सदस्य

श्री सौरभजी गोयनका
सदस्य

सुरभि (२०२३-२४)

श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय, अकोला

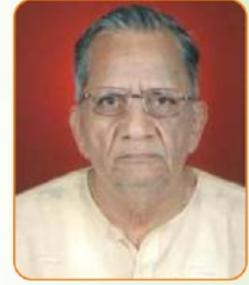
श्री.दिलीपराजजी गोयनका
अध्यक्ष

श्री.रविंद्रकुमारजी गोयनका
सदस्य

श्री.आलोककुमारजी गोयनका
सदस्य

श्री.तुलसीरामजी गोयनका
सदस्य

डॉ.वंदनजी मोहोड
सदस्य

डॉ. चारुशीला रुमाले
प्र.प्राचार्य/पदसिध्द सचिव

President's Message

Dear Students,

It is my great pleasure to welcome you to RDG College for Women. The college is unique within the landscape of Vidarbha region of Maharashtra State because it is exclusively the first women college providing education from PG to PG under one campus. What you see in these pages provides only the snapshot and trailer of incredible and excellent work carried out at this college. The college is privileged to have well qualified & experienced staff & administration dedicated to academic excellence, diversity, integrity, community services, social

engagement, student success & the environment that foster RDG Culture, critical thinking & self-determination and with the vision of

**“EMPOWERMENT OF WOMEN THROUGH ECONOMIC
INDEPENDENCE FOR BETTERMENT OF SOCIETY ”**

We would be delighted to host you for a campus visit to see for yourself the good work of RDG College community, where students thrive & progress towards the realization of their full potential in every field. We provide quality education to the students and take their every possible care.

I am pleased & proud to have the opportunity to lead this institution with earnest cooperation of my colleagues, Principal and all the teaching and non-teaching staff.

Education enables one to differentiate between the good & the bad. We at Bharatiya Seva Sadan believe that “If you make a mind educated automatically all the evils of the society will be taken care of.”

Our Moto is “Quality Education at Affordable Cost.”

Our endeavor is to create a world class educational facility where lives are shaped as per today's needs, where you learn to meet the challenges of tomorrow.

Being a social organization it is our mission to not only fulfill the educational needs of the population but also contribute towards its upliftment from all social entrapments.

With best wishes

Dilipraj Goenka

President

Bharatiya Seva Sadan, Akola.

प्राचार्य का मनोगत

शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ या वर्षासाठी 'सुरभी' या वार्षिक विशेषांकाचे प्रकाशन होणे ही अत्यंत आनंदाची बाब आहे. आमचे प्रेरणास्रोत स्वातंत्र्यसैनिक, यशस्वी समाजसेवक, साहित्यिक, श्रद्धेय माताजी आमच्या प्रेरणास्थान आहेत. त्यांचे स्वप्न विद्यार्थिनींमधील सुप्तगुणांना वाव देणे होते. 'सुरभी' ज्यातून विद्यार्थिनींमध्ये असलेल्या सुप्तगुणांना उदयास येण्याची संधी मिळते आणि माताजींच्या विचारांना उज्वल करणे शक्य होते. यासोबतच भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष मा. दिलीपराजजी गोयनका यांच्या विशेष मार्गदर्शनाने आमच्या विद्यार्थिनींमध्ये सामाजिक जबाबदारी आणि आपलेपणाची भावनाही जागृत होत असते. या भावनेचा परिणाम म्हणून आपल्या विद्यार्थिनी एन.एस.एस., एन.सी.सी. मध्ये सहभागी होत असतात आणि लोकसेवेसाठी तत्पर असतात. आज समाजाला अशा कर्तव्यदक्ष तरुण पिढीची गरज आहे.

साहित्य हा समाजाचा आरसा मानला जातो. भारतीय समाज आणि संस्कृतीची वैशिष्ट्ये आपल्याला साहित्यात दिसतात. महाविद्यालयीन जीवनाला विद्यार्थी जीवनाचा सुवर्णकाळ म्हणतात. त्याचबरोबर विद्यार्थिनी शिक्षणासोबतच जीवनाच्या सर्वांगीण विकासाचे ध्येय घेऊन पुढे जातात. त्यामुळे महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींना सातत्याने प्रगत करण्याच्या दृष्टिकोनातून त्यांना नवी ऊर्जा देण्यासाठी आणि त्यांची स्वप्ने साकार करण्यासाठी महाविद्यालय सदैव त्यांच्यासोबत आहे. आज या बदलत्या वातावरणात आपल्याला अशी तरुण पिढी घडवायची आहे, जी सुशिक्षित तसेच सुसंस्कृत, कुटुंब आणि समाजाप्रती कर्तव्यदक्ष राहिल, आर्थिकदृष्ट्या सक्षम आणि राष्ट्र उभारणीत योगदान देण्याची जिद्द ठेवेल. महिला सक्षमीकरणाच्या या युगात महिलांची महत्त्वाची भूमिका लक्षात घेऊन आमच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींचा सर्वांगीण विकासासाठी आम्ही नेहमीच प्रयत्नशील असतो. या वार्षिक अंकाच्या माध्यमातून साहित्याभिमुख होण्यासाठी कथा, कविता, नाटक इत्यादी लिहिण्याची प्रेरणा दिली जाते. पर्यावरण संरक्षण, मतदान जागृती, रक्तदान व आधुनिक तंत्रज्ञान, उद्योग क्षमता विकसित करणे, नागरी संरक्षण, स्वसंरक्षण कार्यशाळा, कायद्याची माहिती 'आरोग्य ध्यानात ठेवत निरोगी राष्ट्र, सशक्त राष्ट्र' संबंधित विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करून दरवर्षी महाविद्यालयातील सर्व क्षेत्रातील गुणवंत विद्यार्थ्यांमधून R.D.G. ऑइडॉल्सची निवड केली जाते. विद्यार्थिनींना क्रीडा जगात पुढे जाण्यासाठी प्रोत्साहन दिले जाते. ज्याची संपूर्ण प्रतिमा 'सुरभी'मध्ये आहे. ती 'सुरभी' आमच्या कॉलेजच्या जिवाळ्याची अभिव्यक्ती आहे. आमच्या विद्यार्थिनी सुवर्णकाळाची स्वप्ने जपतात आणि या विश्वासाने पुढे जातात..... या शुभेच्छासह.

डॉ. चारुशीला रुमाले
प्र. प्राचार्य

संपादकीय...

‘सुरभि’ वार्षिक विशेषांक आपके हाथ सौपते हुए बड़ी प्रसन्नता हो रही है।

साहित्य समाज का पथ प्रदर्शक माना जाता है अंधकार से प्रकाश की ओर जाने की दिशा दिखाता है। हर

युग में ज्ञान-विज्ञान के सत्य को साहित्य ने उजागर किया है। हृदय और बुद्धि दोनों में समन्वय साधने की कला हमें साहित्य सिखाता है ऐसे में आज की युवा पीढ़ी को साहित्य से जोड़ना आवश्यक है क्योंकि वे ही महान देश का भविष्य है। दृढ़ इच्छाशक्ति, सहयोग सहकारिता की भावना के साथ हम सब आपस में मिलकर निरंतर आगे बढ़ेंगे, आशा और विश्वास के साथ नया सवेरा होगा।

इस बार हम किसी विशेषांक से जुड़े नहीं है बल्कि छात्राओं को लेखन की पूर्ण स्वतंत्रता दी गई है, जिससे वे अपने पसंद के विषय पर लिख सकें और हुआ भी वैसा ही कि उन्हें जो अच्छा लगा उस पर उन्होंने लिखा कहीं दोस्ती की याद तो कहीं माता-पिता का स्नेह, कहीं परिवार की जिम्मेदारियां तो कहीं हास्य-व्यंग, कहीं देश भक्ति के स्वर तो कहीं सामाजिक - राष्ट्रीय दायित्व का निर्वाह तो, कहीं जीवन आनंद की रंगीन छटा इस ‘सुरभि’ में समाहित है।

अपने नाम के अनुरूप यह पत्रिका विविध रंगी फुलों की सुगंध अपने आप में समेटे परिसर को सुवासित करने का प्रयास कर रही है। इस सन्दर्भ में कवि सुमित्रानंदन पंत की ये पंक्तियाँ याद आती हैं।

“सुन्दर है विहंग, सुमन सुन्दर
मानव ! तुम सबसे सुन्दरतम्
निर्मित सबकी तिल-सुषमा से
तुम निखिल सृष्टि में चिर निरुपम।”

‘सुरभि’ में जहाँ एक ओर सप्तरंगी सुनहरी छटा है वहि

दूसरी ओर अभ्यास पूरक कार्यों के अहवालो में महाविद्यालय की ‘सुरभि’ रच बस गयी है।

विगत वर्ष हमने कैसे नियोजनबद्ध कार्य किया है यह जानना हो तो पढ़िये हमारे विविध समितियों के अहवाल और जान लीजिए हमारी छात्राओं की निष्ठा और प्राध्यापकों की कर्तव्य निष्ठा। राष्ट्रनिर्माण के लिए आवश्यक सशक्त पीढ़ी को तराशने में कोई कसर नहीं छोड़ी है। यह प्रेरणा हमें श्रद्धेय माताजी के आशीष, वचनों से मिली है।

माताजी के सपनों को साकार करने व छात्राओं के सर्वांगीण विकास के लिए अनमोल मार्गदर्शन हमारे संस्था के अध्यक्ष महोदय मा.दिलीपराजजी गोयनका सदैव करते हैं।

इसके साथ ही समय-समय पर भारतीय सेवा सदन कार्यकारिणी सदस्यों के अनमोल मार्गदर्शन भी हमें मिलता रहता है, जिससे उनके बताये मार्गपर मा.प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले के साथ-साथ हम सभी एक जुट होकर कार्य करते हैं। जिससे सशक्त भावी पीढ़ी का निर्माण हो सके। मा.प्राचार्य महोदय के प्रति श्रद्धा व्यक्त करते हुए, संपादक मंडल के सहयोगी प्राध्यापक जिन्होंने मेरा बखुबी साथ निभाया उनके प्रति कृतज्ञता ज्ञापित करती हूँ। मैं उन सभी शिक्षकेतर कर्मचारीगण जिन्होंने मुझे सहयोग दिया उनके प्रति हृदय से आभारी हूँ। प्रत्यक्ष - अप्रत्यक्ष सभी सहयोगी के प्रति कृतज्ञ हूँ एवं छात्राओं के प्रति कृतज्ञता ज्ञापित करती हूँ जिन्होंने अपने लेखों से इस ‘सुरभि’ को सँवारा है। जीवन के विकासात्मक परिदृश्य को समावेशित ‘सुरभि’ को प्रकाशन योग्य बनाने के लिए प्रकाशक राम शर्मा के अथक परिश्रम के लिए धन्यवाद देती हूँ।

सप्तरंगिनी भाव लहरी ‘सुरभि’ को सौंप कर प्रसन्न हूँ, अगर कोई कमी रह गयी है तो उदार पाठक उसे सह लेंगे इस विश्वास के साथ...

डॉ. सौ. निभा उपाध्याय
संपादक

MEMBER OF PARLIAMENT
(LOK SABHA)

शुभेच्छा संदेश

आपल्या महाविद्यालयाच्या वार्षिकांक 'सुरभि' विशेषांक प्रकाशित होत आहे. हे ऐकून मला आनंद वाटत आहे. आपल्या महाविद्यालयाचा प्रत्येक कार्यक्रम आपण पूर्ण निष्ठेने व समर्पित वृत्तीने पूर्ण करता या अंकांमध्ये सुध्दा विद्यार्थीनींच्या शैक्षणिक व बौद्धिक दृष्टीने विकासाचा विचार समोर येईल हा विश्वास मला आहे.

महाविद्यालयातील विद्यार्थीनींचे जे भावविश्व असते ते कसे उमललेल, तसेच त्यांच्या विचाराला विकासाचे पंख कसे फुटतील हे बघणे व त्यास वाव देणे हे आपले कर्तव्य आहे व आपण ते सक्षमतेने या वार्षिकांकाच्या माध्यमातून पूर्णत्वास नेत आहात.

सदर अंकात आपण विद्यार्थीनींना त्यांच्या कला गुणांना त्यांच्या अंगीभूत शैलीला अत्यंत समर्थपणे विकसित कराल, तसेच आपल्या संस्थेचे नावलौकिक वाढवाल अशी खात्री आहे. त्यासाठी मी आपणास व आपल्या संपादक मंडळाला शुभेच्छा देतो.

(श्री. अनुपजी धोत्रे)

अनुप संजय धोत्रे

खासदार

अकोला लोकसभा मतदारसंघ

Dr. Milind A. Barhate
Vice-Chancellor

Sant Gadge Baba Amravati University,
Amravati - 444 602, Maharashtra (India)

No. SGBAU/P-100/ /202

Date : / /202

MESSAGE

It gives me immense pleasure to note that Smt. Radhadevi Goenka College for Women, Akola is going to publish the college magazine, 'Surabhi'. This is a very important step towards offering valuable opportunities for extracurricular activities to the students. This college has consistently demonstrated its commitment to these ideals, making a profound impact on the academic landscape of our region.

I am sure that students of this college will use this opportunity by contributing to the theme of the magazine and the readers will be benefitted from the knowledge content.

I wish this college a very big success in all their endeavours and the magazine a bright future.

(Dr. Milind A. Barhate)

Dr. Charushila Rumale,
Principal,
Smt. Radhadevi Goenka College
for Women, Akola.

PROF. MAHENDRA P. DHORE
M.Sc. M.Phil. Phd.(Computer Science)
Pro-Vice Chancellor

SANT GADGE BABA
AMRAVATI UNIVERSITY
AMRAVATI - 444 602
MAHARASHTRA (INDIA)

No. : SGBAU/PVC/17/2024

Date : 12.07.2024

Message..!

I am pleased to know that Smt. Radhadevi Goenka College for Women, Akola is annually releasing its Magazine Surabhi.

Such magazines are a platform to give exposure to the hidden talents of the students in the form of articles, poems, memories, innovative thoughts, scientific writings etc.

I wish the magazine a great success and congratulate the Principal, Staff and the Team who are working for the success of the magazine.

(Prof. Mahendra Dhore)
Pro-Vice Chancellor,
S.G.B.Amravati Univesity,
Amravati

To,
Dr. Charushila Rumale,
Principal,
Radhadevi Goenka College,
for Women, Akola.

Mob. 9423103043, Ph. Off. : 0721-2668061

website : www.sgbau.ac.in

Email- provc@sgbau.ac.in/mpdhore@rediffmail.com/dhoremp@gmail.com

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती श्री संत गाडगे बाबांचा दशसूत्री संदेश

भुकेलेल्यांना	- अन्न
तहानलेल्यांना	- पाणी
उघड्यानागड्यांना	- वस्त्र
गरीब मुलामुलींना	- शिक्षणासाठी मदत
बेघरांना	- आसरा
अंध, पंगू, रोग्यांना	- औषधोपचार
बेकरांना	- रोजगार
पशू, पक्षी, मुक्या प्राण्यांना	- अभय
गरीब तरुण-तरुणींचे	- लग्न
दुःखी व निराशांना	- हिंमत

हाच आजचा रोकडा धर्म आहे ।
हीच खरी भक्ती व देवपूजा आहे ।

'गोपाला गोपाला देवकीनंदन गोपाला'

विद्यापीठ गीत / University Song

जनमन जागर, करीत निरंतर, विद्यापीठ चाले
संत गाडगे बाबा तुमचे स्वप्न पूर्ण झाले ॥

विद्या चिंतन | विद्या मंथन |
विद्या सर्जन | विद्या जीवन ॥

कुणी न आता खुळ अडाणी, ज्ञानासह विज्ञान कळाले
पर्णकुटीतील प्रतिभेलाही, आभाळाचे पंख मिळाले
दशसुत्राचे अक्षर अक्षर, वेद नवा बोले ॥ १ जनमन ...

किती रंजले, किती गांजले, किती आंधळे लुळे पांगळे
कर्मयोगी निष्काम आचरून, कवेत घेता बांधव सगळे
भूतदयेच्या ओलाव्याने, मानस मोहरले ॥ २ जनमन ...

धर्मजातीच्या पलिकडेही माणूस केवळ माणूस असतो
भेदभ्रमांचे बंध तोडूनी मानवतेची पूजा करतो
पिढ्यापिढ्यांचे जीवनदर्शन विश्वात्मक झाले ॥ ३
जनमन जागर, करीत निरंतर, विद्यापीठ चाले ॥

.. महाविद्यालय प्रार्थना ..

है प्रार्थना गुरुदेव से, यह स्वर्गसम संसार हो ।
अति उच्चतम जीवन बने, परमार्थमय व्यवहार हो ॥
ना हम रहे अपने लिए, हमको सभी से गर्ज है ।
गुरुदेव यह आशीष दे, जो सोचने का फर्ज है ॥१॥
हम हो पुजारी तत्व के, गुरुदेव के आदेश के ।
सच प्रेम के नित स्नेह के, सध्दर्म के सत्कर्म के ॥
हो चीठ झुटी राह की, अन्याय की अभिमान की ।
सेवा करने को दास की परवाह नही हो जान की ॥२॥
छोटे न हो हम बुद्धि से, हो विश्वमय से ईशमय ।
हो राममय अरु कृष्णमय, जगदेवमय जगदीशमय ॥
हर इन्द्रियो पर ताव कर, हम वीर हो अतिधीर हो ।
उज्वल रहे सर से सदा, निजधर्मरत खंबीर हो ॥३॥
अतिशुध्द हो आचार से, तन मन हमारा सर्वदा ।
अध्यात्म की शक्ति हमें, पल भी नही कर दे जुदा ॥
इस अमर आत्मा का हमे, हर श्वास भर में गम रहे ।
गर मौत भी आ गई, सुख दुःख हमसे सम रहे ॥४॥
है प्रार्थना गुरुदेव से, यह स्वर्गमय संसार हो ।
है गुरुदेव । हम सब को सदबुध्दी दे ॥५॥ - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज

पोशिंदा

शेतकऱ्याने कष्टाने शेत ते सिंचले
सोन रूपी धान घरात आले

शेतकऱ्याची पोर आनंदाने हर्षली
आशेच्या उंच शिखरावर चढली

बाबा मला दिवाळीला नविन ड्रेस घ्याल ना
चालून चालून चपलेची टाच घासली नविन
द्याल ना आकाशपाळणा पाहायला घेऊन जाल ना

मुलीचे बोल ऐकून त्याच्या मनपटलावर अनेक
विचार आदळले मनातले ओठावर येण्याआधी
बोल मन तिथेच थांबवले

बाजारातील धान्यभावाचे पासे आपल्या हाती
आहे का गं काही कस सांगू बाळा
हा शकूनी मामा आपल्या हिताचा नाही

ही गोष्ट तेव्हाची आहे जेव्हा मी इयत्ता नववीमध्ये शिकत होती. रोजप्रमाणे मी त्या दिवशीही संध्याकाळी इंग्रजीच्या क्लासला गेली. होती. पाठक सरांच्या क्लासेसच्या शेजारी राहणारा प्रसाद मला आठवते बहुतेक त्या दिवशी त्याच्या ताईचा साक्षगंध सोहळा होता. त्या दिवशी प्रसाद सोबत त्याच्या मामाचा मुलगाही क्लासला आला होता. जवळपास ७/८ वर्षांचा असावा, आम्ही सर्वजण भारतीय बैठक मारून बसायचो. प्रसादचा मामाचा मुलगा नेमका माझ्याच बाजूला येऊन बसला. उत्सुकतेची परंपरा जपत मी त्याची चौकशी सुरु केली. तुझ नाव काय ? कोणत्या गावाचा तू? कोणत्या वर्गात शिकतोस ? हे आणि असे मी त्याला केले. त्या प्रश्नांच्या गर्दीतून एक प्रश्न उठला. मी त्याला सहज म्हणून विचारले, " म्हणजे तू प्रसादच्या मामाचा मुलगाच ना? तो काही बोलला नाही. मी त्याला पुन्हा विचारलं पण थोड वेगळं की, "प्रसाद तुझ्या आत्याचा मुलगाच ना? पण तरीही तो काही बोलला नाही, मला वाटले कदाचित त्याला कळल नसावं. तो लहान आहे त्याला कदाचित नात्यांमधल जास्त कळत नसाव अस म्हणून मी त्याला प्रश्न सोपा करून विचारायचं ठरवलं. नंतर मी त्याला विचारलं, "असे मला सांग, प्रसाद तुझ्या बाबाला मामा म्हणतो ना? म्हणजे मामा म्हणून हाक मारतो ना?" हे ऐकून तो एकदम स्तब्ध झाला, शांत झाला. त्याची स्तब्धता मोडत मी त्याला बोलली, "बरोबर ना?" त्याचे केविलवाणे डोळे मला अजूनही आठवतात. तो बोलला, "ताई, प्रसाद माझ्या बाबाला मामा कसा म्हणणार मला तर बाबाचं नाहीत." त्या क्षणी मी त्याच्या डोळ्यात अश्रूंचा आटलेला समुद्र आणि त्याच्या आवाजावर दुःखाचा असलेला भार दोन्ही पाहिले. यापुढे त्याला काही प्रश्न विचारण्याची माझी हिम्मतच झाली नाही. ओलावलेल्या डोळ्यांतील अश्रू बाहेर पडण्याआधी मी स्वतःला सावरले. पण अजूनही हा क्षण माझे डोळे पाणावतो.

क्षमा मागितल्याने मनुष्य लहान होत नाही.

अंकिता पांडुरंग कांगट
Bcom I year II

आधुनिक काळातील स्त्री प्रतिभावंत प्रतिभाताई पाटील

घरातील प्रत्येक नाती प्रेमाने जपत ती घरते मायेची सावली प्रगतीच्या दिशेने उंच झेपावल कालची लेक होते आजची बाहूली ।।

पूर्वीचा काल असा होता जेथे पुरुषप्रधान संस्कृती होती. जिथे स्त्रीयांचे मत दुय्यम मानले जात होते. परंतू या काळात अशाही काही स्त्रिया होत्या ज्यांनी त्यांच्या सशक्त विचारांनी समाजाला नवीन दिशा दिली आपली मते परखडवणे मांडली. पूर्वीच्या काळी स्त्रीयांचे आयुष्य फक्त चूल माणि मूल एवढ्यापुरतेच मर्यादित होते. उद्यान पुरुषमंडी घेत भाणि याविरोधात एकही चकार शब्द आठव्यारी त्यांना परवानगी नव्हती.

परंतु जसा काळ बदलला तसतसे स्त्रियांचे विस विचारदेखील आधुनिक होत गेले. आज अनेक महिला उच्चपदावर काम करताना दिसत आहेत असे क्वचितच कोणते होत असेल जिथे स्त्रियांनी आपली कामगिरी बजावली नाही. अगदी आज स्त्रिया कुटुंबातील जबाबदारी सीबतच स्वतः नोकरी, व्यवसाय करून स्वतःचे अस्तित्व घडवत आहे.

पूर्वी स्त्रियांच्या शिक्षणावर देखील बंधने होती, परंतु आता स्त्रिया उच्च शिक्षण घेऊन वेगवेगळ्या होतात कार्यरत राहतात. राजकारण, समाजकारण, खेळ, क्रीडा, शिक्षण, भारोग्य, कला साहित्य, संशोधनशास्त्र, सुरक्षा यंत्रणा, देशातील शासनाधिकारी या प्रत्येक क्षेत्रात स्त्रिया पुरुषांच्या बरोबरीने कार्य करत आहेत झाज सर्व शोधानमध्ये स्त्रिया स्वतः ची कायकी घडवत आहे. राष्ट्रपती पासून ते अंतराळवीरांपर्यंत सर्वच होतात त्यांना अतुलनीय कामगिरी कवरून दाखवली आहे.

स्वतः च्या कुटुंबाची जबाबदारी घेण्यापासून ते सामाजिक प्रयति भार लावण्यापर्यंत सर्व स्तरांवर स्त्रिया झेप घेत आहे..

आज भारतात मुलींना मोफत शिक्षण दिले जाते. त्याप्रमाणे नोकरीमध्ये देखील त्यांच्यासाठी राखीव जागा आहेत वारसा हक्कांमध्ये स्त्रीयांना पण समान हक्क देण्यात आला आहे. सरकारने स्त्री शिक्षणा देखील प्राधान्य दिले जाते. त्यामुळे मुली स्वतः चे ध्येये आवड, जल कला यातून स्वतःचा विकास घडवत आहेत आजची स्त्री प्रतिभाताई पाटील यांचा था जन्म इ.स. 19 डिसेंबर 1934 नाडगाव, तालुका मुक्ताईनगर येथे झाला भारताच्या 12 व्या राष्ट्रपती होत्या. त्यांनी इ.स. 2007 ते इ. से 2012 से मध्ये राष्ट्रपतीपदाची जबाबदारी सांभाळली होती भारताच्या सक्षम राष्ट्रपतीपदावर नेमल्या गेलेल्या त्या पहिल्या महिला होत्या प्रतिभा पाटील यांना आपल्या जीवनाची सुरुवात समाजकायनि केली व नंतर गांधीवादी विचारामुळे सक्रीय राजकारणात सहभागी झाल्या राष्ट्रपती होण्यापूर्वी त्या राजस्थानच्या राज्यपाल व प्रथम महिला राजस्थान राज्यपाल होत्या तत्पूर्वीत्या राज्यसभेच्या उपसभापती 101962 ने उ.स. 1985 आमदार व दरम्यान सध्महाराष्ट्राच्या विधानसभेत विविश्व खात्याच्या मंत्री होत्या.

1967 ते ते 1985- पर्यंत प्रतिभा पाटील मुक्ताईनगर तालुक्याच्या आमदार राहून त्यांनी मुक्ताईनगर पूर्वीचे एदलाबाद चे प्रतिनिधित्व महाराष्ट्र विधानसमेत केला नंतर पाटील राष्ट्र राजस्थानच्या गव्हर्नर सुद्धा राहिल्या आहे.

आपल्या खाद्यांला सोसणार नाही असे ओझे आपल्यावर ईश्वरही टाकत नाही.

नैरोबीन आंतरराष्ट्रीय समाजकल्याण परिषदेस भारत सरकारच्या प्रतिनिधी म्हणून त्या गेल्या होत्या. प्रिरोरिया येथील महिला परिषद, म्युनिक येथील महिलांची जागतिक परिषद अशा सर्व ठिकाणी त्यांनी देशाचे प्रतिनिधित्व केले,

त्यांनी महिला आर्थिक विकास महामंडळ स्थापून स्त्रियांना चरितार्थी च्या संधी उपलब्ध करून दिल्या. पाळणाघर मदत योजना स्थापन केली. महिला बँकांची स्थापना केली आदिवासी विकास योजना, वसंतराव नाईक महामंडळ, प्रमाभाऊ सारे महामंडल आणि ज्योतिया कुहले महामंडळ इ. महामंडलांची स्थापना केली जळगाव येथे एक रुम्बाहाय उपलब्ध कार्य उभे केले. जिच्या उदरातून जन्म घेते दुनिया सारी, विश्वशक्तीचे नाय आहे नारी। तीच आहे सृजनाची निर्मिती ती तिच्यामुळे तवजात दिव्यातील वाती जगतास ती उध्दारी इंदिरा गांधी या भारतातील एक प्रमुख राजकीय व्यक्ती होत्या, त्यांनी १८० ते १८ दरम्यान सलग तीन वेळा देशांच्या पंतप्रधान राहून काम देती रत्या भारताच्या पहिल्या अठी आजपयतिच्या एकमेव महिला पंतप्रधान होला. भारत देशामध्ये अनेक लोकप्रिय नेते होऊन गेले. ज्यामध्ये स्त्रियांनी सुद्धा त्यांचे महत्वाचे योगदान दिले आहे, अशाच एका महान स्त्रीबद्दल आपण या लेखामध्ये जाणून घेणार आहोत आणीबाणीच्या काळामध्ये इंदिरा गांधीनी आपल्या सर्व राजकीय शत्रुना तुरुंगामध्ये डांबून ठेवले. नागरिकांचे घटनात्मक अधिकार त्यांनी साबूत केले. गांधीवादी, समाजवादी, जयप्रकाश नारायण व त्यांच्या समर्थकांनी भारतीय समाज प्रतिवर्तनासाठी विद्यार्थी कामगार संघटनांना व शेतकृत्यांना संपूर्ण अहिंसक क्रांती- मध्ये एकत्रीत जमवबाचा प्रयत्न केला. पाठचे आक्रमन परतून लावव्यात भारताला यश आले जानेवारी महिन्याता तत्कालीन सोव्हियत संघात नारकंद येथे पाकिस्तानचे मयूब खान भागि लालबहादूर शास्त्री येथे यात शांति समझोता झाला. त्यानंतर काही तासातच त्यांचे हृदयाविकाराच्या झटक्याने ने निधन झाले. यानंतर भारतीच राष्ट्रीय काँग्रेसमध्ये पंतप्रधान पदासाठी स्पर्धाच सुरु झाली. मोरारजी देसाई योनी आपला अर्ज भरला. पण तत्कालीन काँग्रेस अध्यक्ष अमज्जाज योनी अंतर्गत राजकारणातून" गांधीना पाठिंबा दिला 333 विरुद्ध इंदिरा २७ मतांनी विजय मिळवला त्या भारताच्या पाचव्या पंतप्रधान भाणि पछिल्या महिला पंतप्रधान झाल्या ऑक्टोबरा 19९८, रोजी, इंदिरा गांधीचे दोन शीख अंगरक्षक सतर्वत आणि बेअंत सिंग यांनी फाफदरजंग रोड, नवी दिल्ली येथील पंतप्रधानांच्या निवासस्थान पश्चित कथितपणे ऑपरेशन कर प्राश्चा बदला म्हणूना त्यांया सेवा, अस्त्रांनी त्यांच्यावर गोळ्या झाडल्या पुरुषांनी शस्ते टाकली आणि आत्मसमर्पण केले. त्यानेतर, त्योना इतर रहाडांनी एका बंदा खोलीन नेले जेथे बेभेटची गोळ्या झाडून हत्या करव्यात भाली : केहर सिंगला नंतर हल्ल्याचा कट स्वल्याप्रकरणी अटक करण्यात आली होती सतवेत आणि केहर या दोघांनाही दिल्लीच्या निहार तुरुंगात फाशीची शिक्षा सुनावण्यात आली होती. इंदिशु गांधी यांची छबी मसलेले पाच रुपये किमतीचे प्पालाचे तिकीट होते. सप्टेंबर 2015 पासून त्याची छपबिंदा आली इकिशा याबामा योजना हा ग्रामीण भागातील गरिबांसाठी एंड सरकारचा कमी किमतीचा गृहनिर्माण कार्यक्रम त्यांच्या नावावर आहे. क्षेत्र दरम्यान अतिरेक्यांनी भारताच्या प्रवासी विमानाचे अपहरण करून से पाकिस्तानात लेपून जाते. च्या डिसेबर अखेर युद्धाची घोषना 1977 केली : अमेरिकेचे तत्कालीन अध्यक्ष रिचर्ड निष्यन योनी 'पाकिस्तानला पाठिंबा देत इंदिरा गांधीना खेयुल राष्ट्राच्या कारवाईची धमकी देवून पाहिली, मत गांधी त्यांना शरण गेल्या नाहीत.

श्वेता गजभीये

आपली आपल्या मुल्यांवरची निष्ठा निर्णय घेणे सोपे बनविते.

आयुष्य

आयुष्य असच जगायच असत जे घडेल ते सहन करायच असतं,
बदलत्या जगाबरोबर बदलाच असत, आयुष्य असच जगायच असत

कुणासाठी काहीतरी निस्वार्थपणे करायचं असत स्वतः च्या सुखापेक्षा
इतरांना सुखवायच असत आयुष्य असंच जगायचं असत

पंथामध्ये बळ आत्यावर घट सोडायच असत आकाशात
झोपावूनही धरतीला विसरायच नसतं धरतीला विसरायच नसत

आयुष्य असचं जगायच असतं आयुष्य असच जगायच असत

राधिका शेळके
B.Com II

तिरंगा

भारताची ओळख तू राष्ट्रगीताचा स्वर तू स्वातंत्र्याच प्रतिक तू
15 ऑगस्टा अर्थ तू आकाशात फडकलास सलामी तुला देतो.

समान जात धर्म है तुथ तर शिकवतो.

थोर पुरुष लढले खातंत्र्यासाठी स्वातंत्र्याचा झेंडा देऊन गेले

भारतीयांच्या हाती.

तिरंगा...

गौरी नारायण अवारे
B.A. III

हो मानवा मुक्त

हा काळ जीवनाचा बनेन नाहे बास तरी तुला नाही
याचे भान का धावनी आहेस था मृगजाळामागे वे
शोध तुझा तु कोण माहेस

तु शोधतो बाहेर माहेस पण हे मानवा उत्तर तुझ्यात
आहे संत इथे जे सांगून गेले तत्वज्ञान ने मांडून गेले
नळी पडू या फेण्या मध्ये घे ककनी तुला तु मुकन
तत्व जीवनामध्ये उतरवूनी ही मानवा मूल तत्व
जीवनामध्ये उतरवूनी ही मानवा मुक्त

कु. प्रेरणा सा. डोंगरे
B.A.

मित्रांची निवड काळजीपूर्वक करा यावरून तुमचे चारित्र्य कळते.

वाट शोधत आहे

वादळ उठलं मनामध्ये त्यान जीव गुरफटत आहे
हानान होऊनी तुझा हान मी वाट शोधन आहे
भयाण ओसाड अंधारान या चंद्राला मी पाहन आहे
मनान स्मरुनी तुला मी वाट शोधत आहे....
शत्रूच्या छावणीमध्ये शस्त्र हातातून सुटत आहे
आठवून तुझ्या तत्वज्ञानाला मी वाट शोधन आहे.
आयुष्याच्या बंदिस्त पिंजयान स्वप्न उडव्याचे पाहत नाहे
स्वनःशीच करुनी स्पर्धा मी वाट शोधन नाहे.....
एक दिवस तरी भेटेल मला माझी वाट हा
आशेचा किरण हृदयान घेऊनी मी वाट शोधन आहे

लघु कथा

प्रिय बाबा,

(एक दुःख)

आठवणीच बघीतलं वर्षी उचलून मागच्या माझ्या मी तू एक तर या होतास. पुस्तक वेळेस आठवलं...

जेव्हा आठवतो मला तो क्षण आल्यावरही कामावरनं शकुन अ तु माझ्या कशीही तुष्टी पूर्ण आता सांगू सोबत खेळायचा तरीही माझे माझ्या तुना करायचं सांगायची मी माझ्या मनातील नजर सतत पण आता नकळत हाहते नाहीतुला तुला तर तुला तर इच्छा आता आता खूप वेळ सर्व पण कशा भावना शोधत तु दिसत कळत होत ते कळतही नाही तुझ्यावर शकतू तुझी नाही. रोज पठा ते प्रेम आठवण होलायची तुझ्याशी पण भान आहे सांगुही खूप तर खूप होते मी तुझ्या सोबत बोलू शकत नाही. सतत म्हणजे विषयी कोरणे प्रेम कोणाची नसत एक आपण जागा मनात म्हणजे ती मनातली आठवण येणं तर त्या हक्काची त्या व्यक्ती जागा व्यक्तीची आणि ते प्रेम कधी शकणार सतत तर एका खूप मला खराबू आपल्या नाही मनातून त्या मिटू व्यक्तीची काळजी करणे काही समजावून चुकीमुळे मला पण आजही होती सोडली होती सांगणे साथ समजलं चुक जेव्हा चुकले ना की, सोडून देणे. बाबा मी केली आठवतर माझी तब्ब्येत घरच्यांनी आपली तु माझ्या त्याठी खूप काही केले. मी नागपुरला इलाजासाठी बोले तेव्हा इलाज मला तेव्हा मला की होवून तुम्ही हात करा खूप मि होतं. तो होत. मी एक जोडून माझ्या नेले जा जेव्हा इला समोर बोल्लेबोलूल साथ माझ्या डॉक्टर घरी रडता तेव्हा की मुलीचा वार्डट वाटलं तुम्हाला रडतांना होत पाहलं वार्डट क्षण दिवस खरचा रचाणी खूपच येत हॉस्पिटलमा मध्ये नागपूरती नागपुरा तेव्हा आणि आपल्या अ जळाच्य आईनी बाजुच्या तेव्हा आईनी माझ्या साठी मागितली उपाशी होते. जवळचे पेश दोघे होते जवळच पण तुम्ही काही केल आहे. खरच दोघांचीपुप माझ्याहॉ स्वतःच्या अगात नवीन आणायचे घेऊन खूप तुमचे इच्छा मुळे गमावल माझा पायात फाटके नवीन फाटकी कपडे बुट साठी चप्पल पण मला चप्पल नवीन नवीन कपडे दयायच आठवणं स्वप्न येते मोडून पूर्ण केल्या मी तुम्हाला घरात बॉल बाबा तुमची मला तुम्ही आणि खेळत खराब नविन बॉल पाहिजे धरला होता. नविन बॉल गेले एका आणि मोठ्या आमच्या याचं कायमच असतांना झाला म्हणून असा मी आणि तुम्ही आणण्यासाठी बाहेर प्रत ट्रकाने दिली आणि तुम्ही मिटले आलेच नाही तुम्हाला धडक कायमचे डोळे खरच बाबा, नाही मी माफ आज करू माझ्यामुळे झालं दुःख मला पूर्यत स्वतःला शकली हे सर्व या गोष्टीचं शेवटपर्यंत राहिल...

मिनाक्षी माळी
B.Com

वाट ...

जीवनाची वाट ही न थांबता मिळे जावू त्या वाटेने मार्ग ही मिळे मार्ग मिळता मिळता पायरी ही बढे. यशस्वितेची बढून जावू त्या पायथ्या मागे न मोडू यशस्वितेचा उंबरठा ही ओलांदनी जावू जिवनाची वाट ही एक लांबचा प्रवास कधी असेल नागमोडी रस्ता तर कधी असेल सरसपाट मी शोधतोय माझी वाट निध्यात असेल माझ्या स्वप्नांचा प्रवास....

गौरी नारायण अवारे
B.A. III

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

मानवी जीवनात मातृभाषेचे महत्व

भाषा, ही आपल्या जिवून घडविण्यासाठी अभिमानाची मायबोली छ ठरली गेलीय. भाषेमुळे आपण बोलायला लिहायला वाचायला शिकलो गेलोय. आज आपण व्यवहार करताना संवाद करते असतो. नोकरी किंवा व्यवसाय करत असताना आपण संवाद आषा वापरत असतो त्यासाठी भाषा आपण वापरत असतो. या भाषेविषयी सविस्तर माहिती घेणार आहोत मराठी आता मायबोली राज्यभाषा अभिजात दर्जा ठरला गेलाय.

लाभले आम्हास भाग्य जाहलो खरेच शून्य बोलतो मराठी ऐकतो मराठी धर्म पंथ जात एक जाणतो मराठी एवढ्या जगात माय मानतो मराठी : कती: सुरेश भट.

मराठी माझी भाषा असलेले म्हणून आपण मराठी भाषेचे महत्व जाणून घेणार आहोत. आपली भाषा समृद्ध आहे आणि संस्कृत भाषा टी मराठीची माये जननी आहे मराठी भाषेतील पहिला शिलालेख कर्नाटक मध्ये श्रवणबेळगोळ येथील श्री गोमटेश्राराच्या मुर्ती खाली आढलेला आहे. त्याच्यामध्ये असे लिहिलेले आहे की "श्री चामुंडराय करवियले " लेखांमधील ओळख आहे. इसवी सन 383 या सुमारास हे वाक्य कोरले गेले आहे.

विवेकसिंढ ग्रंथ लिणिगारे प्रतिष्ठ की आद्य कवी मुकुंदराज राज असुन यांनी हा ग्रंथ पहिला, मराठी भाषेमध्ये लिहिलेला आहे. तसेच जानदेती आणि अमृतानुभव ग्रंथ लिहिणारे श्री ज्ञानदेव यांनी मराठी भाषा संपन्न केलेले आढळून येते हा आस ग्रंथ लिहीणार हे मराठीतील काळातील प्रसिद्ध ग्रंथकार आहेत हे सुद्धा आपल्याला आढळून येते.

आपण ज्या भाषेनश्ये बोलतो ते संवाद म्हणतात आणि संवाद प्रभावी माध्यम आहे. बोलणारा आणि ऐकणारा यांचा जो मुख्य म्हटले म्हणजे बोलणं. भाषेमुळे म्हणजे व्यवहार कळले जातात जातात. किंवा असतो त्याला आपल्याला जीवन आणि सुरळीत होऊन पर्यंत आपण अभ्यास करत राहतो तिथे भाषा आपल्याला भाषा आयुष्यभर मदत करते व्यक्तीच्या विकासाबरोबर समाजाचा विकास सुच्या भाषेमुळेच होत असतो आणि हीच भाषा आपल्याला समाजामध्ये विचारवंत तत्वज्ञ लेखक कवी यांचा कमन घेण्यासाठी विकासामध्ये योगदान देत असते. सहभाग आपल्याला मोठ भाषाला योगदान विविश्य लहान-मोठी काम संस्कृती मध्ये माय मराठी माय भाषा माध्य- मातून विकसित झालेले आहे. अगदी शालेय जिवनापासून महाविद्यालय जीवनात पर्यंत आणि दररोज आपल्या बोली भाषेसाठी आवश्यक असते.

मानवी जीवनात मातृभाषेचे खूप मोठे महत्व आहे. मराठी भाषेच्या सांस्कृतिक वारसा लाभलेला आहे. असे म्हटले जाते, मला असे वाटते की मराठी भाषेला सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक हे दोघे ही वारसे मराठी भाषेला लाभलेले आहेत. मराठी ही फल्क ठाक भाषा हे नाही, महाराष्ट्राचा समृद्ध वारसा घेऊन जाणारे जहाज आहे आहिल्यापासून उल्लेखनीय भन्या मोठ्या दिग्गजांनी मराठी भाषेला योगदान दिले आहे. ज्ञानेश्वर आणि तुकारामांसारख्या प्रतिष्ठित संतांची आणि ज्वलंत भक्ती चळवळीचीही ती भाषा दृष्टीकोन आणि कल्पना आहे. भाषा व्यक्त हे वैविध्यपूर्ण व करण्याचे माध्यम महाराष्ट्रामध्ये लोकप्रिय असणारी मराठी भाषा ही लोकांमध्ये ओरख आणि आपन्येपणाची वाढवण्यासाठी मराठी महत्त्वाची आहे.

मज शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

मराठी ही ठाक भाषिक सांस्कृतिक। जडणघडणीत्या धागा आहे जो भावना भाषा राज्याच्या विणनों पिढ्या जोडतो आणि परंपरा जपतो. व्यावहारिक दृष्टिकोनातून महाराष्ट्रान शहरि आणि ग्रामीण भागात प्रभावी संवाद साधण्यासाठी केवळ अभिव्यक्तीचे मराठी साधन मीविश्व भागाना प्रभावी नाही; समाजानीत्य नैतिकता आणि बारकावे समजून घेणे गुरुकिल्ली आहे. मराठी भाषेमध्ये महाराष्ट्राचा आत्मा आहे. मराठी भाषेचे संवर्धन हे 1947 था म्हणजेच संवर्धन व्हायला स्वातंत्र्य स्वातंत्र्य साली काळानंतर मराठी भाषेचे सुरुवात झाली. 1947 मध्ये भारताला मिळाल्यानंतर, प्रादेशिक भाषांचे संवर्धन आणि संवर्धन करण्याचे प्रयत्न सुरू झाले. मराठी ही महाराष्ट्र राज्याची अधिकृत भाषा बनली. संपूर्ण इतिहासान मराठीने साहित्यिक परिदृश्याला भूमिका बजावन केली आहे, मराठी महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक आणि आकार देण्यान महत्वाची आपली वेगळी ओळख विकसित भाषणे आबि टिकवून ठेवले आहे. रूपांतर केले आहे, अशाप्रकारे भारत देशोमध्ये महाराष्ट्र राज्यांमध्ये मराठी भाषेचा प्रचलित असलेली मराठी आणि सोपी आहे. मराठी बोलल्या जाणाऱ्या भाषा उगम झाला सर्व ठिकाणी भाषा ही अतिशय साधी भाषा ही संपूर्ण भारतात हि तिसऱ्या क्रमांकावर येते 27 फेब्रुवारी या दिवशी मराठी भाषेमधील साहित्या मधील सर्वोच्च पुरस्कार मिळविणारे ज्येष्ठ कवी श्री • विष्णू शिरवाडकर उर्फ कुसुमाग्रज दिन, दरवर्षी महाराष्ट्रामधील 27 यांचे भले मोठे दिन तिच्या उत्सव साजरा समृद्ध साजश फेब्रुवारी रोजी सांस्कृतिक योगदान करण्याचा सांस्कृतिक करणे क्षेत्रामध्ये आहे. यांचा जन्म झाल्या भाषा साजरा केला जानी, कवी कुसुमाग्रज राजभाषा आणि आणि भाषा उद्देश मराठी वारशाचा आहे. मराठी आणि वैविध्य दाखतव्यासाठी विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम, साहित्यिक कार्यक्रम, परिसंवाद आणि स्पर्धांचे आयोजन केले जाते. मराठी भाषा आणि साहित्याच्या विकासात आणि समृद्धीमध्ये महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावणाऱ्या मराठी लेखक, कवी आणि कलाकारांच्या योगदानाचा सन्मान करण्याचा आणि त्यांना ओळखण्याचा दिवस आहे. हा प्रसंग लोकांना त्यांच्या भाषिक आणि सांस्कृतिक ओळखीचा अभिमान बाळगण्यास एक व्यासपीठ म्हणून काम करती प्रोत्साहित करण्यासाठी हा दिवस साजूस करणे म्हणजे मराठी भाषेची निरंतर वाढ आणि महत्व वाढवण्याचा ठाक मार्ग आहे.

जगभरामध्ये भाषा म्हणून आहे घोषित भाषा ही प्राचीनर भाषा पैकी एक भाषा दहाव्या क्रमांकावर असणारी मराठी महाराष्ट्राला करण्यात मराठी भाषिकांचे. आत्ये आहे. अनेक प्रभावशाली मराठी लेखकांचे राज्य महाराष्ट्र हे घर आहे.

41 मराठी भाषेचे सर्व श्रेय छत्रपती शिवाजी महाराजांना जाते. शिवाजी महाराजांनी आपले साम्राज्य वाढवलेना संपूर्ण साम्राज्यमध्ये मराठी भाषेचा प्रसार केला. मराठी भाषेला जिवंत ठेवण्यामागे महाराजांचे भले मोठे योगदान आहे. मराठी बोली नसुन आपल्यावर मराठी भाषा केवळ भाषेचे संस्कार आहेत. याप्रकार र छत्रपती शिवाजी महाराजांनी मराठी भाषेचे आणि संस्कृतीचे रक्षण त्याचप्रमाणे रक्षण करुया आपण मराठी सर्वांनी भाषेला भाथ मिळून मराठी भाषेचे जपूया. मराठी टिकेल, आपल्या भाषा टिकली तरच महाराष्ट्रीयन समाज विचारांची, संस्कृतीची देवाणघेवाण ही मातृभाषेतूनच होऊ शकते. विकासाठी असणे आपल्यात्या फार आपल्या आपल्या सर्वांगीण व मातृभाषेशी निगडीत महत्वाचे आहे. आपली मराठी भाषा आपण समृद्ध केली पाहिजे पुस्तकांचे वाचन सर्वांनी प्रयत्न करून करायला विविध मराठी मातृभाषेच्या संवर्धनासाग हवेत.

"मातृभाषा बिना व्यर्थ है, दुनिया महाराष्ट्र सब ज्ञान करो इसका सम्मान।"

का लाभले आम्हास भाग्य बोलती

माझी मातृभाषा मराठी

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

२७ फेब्रुवारी निमित्ताने आपल्या राज्यात, महाराष्ट्रात मराठी भाषा दिवस साजरा महत्त्व होतो. मातृभाषेला का देण्यात कारण आहे? येते? इतके अवाजवी यापाठी कार्य विचार केला आहे मातृभाषेला मानवी जीवनात आणि समाजात काय स्थान मानवी मध्ये समाजाच्या संस्कृतीच्या भाषेची काही भूमिका देता? काय आहे

संत ज्ञानेश्वर महाराज मराठी भाषेचे कौतुक करताना म्हणतात की,

माझ्या मराठीची बोलू कौतुके । परी अमृतातेही पैजा जिके। ऐसी अक्षरे रासका मेळापैन ॥

अमृताहुनी गोड असलेली मराठी हि आपल्या महान अशा महाराष्ट्राची मातृभाषा आहे. मानवी जीवनात आपल्या ला सारखी जवळची आणि मराठी भाषेचा आम्हाला आभमान आहे.

आज अंसख्य साहित्य मराठी भाषेत उपलब्ध आपल्या अनेक संतांनी आहे त पुस्तके सुरुवातीला लिहिलेले ग्रंथ कया कादंबऱ्या य मुळे मानवी जीवनात मराठी आफिय भाषेतील गेला यांनी आपल्या विवेक सिंधू ग्रंथामध्ये मराठी भाषेचा गौरव करताना सांगितले आहे आपल्या मराठी भाषेत इतके ग्रंथ उपलब्ध आहेत. खूप सारे ज्ञान आपल्या भाषेत उपलब्ध आहे. मग आपल ज्ञान मिळवण्यासाठी इतर का करावा. भाषांचा उपय तुमच्यापैकी प्रत्येकाला माहित आहे कि मानवी जीवनात कारा पोरगा आपण भाषा वी पर्य पर्यंत पण सांगू शकतो काय आहे तेर आपल्या T मानवी म्हणजे नेमक शिकलेला भाषा तुम्ही वाजात भावना, विचार संवेदना. कल्पना, माहिती २. चे देवाणघेवाण करण्याचे माध्यम वापर करून भावना म्हणजे भाषा विचार सापण मा आपले जीवनात माहिती खुप महत्त्वाचे आहे. भाषेच्या माध्यमातून आपण व्यक्त होतो, बोलतो, मनाला मोकळ करतो. वर्तमान सांगतो तर बतिहास लिहतो; याच भाषेचा वापनत करून आपण स्वपने पाहतो आपल्या सुंदर भार्येण्याची आणि वाचवतो

मानवी जीवनात मातृभाषा हे खुप आहे आणि त्यांनी आपल्या महत्त्व भाषेचा आभमान बाळगायला हवा, आदर करायला हवा. दुसऱ्यांना आपल्या भाषेचे आकर्षण वाटावे अशी अपेक्षा असेल तर आपल्याला आपली मातृभाषा विनचूक आणि मुद्देसूदपणे बोलता आणि लिहिता जर लहान वयात हे साधले तर देश-परदेशात गेल्या वर सुद्धा मानव हा आपल्या मातृ लोकांच्या भाषेच्या माध्यमातून ल मनात जागा मिळवता येईल येईल. भाषेचा पाया व्याप्तकरणात असतो. व्यवहारात प्रभावा आणेि अचूक निबंधातले उपयोग भाषेमुळे फायदा होतो पत्रलेखन बोलताना आणेि अजेलेखन कार्यालयीन टिप्पंनी यांची वेळोवेळी गरज भासते.

मानवी जीवनात मातृभाषेचे महत्तया जगातील कोणताही शास्त्रज्ञ आणि नाही. जगातील भाषेत स्तर मानसशास्त्रज्ञ, समालो क्षणतज्ञ नाकारूच शकता कोणतीही व्यक्ती भाषांच्या तुलनेत आधक चांगल्या प्रकारे व्यक्त होऊ शकते. अस्साल लिखित इंग्रजी बोलणारा आपल्या गावाग साहेब देतो हे घर रागात त्यासात शिव्यात मराठीला आल्यास म्हणणारा श्रीराम हाडाचा आभिनेता असला तरी हा संवाद इंग्रजीत बोलून तो दर्शक च्या काळजाला हात घालून शकत नाही तुमच्यावर शेक्सपिअर तात्यांचा किती पर्भाव पडला तरी तुम्ही हीअर इंग्रजीया चदर्शकांची बरोबरी करूण शकत नाही कारण भाषा म्हणजे केवळ शब्दांचा जात नसून भावनांग किनार आणि संवेदनांचा ओलावा जपणार मध्यम वरीसाह तुम्ही चरमाझी माझी भावना आणि आयला फक्त माझ्या संभाषणाची मीच तीलता समजू शकता आणि मानवी जीवनात मातृभाषेचे महत्त्व है इतर कोण त्याच भाषेबदल तुम्हाला जमणार नाही कारण तुमची आणि माझी भाषा एकच आहे. शाब्दिक संवेदना एकच आहे. जगभरातील शिक्षणतज्ञ याची साक्ष देत मातृभाषेतून प्राप्त केलेले ज्ञान चांगल्यापैकी आत्मसात केले जाऊ शकते त्यावर चिंतन त्याची चिकित्सा आणि संशोधन आर्थिक चांगल्यातकार केले जाऊ शकते. विकासाच्या आणि संशोधनाच्या नवनव्या वाटा मातृभाषेतूनच सापडतात.

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

मानवी जीवनात मातृभाषेचे महत्त्व खरच आपण सर्वथा जगामध्ये भाग्यवान आहात कारण मराठी आपली मातृभाषा आहे. मराठी ही आने की तो सहज्जु आणि भाषा खूप गोड भाषा आहे. प्रत्येक मराठी माण, सुंदर अशी असते हिन्दी या भाषा संस्कृत संतग आणि सोप्या बोलू शकतो. त्याला तसेच सोपे जाते कारण मराठी भाषा ही या भाषांमधूनच मराठी मायबोली मातृभाषा हे तसंच आहे विकासेत केली गेली महत्त्वाचे स्थान आहे तिचे विभाजन ही तेथील प्रदेशा नुसार केले गेले. आहे

13 व्या शतकातील महान वारकरी संत ज्ञानेश्वर यांनी भगवतगीतेवर महान मराठीत ग्रंथ लिहिला त्यांचे सम कालीन संत नामदेव यांनी मुराठीत तसेच " " हिंदी भाषेत श्लोक, अभंग लिहित. संत यांनी पुर लिहिले जे संत तुकाराम आज ती तुकारामु " एकनाथी भागवत वरील भाष्य आहे महाराज यांनी मराठी भाषा एक बनविली: संत यांनी सुमारे ३००० अभंग लिहिले मराठी ज्या रूपात जिवंत आहे महाराज यांच्यामळे त्यांच्या काळात मराठीला खरे महत्त्व प्राप्त झाले.

मानवी जीवनात मातृभाषा ही सर्वस्व आहे आणि मानवी जीवनात खूप महत्त्वाचे स्थान आहे पहिली भाषा आपण जन्मानंतर जे शकते आपण त्यान मातृभाषा ही मातृभाषा कोणत्याही व्यक्ती सामाजिक आणि भाषिक ओळख असत. मातृभाषेतूनच रूप सभ्यता ज्ञानाचे करता येते. आत्मसात करतो आणि संस्कृती फुलते होते.

साक्षी संदिप पाटकर
B.Com.

पक्षी

फांदया फांदयावर हीना चिमण्यांचा गोंगाट थवे
जिकडे - तिकडे त्यांचे हीने मोकळे आभाळ
आजी सांगे चिमणीची गोष्ट नानू ऐके कुतूहलाने
पाहुनी त्यांना उडताना मन डोले आनंदाने
मात्र आना नाही दिसत तसा पक्षांचा गोंगाट नाही
राहिले त्यांच्यासाठी आभाळ मोकटा
तंत्रज्ञानाच्या प्रगतीने होत आहे निसर्गाची हानी
टॉवरची जिकडे-तिकडे संख्या प्रचंड झाली
त्या मुळ्या जिवाच्या मनातील बोल
आना ऐका तरी कोणी पुढे करा माना
हान् त्यांच्या संवर्धनासाठी

कु. प्रेरणा सा. डोंगरे
B.A.

आयुष्य

आयुष्य एकदा ईतका मोठा पाऊस पडावा की,
'इगो सगळा वाहून जावा-
आयुष्यात एकदा, इतक कडक ऊन पडावं की,
जवळच्या सावल्यांचं महत्त्व कळावं,
आयुष्यात एकदा, पुन्हा शाळा अशी भरावी की,
प्रत्येकाला त्याचे लहानपण, कायमचे लक्षात राहावे --
आयुष्यात एकदा, असे जगाते. की,
आपले जगणे पाहून ईतरांना जगण्याची मौज कळावी.
आचल गजानन भोवते

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

आनंदाचे रोपटे

एक राजा होता. राजाच तो, त्यामुळे पैशांच्या राशी त्याच्या पायाशी लोळण घेत होत्या. त्याला कशाची म्हणून कमतरता नव्हती. टोलेजंग राजवाडा होता. विपुल धनधान्य होते. शेकडो नोकरचाकर होते. पण अलीकडे अलीकडे त्याचे मन कशात फारसे रमत नसे. कोणत्याही गोष्टीत मनसोक्त आनंदच मिळत नसे. शिकारीतही त्याने मन गुंतेना. त्याने आपल्या राजसल्लागारांना विचारले त्यांनी गायन, वादन, नृत्य, नाटक इत्यादी कलांमध्ये मन गुंतवण्याचा सल्ला दिला. पणव्यर्थ! याचाही काही फायदा होईना. राजा अधिकच उदास होत गेला.

एके दिवशी नारदमुनी त्याच्या दरबारात आले. राजाने त्यांना आपली व्यथा सांगितली. नारदमुनी म्हणले, "राजा, याबर फवल मूकच उपाय आहे. काही दिवस नियमितपणे सुखाच्या झाडाची पाने रोज खायची. बस्स!" यावर राजा अत्यंत आनंदाने व उत्साहाने म्हणाला, "हे झाड कुठे आहे सांगा. आताच्या आता मी प्रधानाला आज्ञा देतो." त्याचा हा उतावीळपणा पाहून नारदमुनी हसत म्हणाले, "राजा, तुला कुठेही लांब जायची गरज नाही. माझ्याकडे त्या झाडाचे बी आहे. तुझ्या राजवाड्याच्या बागेतच ते। बी पेर काही दिवसांनी मी येऊन तुला पुढचा उपचार सांगेन; पण एक अट आहे. तू स्वतःच त्याची देखभाल केली पाहिजेस; नाहीतर त्या झाडाचा काहीही उपयोग होणार नाही." दुसऱ्या दिवशी राजा कुदळ-फावडे घेऊन बागेत गेला.बी.

पेरण्यासाठी त्याने एक छानसा वाफा तयार केला. बी पेरले. तो नियमितपणे खतपाणी घालू लागला. सकाळचा काही वेळ त्याचा बागेतच जाऊ लागला. काही दिवसांनी त्या बिया रुजल्या त्यांची छान रोपटी झाली. राजा त्यांची कष्टपूर्वक काळजी लागला. त्याच वेळी त्यांनी नजर आता बाकीच्या रोपट्यांकडेही गेली. त्याचीही तो देखभाल करू लागला. सुंदर सुंदर रोपटी आणि त्यांवर डोलणारी छानसी फुले पाहून त्याचे मनही आनंदाने फुलत गेल.

एके दिवशी नारदमुनी पुन्हा अवतरले. राजा आता अत्यंत आनंदात होता. आपण पेरलेल्या बियांपासून झालेल्या रोपट्यांची हकिकत नारदमुनींना सांगू लागला. नारदमुनींनी काळजीच्या सुरात विचारले. "पण राजा, मला सांग तुला जराही त्रास झाला नाही ना?"

राजा तत्काळ उत्तरला, "छे छे ! उलट हे काम करताना मला आनंदच मिळाला!" नारदमुनींनी आता हसत विचारले, "हवे होते तरी काय ?" राजाच्या डोक्यात मग राजा, तुला दुसरे हवे होते लख्ख प्रकाश पडला. तो नारदमुनींना वंदन करीत म्हणाला, "महाराज, आता रहस्य उमगले. स्वतः केलेल्या कष्टातच खरे सुख आहे!"

बोध : स्वकष्टातून सुखाची प्राप्ती होते.

कु. वैष्णवी संतोष बोंदरकर
B.A. III

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

ताडोबाच प्रवास वर्णन

आमच्याकडे आमच्या परिवाराच गेट दगेदर होतं हे गेटदुगेदर खूप दिवसानी झाल्यामुळे आमची सगळ्यांची म्हणत होते खूप धमाल सुरु होती आपण त्यात काही जण दर वर्षातून एकदा ट्रिप काढत जाऊ म्हणजे आपण एकमेकांच्या संपर्कात राहू मग हे कधी पासून सुरु करायचे तर सगळे म्हणे याच वर्षा पासून मग एक एक जण एक एक ठिकाण सुचवु लागल कोणी म्हणे महाबळेश्वर काही माथेरान कोणी म्हणलं चिखलदरा तर कोणी ताडोबा त्यात ताडोबा साठी सगळ्यांच एकमत झालं.

ताडोबा रिसॉर्ट ची जवाबदारी माझ्या लहान काकांनी घेतली तर रिझर्वेशन ची जवाबदारी मोठ्या काकांनी घेतली. आम्ही सगळे मिळून विस झणं होतो रात्री सेवाग्रामचं रिझर्वेशन झालं होत दुसऱ्या दिवशी सकाळी चंद्रपुर ला पोहोचलो चंद्रपुर पासून क्रूस नी ताडोबासाठी निघालो. ताडोबामध्ये पोहोचल्यावर आम्ही सगळे रिसोर्ट मध्ये गेलो रिसोर्ट मध्ये थोडा वेळ आराम केल्यावर आम्ही जंगल सफारी साठी निघालो. जंगल सफारीसाठी वनविभाची मिनी बस केली होती जंगलात आत मध्ये गेल्यावर जगी जशी बर पुढे जात होती तुम तशे वेगवेगळे प्राणी आणि प्रक्षी दिसत होते ते पाहुन आनंद होतच होता पण आम्ही वाघ दिसण्याची वाट पाहत होते पण खूप वेळ फिरुनही वाघ आम्हाला दिसत नव्हता खूप वेळ वाट पाहिल्या नंतर एका तलावाच्या ठिकाणी वाघीण आणि तिचे बिन घावे दिसले त्यांना पाहुन आम्हाला ताडोबाची ट्रीय सफल झाल्याचा आनंद मिळाला मग आम्ही परत आमच्या रुमसकडे निघालो रात्री जेवण झाल्यावर थोडावेळ रिसॉर्टमध्ये फेर फटका मारत दुसऱ्या दिवशी कुठे फिरायला जायचा याची चर्चा केला चंद्रपुरच्या काली मातेच दर्शन घ्यायचे ठरवले आणि त्या नंतर झोपी गेलो दुसऱ्या दिवशी सकाळी लवकर उठुन ठरल्या प्रमाणे चंद्रपुरच्या देवीचे दर्शन घेतले आणि आम्ही आमच्या परतीच्या प्रवासाला निघालो

नंदिनी बिपीन सुरटकर
B.A. II

... मन माझे हळवे ...

मन माझे हळवे, त्याला जीवनातिल वास्तव्य कधी जा कळले नाही सुखाची वाट तुझी जीवणाच्या वाटेवरती धर दुःखाच्या वाटा मन जरी तुझे हवे सांग त्याला थोडे आयुष्यातील यशासाठी व्हावे लागेल थोडे पक्के माझे हळवे.

त्याला जीवनातिल वास्तव कधी ना कळले मन नको कुणाकडे ठेऊ आशा होइल तुझीचरे निराशा माझे हळवे त्याला मात्र आता कळले जीवनात नाते असतात असंख्य काचे सारखी असतात कच्ची पैसा झाला मोठा आणि नाती झाली छोटी मनाचे कळले वास्तव्य मनालाच

म्हणून तर माझ्याशीच जुळले मन माझे हळवे, त्याला जीवनाचे वास्तव्य कधी ना कळले....

आचल गजानन भोवते

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

म्हणी

- 1 अंगात नाही बळ आणि चिमटा घेऊन पळ.
- 2 पाण्यात राहून माशाशी पैर करू नये
- 3 बळी तो कान पिळी
- 4 बाळाचे पाय पाळण्यात दिसतात
- 5 बुडत्याला काडीचा आधार
- 6 गरजेल तो पडेल काय
- 7 अघळ पघळ अन घाल गोंधळ
- 8 अक्कल नाही काडीची म्हणे बाबा माझे लग्न करा
- 9 चार दिवस सासूचे चार दिवस सूनेचे
- 10 एका हाताने टाळी वाजत नसते
- 11 आपलेच दात आपलेच ओठ
- 12 आंधळा मागतो एक डोळा, देव देतो दोन डोळे
- 13 आपला हात जगन्नाथ
- 14 मुर्ती लहान पण किर्ती महान
- 15 मुग गिळून गप्प बसावे
- 16 विसात नाही आणा, नी माले बाजीराव म्हणा.
- 17 खिशात नाही कवडी, नी वगी बाजार भवडी.
- 18 आपण सुखी तर जग सुखी
- 19 आपली पाठ आपणास दिसून येत नाही
- 20 आपले नाक कापून दुसऱ्याला अपवाकून
- 21 पाहुणा गेला अन् चहा केला.
- 22 बसेल तर खुर्चीवर
- 23 अती थे तिथे माती
- 24 अती खाणे आणि मसणात जाणे
- 25 अती उदार तो सदा नादार
- 26 अर्थी दान महापुण्य
- 27 हाताचे पाचही बोटं सारखे नसतात.
- 28 आधी पोटोबा मग विठोबा
- 29 गाढवाच्या लग्नांला शेंडीपासून तयारी
- 30 आते राग भीक माग.

सुहानी रामकिसन यादव
B.A. II

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

शिवछत्रपती

सहयाद्रीच्या कुशीत आज शिवछत्रपती जन्मले ॥ श्रीमान शिवनेरीवर जणू साक्षात शिवशंभू प्रकटले ॥१॥
बालशिवबांच्या स्वराज्य शपथेने रायेश्वर दुमदुमले ॥ संगतीला मुठभर मावळे होऊन राजेस्वराज्याच्या दिशेने
निघाले ।

मावळे न मरणाला भिले न कधी संकटापुढे डगमगले ॥ अखंड हिंदवी स्वराज्यासाठी मरणही हसत स्विकारले ॥५॥
वीरमातेने शिवबांवर उत्तम संस्कार घातले ॥ राम नि कृष्णचि पराक्रमी चित्त राजांच्या हृदयी बिंबलोशा
शिवरायांच्या पराक्रमाने आदिलशाह, औरंगजेब सारेच हादरतले !! धाड-धिप्पाड खानाचे राज्यांनी आतडेच
बाहेर पाडले ॥

पुण्यवान ते गडकिल्ले ज्यांना राजांनी स्पर्शले ॥ धन्य-धन्य ती धरा जिये राजांचे चरण पडले ॥६॥
लुप्त झाले ते डोळे ज्यांनी साक्षात शिवशंभू पाहिले ॥ धन्य जाहले ते मस्तक जे शिवछत्रपतीं समोर झुकले
गणा कदाचित आमचेच पुष्य कमी पडले ॥ की आम्हास शिवरायांचे दर्शन न घडले

अंकिता कांगरे
B.Com. I

पाऊस

पहिल्या पावसाची सर सोबत आणि विजांचा कडकडाट आणि ढगांचा गडगडाट
चकमकती वीज पाहताच लख्य होते उरात पण पहिल्या पावसाचा थेंब घर करती मनात
पावसाच्या थेंबा बरोबर मन माझं स्पंदने त्याच पावसाच्या शिरव्याने अंग माझं शहारते
मातीत पेरलेले थेंब धान्य होऊन उगवतात झाडांच्या पानावर दवबिंदू म्हणून हसतात.
झाडांच्या पालवीना जणू नवीन जन्म देती घरच्यातल्या पक्ष्यांना चिंब चिंब भिजवतो
ढगाआड लपलेला सूर्य हळूच बाहेर पडतो थेंबाला भवणारा सूर्यकिरण इंद्रधनुष म्हणून अवतरत
दबलेल्या भावनांचं वादळ मनान्च नेहमीच उठत राहतं बिचारं मन यासाठी स्वतःलाच कोसत राहतं
दुःख तर नेहमीच छळत राहत, पण डोळ्यांत अश्रु लपवून ओठांवर हास्य घेऊन जगावं लागत
मन आतून कितीही रडत असलं तरी चेहऱ्यावर हसू मात्र कायम ठेवावं लागतं
स्वतःचे दुःख सीमेवार असलं तरी पुसत्याचा दुःख वाटावच लागतं
स्वतःसारखी अवस्था कुणाची होऊ नये म्हणून स्वतःचे अश्रु लपवून दुसऱ्याला हसवावचे लागते

भावना त्या मनाच्या

तुटलेला अश्रुंचा बांध आवरल्याने आवरत नाही सावरल्याने सावरत नाही
वाहणारे अश्रु सगळ बाहून नेतात मनातला आकारा बहिरा काटुनच थांबतात.
कंठस्थ असलेले अश्रु वाहून भावनांना मनात सुनवलात रोखलेल्या भावना-नेहमीच दुःख देऊन रडवतात
वेदना तर तेव्हा होतात जेव्हा रडतांना आक्रोश मनात पुरवावा लागतो अमुंची किंमत आणि दुःखाचा खरा
अर्थ तेव्हाच तर कळतो अमुचा आवाज ऐकायला आणि दुःख वाटायला कोणी नसतं ईश्वर तेव्हाच तर
मना दुःख आणि वेदनांनी वेढलं

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

वैष्णवी गणेशयाग्रत
B.Com. I

आई

जेव्हा स्त्री होणे आई तेव्हा तिचा नवा जन्म होई सहुनी पीढा अपार नी बाळाला जन्म देई म्हणुन तर तिला म्हणतात आई...
बाळाला देणे माया कुशीत घेऊन देणे छाया पडते त्या माऊलीच्या पाया तिच्याचमुळे हे जग भेटले पाहाया..
आई विना है, जीवन नाही अमाप धन-दौलत असो किती काही आईच प्रेम हे अमूल्यच राही त्याची सर कश्यातच नाही...॥३॥
देव खरच आहे का माहीत नाही देवामध्ये पठण मला दिसले आई कधी तिने काही कमी पडुच् दिल नाही जिवाच रान करून
सांभाळले ती आई.

मोनाली राऊत
B.A. II

सकाळ

सकाळ म्हणजे एक गोड पाहाट आयुष्यातील एक नवी सुरवात
नवी उर्जा, नवी चेतना येते अंधकाराला दूर नेते
जागे व्हा आपले कर्म कष्ट जगण्यासाठी परिश्रम कष्ट
हे सांगत सांगत सकाळ येते आळस दूर घेऊन जाते
सकाळची ती कोवळी किरण करतात मन प्रसंग
कोकिलेचा तो मनमोहक आवाज सकाळचा तो आहे एक साज
सर्वत रंग भरत येते जीवनाला नवी दिशा देते

मोनाली राऊत
B.A. II

स्त्री जन्म

न मिळते हक्क जन्माचा न मिळते हक्क जगण्याचा नेहमी
मनात विचार दुसऱ्यांचा हाच असतो का हेतु स्त्रीजन्माचा?..

इच्छा उंच आकाशात उडण्याची पण न मिळे संधी शिक्षणाची
कापली जातात पंख स्वपनांची ही व्यथा आहे स्त्रीजीवनाची...

नेहमी म्हणतात समाजातील वक्ते स्त्री घरदरात सुरक्षित नसते स्त्री
वर जेव्हा अन्याय होत असते तेव्हा का हा समाज गप्प बसत १..11३11

स्त्री नाही मोहताज कुणाची पंख कापली असली तरी ही जिद्द
तेवढीच उंच उडण्याची समाजाशी लढुनी इतिहास घडवण्याची. ॥

जन्मलीत या धरती वरती शूर स्त्री ही राणी लक्ष्मी तर विद्वेची दैवत
ती फुले सावित्री होऊन जागृत प्रत्येक स्त्री, विरोध करेल अन्यायाशी

मोनाली राऊत
B.A. II

मोबाईलची दुनिया

आज मोबाईल कोणा जवळ नाही लहान
असो की मोठा तो पहिले बाई
Cool morning à Cold night दिवस
त्यात जरि मोबाईल शिवाय आता काही
पर्याय नाही..॥१॥

सर्व जग आहे Insta, fb, cop de सर्वांच
लक्ष follower's वाढवण्यावर सर्व busy
आहेत मोबाईल वर मुलांना म्हटल अभ्यास
कर, उलटुन म्हणती तुच कर

संवाद नाही उरला कोणाशी पाहतात मोबाईल
उपाशी रापाशी मोबाईलसाठी कोणी होई
फाशी त्याने केली सर्वांची काशी..॥३॥

Snap च वेड लागल जगाला fake जीवन
दाखवूलो सताना कोणी सांगत नाही दुःख
कोणाला एकलकोंड बनवल मोबाईलने
सर्वांना

मोनाली राऊत
B.A. II

मन शांत असेल तर आतला आवाज ऐकू येतो.

हिंदी विभाग

अनुभव

विचारोंका चक्रव्यूह

जब जब मैं अपने विचारों के
चक्रव्यूह से हार जाती हूँ तब
तब मैं खुदको अभिमन्यु सा पाती हूँ ॥

युद्ध के पश्चात के परिणाम सब अपने
किये कराये थे, घायल कर रहे मुझे
जो विचार वो भी कहा मेरे पराये थे ॥

चलता रहा ये समर, सिर्फ परिणामों
का अभाव था, लाख की कोशिश
मैंने किंतु हुआ मेरा ही पराभव था ॥

चक्रव्यूह तोड़ निकलने की कला शायद
मुझे आती नहीं किंतु हर रोज नये चक्रव्यूह
में फसने की आदत मेरी जाती नहीं ॥

अंकिता पांडुरंग कांगरे
Bcom I

बेटियाँ

ओस की बूँदो सी
होती है बेटियाँ
स्पर्श खुरदरा हो तो
रोती है बेटियाँ
रोशन करेगा बेटा तो
बस एक ही कुल को
दो-दो कूलों की लाज
होती है बेटियाँ।
नहीं है कुछ कम
हीरा अगर बेटा
तो मोती है बेटियाँ
काटो की राह पर
यह खुद ही चलती रहेगी
औरो के लिए
फूल ही बनती है बेटियाँ ।

बचपन बड़ा मासूम था...
ना सवालो की चिन्ता थी
ना जवाबो की किसिसे
कुछ न कहना था
बस एक छोटिसि दुनिया थि
अपने खयालो की.
जैसे जैसे बड़े हुए..
कई सवाल और कई जवाब
समझने लगे.
पर बचपन कि दुनिया से
न जाने क्यू विधग्ने लगे
क्यू १ ये भूल गये कि जीने के
लिए सासो की जरूरत है...
क्यू १ हम ईन्यान को भुलाने
के लिये लंडने लगे...

राधिका शेळके
B.Com II

एक दिन मैंने शिकायत की, मुझे बहुत कुछ बताना था पर किसी ने सुना ही नहीं
फिर मेरे अंदर से आवाज आई कि शायद तूने बताने के लिए खुदको चुना ही नहीं...

जिंदगी ने मुझसे आजतक जो गुफ्तगु की उनमेसे कुछ बाते दोहराने को मेरी मंजूरी नहीं..
कि हर बार इतिहास खुदको दोहराये ये बात भी तो जरूरी नहीं-

अंकिता पांडुरंग कांगरे
Bcom I

विचार से कर्म की उत्पत्ति होती है, कर्म से आदत की, आदत से चरित्र की,
चरित्र से आपके प्रारब्ध की उत्पत्ति होती है । महात्मा बुध्द

समय की किमत

एक गिलहरी जो रोज समय पर अपने काम पर आती थी और अपना काम पुरी ईमानदारी से करती थी गिलहरी जरूरत से ज्यादा काम करके भी बहुत खुश रहती थी क्योंकि उसके मालिक यानी जंगल राजा शेर ने उसे दस बोरी अखरोट देने का वादा कर रखा था गिलहरी काम करते - करते थक जाती तो सोचती की अराम कर लूं और तभी उसे याद आता की शेर उसे दस बोरी अखरोट देने वाला है और गिलहरी फिर से काम करने लगती. गिलाहरी जब दुसरी गिलहरी को देखती तो उसकी भी इच्छा होती कि मैं भी खेलूं पर तभी फिर से उसे अखरोट की याद आ जाती तभी वो फिर अपना काम करना शुरू कर देती ऐसा नहीं कि शेर उसे अखरोट नहीं देना चाहता था शेर बहूत ही ईमानदार था और ऐसे ही समय बीतता गया और एक दिन ऐसा आया जब जंगल के राजा शेर ने गिलहिरी को दस बोरी अखरोट देकर उसे आजाद कर दिया ।

वही गिलहरी अखरोट को देखकर सोचने लगी अब ये अखरोट मेरे किस काम का? पूरी जिंदगी काम करते करते दात तो घिस गए इन्हे खाऊँगी कैसे ? तभी दूसरी गिलहरी आती है जिसकी कुछ ही उम्र रह गयी थी जीने की. उसने कहाँ मैंने भी यही किया मेहनत मे सारी उम्र खत्म कर दी मेहनत कर के कमाने में यही सोचकर की अगर आज मेहनत करूँगी तो कल आराम से बैठ कर खाऊँगी लेकिन जब हमारे खाने का समय आता तो हमारा शरीर हमारा साथ छोड़ देती है। इसलिए मेहनत करो लेकिन अपने कल को अच्छा बनाने के लिए आज को मत खोना कल हमारे साथ क्या होगा यह कौन जानता है ? इसलिए कल को बेहतर बनाने में अपने आज को जीना मत भूल जाओ। मैं ये नहीं कहती की मेहनत मत करो मगर मेहनत के साथ अपनी अनमोल जिंदगी की किमत समझो और उसको इस तरह जियो मानो ये आखिरी पल बचे है। जो बंदा मेहनत करता है और जिंदगी भी जिता है ? किस्मत भी उसी को खुश रखती है।

आकांक्षा दिनेश ठाकुर
BA-II

'नारी-त्याग की परिचायक

वह अपने कमरे में संज-धजकर तैयार हो रही थी। नहीं उसे जानबूजकर जबरदस्ती तैयार किया जा रहा था। उसे लड़के वाले देखने आ रहे थे। देख - दीखाई की रस्म के लिए। न जाने किसने बनाई है ये रस्म ? और क्या सोचकर बनाई है। लेकिन दुःख तो इस बात का है सजाने वाले ना तो कोई पराये थे और ना कोई उसके दुश्मन। थे तो वे उसके अपने ही।

सूरज की किरणों से भी तेज चमक देखी है मैंने उसकी आँखों में उम्मीदोंकी, उड़ानो की आजादी की और सपनों की। शायद उसे घर के कामों में रुची नहीं थी। क्योंकि उसे ना सिर्फ गृहस्थी संभालनी थी अपितु उसे कहीं ना कहीं देश की जिम्मेदारी भी उठानी थी। देश के लिए कुछ करना था। खुद के पैरों पर खड़ा होना था। समाज में अपना नाम बनाना था। अपने और समाज को बाकी लड़कियों के लिए समानता निर्माण करनी थी। जो वह नहीं कर पाई। यह उसकी सबसे बड़ी हार थी।

शायद यही उसकी किस्मत में लिखा था। वह यह भी जानती थी कि देखने - दिखाने की रस्म में लड़की को किसी विक्री वस्तु की भांति पेश किया जाता है और दहेज की माँग की जाती है। उसने पहले ही सोच लिया था कि वह स्वयं के साथ ऐसा कुछ नहीं होने देगी। पर एक पुरानी कहावत है। कि लड़की को सपनों और अपनों में से किसी एक को चुनना पड़ता है। वह भी अपनों को जीतकर सपनों से हार गई!

नारी त्याग की परिचायक होती है यह वह सिद्ध कर गई!

विद्या मीरे

कर्तव्य कभी आग और पानी की परवाह नहीं करता, कर्तव्य पालन ही चिन्त की शांति का मूलमंत्र है। - प्रेमचंद

आत्मविश्वास

ये आसमा छीन गया तो क्या ?
 नया ढूँढ लेंगे
 हम वो परिदे नहीं जो
 उड़ना छोड़ देंगे !!
 मत पूछ हौसले हमारे
 आज 'कितने विरुद्ध है,
 एक नई शुरुआत नया
 आरंभ तय है....
 माना अभी हम निः शब्द है।
 हम वो कश्तिया नहीं जो
 तैरना छोड़ देंगे !!
 कदम चलते रहेंगे
 जब तक आस है
 परिस्थिति से परे
 स्वयं पर हमें विश्वास है
 एक रास्ता मिला नहीं तो क्या
 नई राहें ढूँढ लेंगे,
 हम वो मुसाफिर नहीं जो
 चलना छोड़ देंगे !!
 ख्वाबों को महकता रखते हैं,
 हम मंजिलों से राब्ता रखते है,
 नशा हमें हमारी फितरत का,
 हर हार करती है बुलंद

 इरादा जीत का
 ये मुकाम नहीं हासिल तो क्या ?
 नये ठिकाने ढूँढ लेंगे
 हम वो शय नहीं जो
 अपनी तलाश छोड़ देंगे ॥
 हम वो परिदे नहीं जो
 उड़ना छोड़ देंगे !!

संघर्ष और सफलता ऊँचाइयों की ओर एक कदम

मुश्किलों का सामना,
 है जीवन का हिस्सा, हौंसला बुलंद,
 तो है सफलता का किस्सा।
 चुनौतियों में छुपा है,
 हर सपने का राज, मेहनत से बनता है,
 हर रास्ता हर काज।
 रुकावटों को पार कर,
 चलो आगे बढ़कर,
 सपनों की ऊँचाइयों को छूने का है
 वक्त अब निकल ।
 हर आवाज में है एक नया दम
 आसमान को छूने बढ़ा कदम ।
 उड़ान भरो, तोड़ो सारी हद ।
 मेहनत से ऊँचा करो अपना कद ।

आयुषी शर्मा

तुम कितना सुन पाओगे?

है कहने को बात बहुत पर तुम कितना सुन पाओगे?
 जो सुन भी लिया तुमने मुझे तो कितना तुम समझ पाओगे ?
 जो समझ लिया तुमने सब कुछ तो कितना कुछ याद रख पाओगे?
 जो याद भी रख लिया तुमने अगर तो इसे कितना आजमाओगे ?
 आजमा लिया तुमने अगर तो फिर क्या तुम मुझे भूल जाओगे?
 और जो तुम भूले मझे अगर तो किस किस तरह फिर मिल पाओगे ?
 ना मिले तुम अगर तो आगे की बात कैसे सुन पाओगे? ?

आचल. बि. शुक्ला

B.A.-II

गुरु बिना ज्ञान नहीं मिलता, गुरु का सदैव आदर करें ।

तिरंगा

मेरी आन है तू ,मेरी शान है तू
 तिरंगे मेरी जान है तू ॥
 जिन्दगी से हार कर भी जीत जाते हैं वे
 कफन जब उनका तुम बन जाते हो,
 मेरी आन है तू मेरी शान है तू
 तिरंगे मेरी जान है तू ॥

तेरे ही रंगों से पहचान है वतन की
 तेरे ही कारण शान है वतन की
 जब तू लहराए सब साथ आए,
 वतन की रक्षा का लहराएवो गीत गाए,
 मेरी आन है तू, मेरी शान है तू
 तिरंगे मेरी जान है तू ॥

शहीदों को देख कर,
 जब आँखे हो जाती है नम,
 तू ही बनता हौसला तू बन जाता है करम ,
 मेरी आन है, तू मेरी शान है तू
 तिरंगे मेरी जान है तू ॥

अंजली जाधवानी
 B.Com-II

गुरु को समर्पित

गुरु के बिना जीवन को नहीं है अर्थ ।
गुरु के बिना जीवन का हर एक क्षण है व्यर्थ।

गुरु में नहीं होता कोई भी स्वार्थ।
सबको बनाए अपना एकलव्य हो या पार्थ।
है सबसे श्रेष्ठा, है सबसे महान ।
बिना किसी अपेक्षा के बाँटे अमूल्य ज्ञान ।

में कौन ?

बीजली की रफ्तार से दौड़ते इस जदीद दौर में
जहाँ हर कोई तरक्की चाहता है। दौलत व शौहरत
चाहता है। अपने आप को सबसे आगे देखना चाहता
है वहीं इंसान भूल जाता है कि वह कौन है उसकी
नींव क्या है और किस लिए इस दुनिया में आया है ।
किसी भी इंसान को कामयाब बनने के लिये सबसे
पहले एक अच्छा इंसान होना जरूरी है और एक
अच्छे इंसान में क्या खुबिया होती है। एक अच्छा
इंसान अपने माँ बाप की इज़्ज़त करता है । उनसे
मोहब्बत करता है उन से जुड़े रिश्तो की कदर करता है ।
बहन भाईयो से मोहब्बत करता है । उनके प्रति अपनी
जिम्मेदारी को निभाता है । कभी किसी का दिल नहीं
दुखाता, मदद करने वाला हाथ बन जाता है ।
अपने आप को काबू रखता है और यही खुबिया
इंसान को कामयाबी की मंजिल पर ले जाती है ।
उसके लिए आसान सा हल है की खुद को शांत रखे
और अपने आपकी पहचान करे की मैं कौन हु ?
आपके लिए कामयाबी खुद चल कर आएगी ।

असमा तबस्सुम मोहमद इकबाल
M.SC (HD) Final Year

संभव की सीमा जानने का केवल एक ही तरीका है । असंभव से भी आगे निकल जाना... - स्वामी विवेकानंद

कब तक रोकोगे ?

आगे मुझको बढ़ना है ।
पंछी बनकर आकाश में पंख पसारे उडना है ॥
सफलताओं की सीढी पर बिना डरे चढ़ना है ।

हर कठिनाईयों से आज मुझे मुम्कुराकर लडना है ।
यह मत करो, वह मत करो तुम कब तक मुझको टोकोगे ?

अपने सपनों को आकार देने से.
भला तुम मुझको कब तक रोकोगे ?

वक्त

रेत-सा हाथों से फिसल जाता है ।
एक बार जो चला जाए तो वापस न आता है ।

एक दास्ताँ-सी पीछे छोड़ जाता है ।
जन्म से मृत्यु तक का चक्र यह धुधला जाता है ।

हो कहीं भी हम यादों में आता है ।
मन के तार छेडकर गुनगुनाता है ।

यह तो सबके लिए समान और सच्चा होता है ।
कभी होता है बुरा तो कभी अच्छा होता है ।

माना की यह कभी नर्म तो कभी सक्त होता है ।
जीवन जीना जो सिखा दे- वह तो बस वक्त होता है ।

शिवानी दिपक राउत
(बीए भाग - 1)

समय प्रबन्धन

प्रभु, अस्तित्व तुम ही ने दिया है। कर्तव्यबोध भी तुम ही हमें दो। इस जग को आलोकित कर दे। यह शक्ति भी तुम ही हमें दो।

समय प्रकृति द्वारा मानव को दिया गया अनमोल उपहार है। समय सर्वशक्तिमान है। जिसने समय का मुल्य समझा उसने हमेशा उन्नति की है। समय ही वह धन, जिसे बैंक में नहीं रखा जा सकता, परन्तु उपयोग सावधानी से हो। इसका योजनाबद्ध ढंग से उपयोग करनेवाला सफल व्यक्ति साधारण से उत्कृष्ट बन सकता है। जो लोग समय का सम्मान करते हैं, समय उसका सम्मान करता।

समय प्रबन्धन अच्छे परिणाम आत्म संतुष्टि व मानसिक से शांति है। लथा सफलता की राह है। सफल व्यक्ति अलग काम नहीं करने, वे हर काम अलग ढंग से करते हैं।

समय प्रबन्धन शैली के महत्वपूर्ण टिप्स काम कर इस प्रकार हैं। कार्य सूची बनावें एवं प्राथमिकताएँ तय करें

अ) दैनिक कार्य ब) साप्ताहिक कार्य क) मासिक कार्य ड) वार्षिक कार्य

आवश्यकता व उपयोगिता के आधार पर प्राथमिकताएँ तय करें।

समय व कार्य विभाजन -

कार्य उस का, अन्तिम बिंदु समय तय करें। कार्य को अलग अलग भाग में बाटकर निर्धारित कर ले।

उदाहरणार्थ:

प्रातः १२ बजे तक के कार्य, १२ से ४ बजे तक के कार्य, ४ से ८ बजे, ८ से रात्री सोने से पूर्व के कार्य

जिस काम के लिए समय निर्धारित किया उसे पुरा करने का प्रयास करें। समय पर पुरा ताकी आगे के कार्य में बाधा न हो।

१) जिस कार्य को हाथ में ले उसे पुरा करने का, पुरा पुरा प्रयास करे लाकि समय की बचत हो।

२) प्राथमिकताएँ तय करें, ताकि कार्य समय पर हो सके।

३) आवश्यक समय की बचत के उपाय सोचे।

४) दिन प्रतिदिन के कार्य शीघ्र करने की आदत बनावें।

५) महत्वपूर्ण कार्यों के लिए सही समय का निर्धारण करें। कार्य की प्रकृति व समय में मेल आवश्यक है।

अपनी क्षमता को पहचाने।

६) जो स्वयं के समय का प्रबन्धन कर सकता है। वही अपने संस्थान या संस्था के समय का महत्व जानेगा।

७) प्रतिक्षा, के समय को भी कार्य करने का समय बनाइये।

समय का भरपूर उपयोग हो -

समय की बचत कैसे हो- कुछ नुरखे

१) कोई भी काम तन्मयता से करें- शिघ्र पूर्ण होगा।

२) वक्त के पाबन्द बने।

३) व्यवस्थित जीवन - वस्तुएँ निश्चित स्थान पर रखें

४) मन अध्ययन, योग, साधना से रिचार्ज करते रहे।

५) कार्य सूची बनावे। कल के कार्य की योजना रात में बना ले।

जीवन में मन की शांति का मूल्य संपत्ति और स्वास्थ्य से कहीं ज्यादा होता है। - डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन

एक फूल, एक पौधा या एक वृक्ष से बगीचा नहीं बना सकते ।
 एक युवा, एक खिलाडी या एक कोच से टीम नहीं बना सकते ।
 एक व्यक्ति, एक परिवार या एक समाज से राष्ट्र नहीं बना सकते ।
 अतः हमें यदि बगीचा, टीम या समाज कुछ भी बनाना है ।
 तो हमें अपने साथ औरों को जोड़ना होगा औरों के साथ स्वयं जुड़ना होगा ।

बाप

पोरीची पसंती आली की, बापाचं काळीज धडधडतं चिमणी घरंट सोडणार म्हणून आनल्या आल खूप रडतं हसरे खेळकर बाबा एकदम धीर गंभीर गंभीर दिसू दिसू लागतात पोरीला पाणी मागण्यापेक्षा स्वतःच उठून घेऊ लागतात या घरातला चिवचिवाट आता कायमचा थाबणार असलो म्हणून बाप लेक झोपल्यावर तिच्याकडे पाहून रडत असनी अंबुच्या लिंगुच्या करत करत मोठी कधी झाली फळलं नाही बाप सांगतो तिला सोडून, मला पाणीही गिळलं नाही दिवसातून एकदा तरी मायेन जवळ घ्यावं वाटतं परक्याचं धन असलं तरी दयायला मात्र नको वाटत उठल्यापासून झोपेपर्यंत बाबाची काळजी घेत असते आज ना उद्या जाणार म्हणून पोरगी जास्त असने पोरगी जाणार म्हटलं की, बाप आतून तुडून जातो कळत नाही बैठकीतून अचानक का उठून जातो इकडे तिकडे जाऊन बाबा गुपचूप डोळे पुसत असतात लेकीचे कल्याण झालं म्हणून पुन्हा बैठकीत हसत असतात तिचा सगळा जीवनपट क्षवाक्षणाला आठवत राहतो डोळ्यात येणाऱ्या आसवांना बाबा वापस पाठवत राहतो बाबा कुणाचं ऐकत नाहीत, पण पोरीला नकार देत नाहीत एका अर्थाने पोरगी म्हाग काळजी करणारी आईच असते पोटचा गोळा देणाऱ्याची कहाणी फार वेगळी असते.

कु. जयश्री किशोरप्रसाद तिवारी

इंसान

यह इंसान भी कितना अजिब होता है ।
 ख्वाब जमीन पे रहकर आसमान में उड़ने के देखता है ।
 मुश्कीलो में खुदा को याद करता और सुख में सबको भुल जाता है ।
 ये इसांन भी कितना अजिब होता है ।
 खुदका कुछ भी नहीं बस ये मेरा वो मेरा कहते जाता ।
 बाप को सताता बचपन और बडा होकर उन्ही पर हुकुम चलाना है ।
 चलने लगे तो पुरा घर सर पर उठा लेता है, और मरने के बाद चार कन्धो पे जाना है । ये इंसान भी कितना अजिब होना है ।

मिनाक्षी माळी
 B.com

आपकी अच्छाई आपके मार्ग में, बाधक है । इसलिए आंखों को क्रोध में लाल होने दिजिए ।
 अन्याय का मजबूती से सामना किजिए । - सरदार पटेल

तेरे हिस्से में सवाल क्यों नहीं?

चलो बात कुछ यूँ कर ले
 अपने -अपने दायरों का हिसाब कर ले
 तेरे हिस्से में कितना तू आता है?
 मेरे हिस्से में कितनी मैं ?
 चल आज ये बात भी साफ कर लें
 सवाल यह है कि _
 तेरे हिस्से में जवाब ही क्यों? मेरे हिस्से में सवाल ही क्यों?
 तेरे हिस्से में पूरी मर्जी तेरी
 मेरे हिस्से में सिर्फ इजाज़त ही क्यों?
 तुम्हें नहीं लगता ये जायज नहीं?
 तेरे हिस्से में सिर्फ तू
 मेरे हिस्से में पूरी मैं क्यों नहीं?
 क्यों ना रिश्ते के इस दोहरे चेहरे की
 धूल भी साफ कर ले,
 अपने -अपने दायरों का
 हिसाब कर लें
 सवाल यह है कि मुझे
 मेरे हिस्से में जीने के लिए
 तेरी इजाज़त की जरूरत ही क्यों है ?
 हर रोज तेरी हा और ना,
 के बीच घुटते रहने की जरूरत क्यों है!
 ये सारे कायदे_ सारे बोझ,
 मेरे हिस्से में ही क्यों है?
 मेरा हिस्सा तेरी तंगदिल
 इजाज़त का मोहताज क्यों है?
 जब हिस्से बराबर है तो दस्तूर क्यों है?
 सवाल बहुत है पर असली सवाल तो यह है-
 मेरे हिस्से में जवाब
 तेरे हिस्से में सवाल क्यों नहीं ?

राशि पाठक
 B.A. II

नारी आओ बोलो

पूछो सबसे जिन्होंने भेद
 किया शिक्षा में
 लड़की को चूल्हे पर भेजा
 लड़के को कक्षा में
 पूछो उनसे भी जिन्होंने
 दोनों को पढ़वाया
 घर में लड़की से ही घर का
 सारा काम करवाया
 नर को दी आज्ञादी
 उतनी नारी को क्यों दी नहीं,
 दोनों को एक-सा रहकर
 क्यों नहीं सिखाया जीना ?
 लोग कहेंगे क्या ?
 इसका शिकार बनी क्यों नारी ?
 क्यों नारी पर ही थोपी
 लज्जा की बातें सारी ?
 पूछो सारे प्रश्न
 सभी बातों को नापो_ तोलों
 नारी आओ बोलों,
 नारी आओ बोलों.

राशि पाठक
 B.A. II

आपकी अच्छाई आपके मार्ग में, बाधक है । इसलिए आंखों को क्रोध में लाल होने दिजिए ।
 अन्याय का मजबूती से सामना किजिए । - सरदार पटेल

संघर्ष और मैं

संघर्ष जीवन का एक महत्वपूर्ण हिस्सा है। यह एक ऐसा मार्ग है जो हम मनुष्यों को असली पहचान की ओर ले जाता है। संघर्ष के दौरान हमारा साहस, संघर्षशीलता, और सहनशीलता का परीक्षण होता है। यह हमें सच्चाई के लिए लड़ने की क्षमता भी प्रदान करता है।

उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत।

क्षुरासन्नधारा निशिता दुरत्यद्दुर्ग पथस्तत्कवयो वदन्ति॥”

अर्थात् उठो, जागो, और अपने लक्ष्य को प्राप्त करो। तेरे रास्ते कठिन हैं, और वे अत्यन्त दुर्गम भी हो सकते हैं, लेकिन विद्वानों का कहना है कि कठिन रास्तों पर चलकर ही सफलता प्राप्त होती है और जिस तरह सोना तप कर उभरता है ठीक उसी प्रकार मनुष्य संघर्ष कर खरे सोने की तरह गुणवत्ता और जीत हासिल करने में सक्षम हो जाता है।

मैंने भी अपने जीवन में कई संघर्षों का सामना किया है। ये संघर्ष मेरे मन की शक्ति को बढ़ाते हैं और मुझे मजबूत बनाते हैं। जब मैं एक समस्या के सामने खड़ी होती हूँ, तो मैं उसे हल करने के लिए सक्रिय रूप से प्रयास करती हूँ। संघर्ष का सामना करने के बाद, मैं अपनी क्षमताओं को और अधिक प्रदर्शित करने के लिए तैयार हो जाती हूँ। हर किसी के जीवन में अपनी अलग-अलग समस्याएं होती हैं और वह समस्या वही व्यक्ति हल कर सकता है बस इसके लिए जरूरत है संघर्ष की और कभी ना हार मानने की एक दृढ़ विश्वास की। और इसी के चलते मैंने आज जीत हासिल कर ली है जिसमें मेरा स्टूडेंट ऑफ द ईयर बनना शामिल है तथा कॉलेज लेवल से शुरू की गई प्रतियोगिता से नेशनल लेवल तक पहुंचाना एक बहुत बड़ा मुकाम है जिसमें मैंने बहुत उतार चढ़ाव का सामना किया। पर कहते हैं ना कि सब्र का फल मीठा होता है और यह फल अब आप लोगों के सामने है। इस दौर में मेरे माता-पिता, मेरे टीचर्स तथा मेरे दोस्तों ने बहुत मदद की है।

इसके अलावा, संघर्ष न केवल व्यक्तिगत स्तर पर होता है, बल्कि समाज की उत्थान में भी महत्वपूर्ण भूमिका निभाता है। ऐतिहासिक उदाहरणों में हमें देखने को मिलता है कि समाज के उन्नति के लिए संघर्ष एक आवश्यक अंग है।

संघर्ष हमें अपने लक्ष्यों की प्राप्ति के लिए प्रेरित करता है और हमें सच्चे और सशक्त मनोबल के साथ अग्रसर होने में सहायक होता है। इसलिए, मैं यह कह सकती हूँ कि संघर्ष मेरे जीवन का एक महत्वपूर्ण हिस्सा है जो मुझे अपने लक्ष्यों की दिशा में अग्रसर करता है।

निविता विनोद मौर्य

एक कदम सफलता की ओर ...

एक गाँव में एक छोटा लड़का था जिसका सपना था कि वह दुनिया के सबसे ऊँचे पर्वत को चढ़कर दुनिया को दिखाए। लेकिन उसके पास पर्वत चढ़ने के लिए न तो पैसे थे और न ही अनुभव। वह चाहते हुए भी अपना सपना पूरा नहीं कर पा रहा था। एक दिन उसकी मुलाकात एक बुजुर्ग पर्वतारोही से हुई और उसे एक आशा की किरण दिखाई दी।

फिर बुजुर्ग पर्वतारोही ने उसे पर्वत चढ़ने का मार्ग दिखाया साथही अपना अनुभव साझा करते हुए लड़के को बहुत ही तकनीके बताई और आश्वासन दिया की अगर हम मन में कुछ ठान लें तो हम उसे पूरा भी कर सकते हैं। लड़के ने पर्वत चढ़ते हुए बहुत सारी मुश्किलों का सामना किया और अंत में वह सफल हुआ।

इस कहानी से हमें यह सिखने को मिलता है कि सपनों को पूरा करने के लिए हमें परिश्रम, संघर्ष और निरंतर प्रयास करने की आवश्यकता होती है।

आपकी अच्छाई आपके मार्ग में, बाधक है। इसलिए आंखों को क्रोध में लाल होने दिजिए।

अन्याय का मजबूती से सामना किजिए। - सरदार पटेल

सहायता का महत्व

एक बार की बात है, नौकरी करने वाला एक युवक बड़े से अज्ञात जंगल में गुम हो जाता है। वह खुद को बाहर नहीं निकाल पा रहा था और उसके पास भोजन और पानी की कमी भी थी। वह इधर-उधर भटकता रहा और बचाव के लिए मदद भी मांगी परंतु कोई फायदा नहीं हुआ। थक हारकर अपनी जान बचाने के लिए वह इधर-उधर भटकने लगा साथ ही अपना पेट भरने के लिए फल आदि इकट्ठा करने लगा और बाहर निकलने की आस में कई दिन भटकता रहा और भगवान से प्रार्थना करता रहा कि वह एक न एक दिन जंगल से बाहर निकल ही जाएगा।

और इसी आशा के साथ एक दिन, वह एक ऐसे आदमी के पास पहुंच गया, जो उसे खाना-पीना और सहायता प्रदान करने में समर्थ था साथ ही उसे उसे जंगल का ज्ञान था। आदमी ने ना ही सिर्फ उसकी मदद की, बल्कि उसे जंगल से बाहर भी निकाल लिया और अपने घर तक ले गया।

इस कहानी से हमें यह सिखने को मिलता है कि हमें कभी भी आशा नहीं खोनी चाहिए और जब हम दूसरों की मदद करते हैं, तो हमें भी उनके साथ साथ खुद को भी बेहतर महसूस होता है। और सहायता के साथ-साथ नेकी करने का अनुभव भी हमें एक उत्तम इंसान बनाता है।

प्रकृति की रक्षाहमारी सुरक्षा

एक समय की बात है, एक छोटे से गाँव टिमबक में एक बच्चा रहता था, जिसका नाम राहुल था। गाँव के पास एक खूबसूरत जंगल तथा एक विशाल झील थी। उसे प्रकृति से बहुत प्यार था।

एक दिन, राहुल जंगल में घूमने गया। वहाँ उसने देखा कि लोग जंगल को काट रहे थे और पेड़ों को उखाड़ रहे थे, साथ ही लोगों ने झील में कूड़ा कचरा डालकर उसे भी खराब कर दिया था। राहुल को यह सब दृश्य देखकर बहुत ही दुख हुआ।

राहुल ने सोचा, “यह सही नहीं है। हमें प्रकृति को बचाना चाहिए। क्योंकि,” प्रकृति रक्षित रक्षितः” अर्थात प्रकृति भी उन्हीं की रक्षा करती है जो प्रकृति की रक्षा करते हैं। वह तुरंत अपने गाँव लौट आया और लोगों को प्रकृति को बचाने के लिए जागरूक करने लगा।

राहुल ने अपने दोस्तों के साथ मिलकर पेड़ लगाने का फैसला किया। वे हर हफ्ते एक दिन पेड़ लगाने के कार्यक्रम का आयोजन किया करते और झील भी साफ किया करते। देखते ही देखते लोगों की सोच में बदलाव आने लगा और उन्होंने प्रकृति को बचाने के लिए सहयोग किया। जंगल की सुरक्षा के लिए कई नई योजनाएँ बनाई गईं। झील के पानी को स्वच्छ करवाया गया और झील में कचरा फेंकने वाले को दंड देने की घोषणा की गई।

राहुल ने अपने संघर्ष से न केवल अपने गाँव को बल्कि पूरे क्षेत्र को प्रेरित किया। उसने दिखाया कि एक व्यक्ति की छोटी सी कोशिश से भी प्रकृति को बचाया जा सकता है।

तो क्यों न हम सब भी राहुल की तरह एक छोटी सी कोशिश करके अपनी प्रकृति को बचाएं और अपना योगदान दें।

इस कहानी से हमें यह सिखने को मिलता है कि हमें प्रकृति की रक्षा करनी चाहिए और हर संभव प्रयास करना चाहिए ताकि हमारी आने वाली पीढ़ियों को भी स्वच्छ और हरित पर्यावरण मिल सके।

निविता विनोद मौर्य

आपकी अच्छाई आपके मार्ग में, बाधक है। इसलिए आंखों को क्रोध में लाल होने दिजिए।
अन्याय का मजबूती से सामना किजिए। - सरदार पटेल

Importance of Education

Education is the foundation of our life.

Education is a process of learning and Knowing, which is not restricted to our textbooks.

Education is the Key to success because it Opens doors for people of all backgrounds and it expands the human mind with knowledge.

Education opens our mind's and expands our horizon.

A good Education makes an individual develop personality, socially as well as economically.

Education helps us to acquire new skills and knowledge that will impact our development.

Having an education makes a person Well-informed about his rights & hie

An education gives a person Knowledge about good values, ethical and moral responsibilities in life.

Education enables us to understand our duties as a Civilian.

Education plays one of the most important roles in the development of nations,

Education is the most powerful weapon Which you can use to change the world.

Good Thought

A door is much smaller Compared to the house.

A lock is much smaller Compared to the door A key is the smallest of all but a key can open the entire house!!! Thus a small, thoughtful solutions can Solve major problems.

A.P.J. Abdul Kalam

Ku. Jayashree K Tiwari

TIME FLIES; never to be Recalled...

START YOUR DAY AT RIGHT TIME. GET UP. SHOWER .MAKE THE CALL. THINK BIGGER. ACT TODAY. GO ROAMAS MUCH AS YOU CAN. THIS IS ALL. IF NOT NOW THEN NEVER.

WHATARE YOU WAITING FOR?

GO ONE MORE MILE, TWO MORE, THREE ESCAPE TO THE FOREST. TAKE SELFIES. BE PRESENT IN THE WORLD OF DISTRACTION. SAY "MOST OF THE PEOPLE SAY'S 'TIME FLIES 'DON'T LET IT.

Ku. Pranjali Lalwani

"If at first the idea is not absurd, then there is no hope for it."

Dowry and government should take a legal actions and these things government should successful prevention requires political commitment and leadership, implementing laws and policies quality and investing in women's organisation and allocating resources to prevention it also requires addressing the multiple form of discrimination faced by women in future the prevention should start early in the life, like by educating and working with young boys and girls promoting respectful relationships and gender equality working with young people is the best way for faster sustained progress on preventing the gender based violence government should make more and more womens healthcare organisation, women's helpline centres so that the people connected to these organisation can go to the different places like school, colleges etc. The different places like school, colleges etc provide these type of information to the student so that they can get to learn more about these gender equality, gender discrimination and by doing this like increasing awareness we can prevent this crime against women by happening in present and future for this we need to make efforts.

"To Make India a Crime -free India"

Arshi Azad Khan
BA II year

Women Empowerment

Women empowerment is about creating high-level corporate leadership for gender equality, treating all people fairly at work, respecting and supporting non-discrimination and human rights. Ensure the health, well-being and safety of all workers, whether male or female. Promote education, training and professional development for women. Implement supply chain, marketing practices and enterprise development that empower women champion equality through community initiatives and advocacy. Measure and report publically on progress to create gender equality.

Women Empowerment can be defined as promoting women's sense of self-worth, their ability to determine their own choices and their right to influence social change for themselves and others. It is closely aligned with female empowerment- a fundamental human right that's also key to achieving a more peaceful, prosperous world. Women empowerment and promoting women's rights have emerged as a part of a major global movement and are continuing to break new ground in recent years. Days like International Women's Day are also gaining momentum. But despite a great deal of progress, women and girls continue to face discrimination and violence in every part of the world.

Shivani D. Raut
BA I year

"Reality is an illustion albent a very presistent one."

Students and Procrastination

अत्ररा सर्वकार्येषु त्वरा कार्याविनाशिनी ।

The above shloka means, "Do not rush in work, haste is a waste of work" and one of the reasons for this is Procrastination.

Procrastination among students is a pervasive issue with profound implications for academic success and personal well-being. Rooted in factors such as fear of failure, perfectionism, and poor time management, procrastination manifests as the delay or avoidance of tasks despite knowing the negative consequences. This behavior not only leads to increased stress and anxiety but also undermines academic performance and learning outcomes. In the Bhagavad Gita, Lord Krishna uses a beautiful word "Dirghasutri". Literally translated it will be 'Long Rope'. The word has got a bad connotation. One who is Procrastinating is called a Dirghasutri. Postponing everything or delaying is the quality of lazy people. Those who don't plan very well are also forced to do it. I was wondering why procrastination is called Long Rope. When I googled for the meaning, one site gave me the meaning of the English phrase, 'to let someone commit a mistake'. Knowingly or unknowingly we do the same thing.

One of the primary reasons for student procrastination is the overwhelming nature of academic tasks, coupled with a lack of effective strategies to manage them. Students often struggle to break large assignments into smaller, manageable steps, leading to feelings of being overwhelmed and ultimately putting off the work until the last minute. Additionally, the allure of instant gratification from distractions such as social media, video games, and streaming platforms further exacerbates the tendency to procrastinate.

But every problem has a solution and to combat procrastination, we can employ various strategies, including setting realistic goals, creating structured schedules, and utilizing tools like to-do lists and time-blocking techniques. Moreover, cultivating self-awareness and adopting a growth mindset can help students overcome perfectionism and fear of failure, thereby reducing the urge to procrastinate.

In conclusion, addressing procrastination among students requires a multifaceted approach that encompasses skill-building, mindset shifts, and the creation of supportive learning environments. By implementing proactive strategies and fostering a culture of accountability and resilience, students can overcome procrastination and achieve their academic and personal goals more effectively and live a beautiful life ahead.

Nivita Vinod Mourya

"If opportunity doesn't knock, build a door".

Understanding Transgender Identity: Breaking Barriers and Building Understanding

Introduction : Transgender individuals have long been marginalized and misunderstood in society. However, recent years have seen a growing recognition of transgender rights and identities. In this article, we will explore the complexities of transgender identity and discuss the challenges and progress in achieving acceptance and equality for transgender individuals.

What is Transgender ? Transgender is an umbrella term used to describe individuals whose gender identity differs from the sex they were assigned at birth. This can include transgender men and women, as well as non-binary and genderqueer individuals. It's essential to understand that gender identity is separate from sexual orientation, and transgender individuals may identify as straight, gay, lesbian, bisexual, or asexual.

Challenges Faced by Transgender Individuals: Transgender individuals often face discrimination, violence, and social stigma simply for being who they are. Employment discrimination, lack of access to healthcare, and harassment in public spaces are just a few examples of the challenges they may encounter. Additionally, many transgender individuals experience rejection from their families and communities, leading to higher rates of homelessness and mental health issues.

Legal and Social Progress: Despite these challenges, there have been significant strides in advancing transgender rights and acceptance. Legal protections against discrimination based on gender identity have been implemented in many countries, and advocacy efforts have led to increased visibility and awareness of transgender issues. Moreover, media representation and public education campaigns have helped challenge stereotypes and promote understanding.

The Importance of Allyship : Allyship plays a crucial role in supporting the transgender community. Allies can educate themselves about transgender issues, challenge transphobia when they encounter it, and advocate for inclusive policies and practices in their workplaces and communities. By standing in solidarity with transgender individuals, allies can help create safer and more inclusive environments for everyone.

Conclusion : In conclusion, understanding transgender identity requires empathy, education, and advocacy. By recognizing the diverse experiences and needs of transgender individuals, we can work towards a more inclusive and equitable society for all. It's essential to listen to transgender voices, respect their autonomy, and strive for equality and justice in all aspects of life.

Rashi Pathak

BA II

Failure is the condiment that gives success its flavor.

Essential Career Planning Tips for College Students

AS COLLEGE STUDENTS, NAVIGATING THE PATH TOWARDS A SUCCESSFUL CAREER CAN SEEM LIKE A DAUNTING TASK. HOWEVER, WITH CAREFUL PLANNING AND STRATEGIC ACTIONS, YOU CAN PAVE THE WAY FOR A FULFILLING AND REWARDING PROFESSIONAL JOURNEY. HERE ARE SOME ESSENTIAL CAREER PLANNING TIPS TO HELP YOU MAKE THE MOST OUT OF YOUR COLLEGE EXPERIENCE

1. ****SELF-ASSESSMENT:****

TAKE THE TIME TO ASSESS YOUR INTERESTS, STRENGTHS, VALUES, AND SKILLS. REFLECT ON WHAT YOU ENJOY DOING AND WHAT YOU EXCEL AT. TOOLS LIKE CAREER ASSESSMENTS AND PERSONALITY TESTS CAN PROVIDE VALUABLE INSIGHTS INTO POTENTIAL CAREER PATHS THAT ALIGN WITH YOUR UNIQUE ATTRIBUTES.

2. ****SET CLEAR GOALS:****

ESTABLISH CLEAR AND ACHIEVABLE SHORT-TERM AND LONG-TERM CAREER GOALS. DETERMINE THE INDUSTRIES, ROLES, AND ORGANIZATIONS THAT INTEREST YOU AND OUTLINE STEPS TO REACH YOUR OBJECTIVES. SETTING SPECIFIC, MEASURABLE, ATTAINABLE, RELEVANT, AND TIME-BOUND (SMART) GOALS WILL KEEP YOU FOCUSED AND MOTIVATED.

3. ****EXPLORE CAREER OPTIONS:****

RESEARCH VARIOUS CAREER PATHS RELATED TO YOUR FIELD OF STUDY. ATTEND CAREER FAIRS, WORKSHOPS, AND NETWORKING EVENTS TO LEARN ABOUT DIFFERENT INDUSTRIES AND JOB OPPORTUNITIES. CONDUCT INFORMATIONAL INTERVIEWS WITH PROFESSIONALS IN YOUR DESIRED FIELD TO GAIN FIRSTHAND KNOWLEDGE ABOUT THEIR EXPERIENCES AND INSIGHTS.

4. ****GAIN EXPERIENCE:****

INTERNSHIPS, PART-TIME JOBS, VOLUNTEER WORK, AND EXTRACURRICULAR ACTIVITIES ARE INVALUABLE OPPORTUNITIES TO GAIN PRACTICAL EXPERIENCE, DEVELOP TRANSFERABLE SKILLS, AND EXPAND YOUR PROFESSIONAL NETWORK. SEEK OUT EXPERIENTIAL LEARNING OPPORTUNITIES THAT ALIGN WITH YOUR CAREER INTERESTS AND GOALS.

5. ****BUILD YOUR NETWORK:****

NETWORKING IS ESSENTIAL FOR CAREER ADVANCEMENT. CONNECT WITH CLASSMATES, PROFESSORS, ALUMNI, PROFESSIONALS IN YOUR FIELD, AND ATTEND NETWORKING EVENTS BOTH ONLINE AND OFFLINE. JOIN PROFESSIONAL ASSOCIATIONS, LINKEDIN GROUPS, AND ONLINE FORUMS TO EXPAND YOUR NETWORK AND LEARN FROM OTHERS IN YOUR INDUSTRY.

"Luck is dividend of sweat. The more you sweat, the tackier you get."

ASSOCIATIONS, LINKEDIN GROUPS, AND ONLINE FORUMS TO EXPAND YOUR NETWORK AND LEARN FROM OTHERS IN YOUR INDUSTRY.

6. ****DEVELOP MARKETABLE SKILLS:****

IN ADDITION TO ACADEMIC KNOWLEDGE, EMPLOYERS VALUE SOFT SKILLS SUCH AS COMMUNICATION, TEAMWORK, PROBLEM-SOLVING, AND ADAPTABILITY. TAKE ADVANTAGE OF WORKSHOPS, SEMINARS, ONLINE COURSES, AND CAMPUS RESOURCES TO DEVELOP AND ENHANCE THESE SKILLS. CONSIDER PURSUING CERTIFICATIONS OR SPECIALIZED TRAINING TO MAKE YOURSELF MORE MARKETABLE TO EMPLOYERS.

7. ****CREATE A PROFESSIONAL BRAND:****

BUILD A STRONG ONLINE PRESENCE BY CREATING A PROFESSIONAL LINKEDIN PROFILE AND MAINTAINING A PROFESSIONAL IMAGE ON OTHER SOCIAL MEDIA PLATFORMS. CUSTOMIZE YOUR RESUME AND COVER LETTER FOR EACH JOB APPLICATION, HIGHLIGHTING RELEVANT EXPERIENCES AND SKILLS. CONSIDER CREATING A PERSONAL WEBSITE OR PORTFOLIO TO SHOWCASE YOUR WORK AND ACCOMPLISHMENTS.

8. ****SEEK MENTORSHIP AND GUIDANCE:****

FIND MENTORS AND ADVISORS WHO CAN PROVIDE GUIDANCE, SUPPORT, AND VALUABLE INSIGHTS THROUGHOUT YOUR CAREER JOURNEY. BUILD RELATIONSHIPS WITH PROFESSORS, CAREER COUNSELORS, ALUMNI, AND PROFESSIONALS IN YOUR FIELD WHO CAN OFFER ADVICE, MENTORSHIP, AND POTENTIAL JOB OPPORTUNITIES.

9. ****STAY FLEXIBLE AND ADAPT:****

THE JOB MARKET IS CONSTANTLY EVOLVING, SO IT'S ESSENTIAL TO REMAIN FLEXIBLE AND ADAPTABLE. BE OPEN TO EXPLORING NEW OPPORTUNITIES, INDUSTRIES, AND CAREER PATHS THAT MAY ARISE UNEXPECTEDLY. EMBRACE LIFELONG LEARNING AND CONTINUE TO DEVELOP NEW SKILLS AND KNOWLEDGE THROUGHOUT YOUR CAREER.

10. ****STAY PERSISTENT AND RESILIENT:****

BUILDING A SUCCESSFUL CAREER TAKES TIME, EFFORT, AND PERSEVERANCE. STAY PERSISTENT IN PURSUING YOUR GOALS, EVEN IN THE FACE OF SETBACKS AND CHALLENGES. CULTIVATE RESILIENCE AND LEARN FROM FAILURES, USING THEM AS OPPORTUNITIES FOR GROWTH AND SELF-IMPROVEMENT. BY FOLLOWING THESE CAREER PLANNING TIPS, COLLEGE STUDENTS CAN POSITION

THEMSELVES FOR SUCCESS IN TODAY'S COMPETITIVE JOB MARKET. REMEMBER THAT CAREER PLANNING IS A CONTINUOUS PROCESS, AND IT'S NEVER TOO EARLY TO START LAYING THE FOUNDATION FOR A FULFILLING AND REWARDING PROFESSIONAL FUTURE. WITH DEDICATION, DETERMINATION, AND STRATEGIC PLANNING, YOU CAN TURN YOUR CAREER ASPIRATIONS INTO REALITY.

Aachal Shukla
BA II

"Management is doing things right; leadership is doing the right things."

The Ripple Effect: How Small Acts Shape Our World

In a world filled with chaos and uncertainty, it's easy to feel overwhelmed by the magnitude of global affairs. Yet, amidst the headlines and political turmoil, there are stories of hope and resilience that often go unnoticed.

Take, for example, the simple act of kindness shown by a stranger to a refugee family fleeing war-torn regions. That one gesture of compassion not only provides immediate relief but also sends ripples of hope throughout communities, inspiring others to lend a helping hand or consider the impact of grassroots movements advocating for environmental conservation. While policymakers debate policies, ordinary individuals are taking action in their own communities, planting trees, reducing waste, and raising awareness about climate change. These collective efforts may seem small, but together, they have the power to create meaningful change on a global scale.

In today's interconnected world, every action, no matter how small, has the potential to make a difference. By focusing on the positive and amplifying stories of resilience and solidarity, we can inspire others to join us in building a brighter, more compassionate future for all.

Prerna Gautam Wadhvani
MA English

ADULTING !!

The mind full of enthusiasm,
Still body feels like numb,
Isn't it a case of sarcasm?
Stage where we want to
Explore the world,
Sense of delight that's
What we deserved..
But we end up being in chaos,
That's where life sails us..
We tend to expand
Boundaries of knowledge,
Through ups and downs and
Hurdle voyage..
We run we fall we cowl and rise,
Yet can't analyze the exact choise..
Stressed with
Anxiety, loneliness & trauma,

And each thing seems to be a Melodrama..
Depression is at its peak,
Carries a smile on a face
Week after week..
The silent scream in a heart,
Like a protagonist of a story
We act..
Fantasizing our dreams to
Get fulfilled,
Faith to transform it into
Realism & self-esteem to Rebuild..
Having audacity of solving challenge
We procure at captivating
Failures revenge..
Flowers blooming to show up Calmness,
We impulse we get to feel
Ourselves as flawless..

Prajakta S. Nimbokar
MA English Sem-IV

"It's not whether you get knocked down, it's whether you get up."

Farewell to My College

I was walking to the garden of my college after my lecture as i realized 40 days! 40 days is all thats left. After these 40 days I won't come back to this beautiful college, that i love to call my second home. Everything feels different now that i know i only have 40 days in this campus. Suddenly the bench we used to sit on in the garden after our lectures looks like a flower bed. Suddenly all the trees looks like its dancing in the wind trying to tell me to stay and recreate all the memories. Suddenly the chaotic sound of all the girls talking feels like melody to my ears. I never thought it will all end so soon.

As i sit on the bench all the memories are rushing back to me. Having lectures in the garden sometimes and being distracted most of the time by the beautiful flowers and butterflies, Fighting for that one back of chips with all of my friends, Dressing up to take pictures, completing our assignments right before submission, solving each other's queries, it all happened right here on this bench. Never thought there will be so many memories connected to a bench and now that i think about it, all these memories are just the tip of the icebreaker, there are a million more.

I'm never going to forget how amazing people i met in this college. And not just friends, our teachers too. I'll forever be grateful to our amazing teachers who helped us through everything. Who were not only our teachers but our friends too. Who were always there to solve our problems not just academically but our life problems too. I really find it a blessing that we have senior teachers to whom we can talk to about anything.

But all of this comes to an end in 40 days. I'll never forget these beautiful days and i hope to stay in touch with every amazing person I met.

FAREWELL DEAR SMT.RADHADEVI GOENKA COLLEGE.

AMNA SYED
BA III

Education

Education is to enlighten.....	How to respect and
From teaching moral values	How to swim across the wave
To facing difficult conditions	Education is everything
Education is an experience	It is not just the learning of the facts but
That makes you a noble person	It is the training of the mind
Education is the one	To think, act and relax !!!
That teaches you how to behave	

Pallavi Digambar Mhaisne
MA English

Technology is a word that describes something that doesn't work yet.

Aye Zindagii

Abhi tak jadha kuch nhi
thoda bohut sikhi hu
Aye Zindagii me tujhe jine lagi hu.....

Raste me ruka vatte
Aa rahi hai bohut
Unhe sambhal na Sikh Rahi hu
Aye Zindagii me tujhe jine lagi hu....

Kabhi girti hu kabhi tutatii hu
Dil pe hath rakh ke kudh hi Sambhal leti hu
Bhare huye samundarosi me
Aaj nadhii si hone lagi hu
Aye Zindagii me tujhe jine lagi hu....

Apne sath hoke bhi parayo se lagte hai
Dost yar hoke bhi anjano se lagte hai
Sapne to bohut dekhe hai mene aabhi unko pura karne
ki koshish me lagi hu
Aye Zindagii me tujhe jine lagi hu.....

Kamiyabi ki CD chad nhi pari hu
Kabhi lagta hai aye Zindagii me tujhse harti jari hu
Har ek din Naya kuch sikhte jari hu
Apne hi andar Naya kuch khojti jari hu
Aye Zindagii me tujhe jiti jari hu....

Din ba din logo se dur
kudh ke pass aati jari hu
Bhavishy ke khel me khud ki khushiya peche chodti jari hu
Aye Zindagii me tujhe jiti jari hu....

Jadha shikayate to nhi tujhse, Aye Zindagii
Magar jitni bhi hai unhe khud hi suljhane lagi hu
Aye Zindagii me tujhe jine lagi hu....

**Shivani Bhirad
B.Com I**

Dreams...

What Is dream?

Where Is dream?

Some are big,
Others just small.
You've got choose
Can't have them all.

What Is dream?

Where Is dream?

some are important
Others, you can live without
For some you'll have to fight
but others are on your route.

What Is dream?

Where Is dream?

Some can true.
Others, sadly can not
A few you remember
Most you forgot.

Payal Lalwani

Directions

In the journey of life, we seek direction clear,
To navigate the unknown, without a fear.
Guiding light and steady hand we crave,
To lead us through every tide and wave.

Safety is the harbor where we find repose,
A sanctuary from life's harshest blows.
Shelter from the storms that fiercely blow,
A haven where peace and comfort grow.

Direction and safety, like hand in glove,
Guide us through trials with care and love.
They pave the way and offer a steady hand,
In their embrace, we firmly stand.

So let's cherish the guidance that lights our way,
And the safety that keeps us from astray.
For in their presence, we find our peace,
And from life's chaos, we find release.

Nivita Mourya

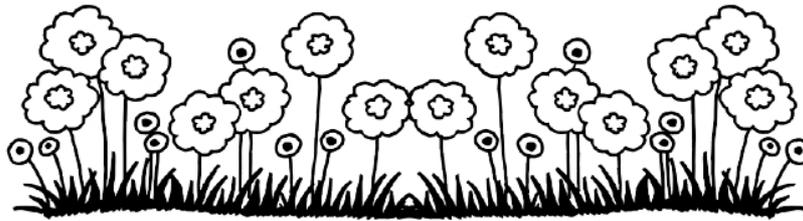
Mental Health

Today mental health is the most discussed topic of parent. They always worry about if their child is mentally healthy or not. Generations before there was no such thing as mental health, health was all of it. But what they didn't know was health is not only about physical well being but also state of complete mental, social and economical wellness. Health is incomplete without mental fitness.

Depression- Form of mental health is a common term now but before it was merely just the term in psychology. In today's life if a child is a little distracted he is taking to a psychiatrist to make him feel better. But why is that so that today's generation suffers from mental depression but it was not a issue a decade before this.

Clearly the answer is involvement of loved ones in our life. Before everyone used to sit together discuss the hardship, happiness and any issues all together. Children used to share every small detail with parents, but as the time passed , parents got more busy with work and children got addicted to social media and this created a void between the two. And as the gap grew bigger, the problems with mental health also grew. But COVID a major pandemic brought every family more close in this busy life and started filling the void. But still the number of mental health issues are high and only solution for it is communication.

Shreya Gosavi
B A II

स्त्रीशिक्षाया आवश्यकतोपयोगिता च

शिक्षा नाम जीवने शुभाशुभावबोधनी पुण्यापुण्य विवेचनी हिताहितनिदर्शनी, कृत्याकृत्यदर्शनी, समुन्नती साधिकाऽव, नथिनाशनी, सद्भावविभावयित्री, दुर्भावती रोधात्री, आत्मसंस्कृतीहेतुर्म, प्रसादयिस्त्री, ध्येयपरिष्ठी, संयमस्यसादयित्री, दमस्यदात्री, धैर्यसदात्री, शीलाशीमैत्री सदाचार्यसंचारयेती, पुण्यप्रवृत्ती प्रेरती वंचिता। पूर्वा शक्तीरिह निखिले अपि भुवने यदि विचारदृश्य विमोस्त्र ते आवश्यकता अनुभव स्त्रीशिक्षायाः। स्त्रिया येविता मातृ शक्ती प्रतीक भूत आहार अतह मातृ शक्ती शास्त्रेषु महत्व अनुश्रुतेया। उक्तं च मनुना “यत्र नाप्यास्तु पूजन्ते रमते तत्र देवता”

कु. रोहिणी गोपनारायण - M.A. II

श्रम गीता

- 1) निरुध्यमं निरुत्साहं समाज निष्परिश्रमम्।
निवृद्धीतून शक्तः साक्षाद् ब्रह्मांडनायकः ॥
- 2) आत्मेव आत्मनो बंधुः आत्मेव रिपुरात्मनः।
भगवान् अपि लोकेस्मिन् बंधुर् आत्माऽवलंबिनाम् ॥
- 3) कृष्णाकायः सिन्न-गात्री लांगी धुरी-धुसरः।
तपन् क्षेत्रे श्वसन् उच्चैः कोऽपि देवः परिश्रमः ॥
- 94) आलसस्य परित्यागः श्रमस्य परिपूजनम्।
नृणां विधी - निषेधात्मा धर्मोऽयं सार्वलोकिकः ॥
- 5) न श्वसन्ति न जिवन्ति न श्रवन्ति मनाक् सूखमम्।
विना श्रमेन केऽप्यत, श्रमलोको धुव्रम् ॥

कु. गायत्री शिदे - M.A. I

कृत्वा नवदृढ संकल्पना

कृत्वा नवदृढ संकल्पना
वितरन्तो नवासदेशम् ।
घटम्यो नसंघटनम्
रचयामो नवमितिहासम् ॥

भेदभावनां निरासायन्तः
दीनद्रिद्रान समुधन्त ।
दुःख विपत्ता समावसन्तः
कृतसंकल्पा सदा स्मरणतः ॥

प्रगती पंथान ही विचलेम
परंपरा संरक्षण।
समोसाहितो निवृत्तविनो
नित्यनिरंतरगीशील्पा ॥

कु. रेवती वालफीकर - M.A. I

लक्ष्मी तनीति वितनांति च दिक्षुकीर्तिम् । किं किं म साधयति कल्पलतेच विद्या ॥

सुभाषितानि

1. जीवितं क्षणविनाशिशश्वतं किमपि नात्र।
2. अविश्रामं वहेत् भारं शीतोष्णं च न विन्दति ।
ससन्तोषस्तथा नित्यं त्रीणि शिक्षेत गर्दभात्
3. मनःशौचं कर्मशौचं कुलशौचं च भारत ।
देहशौचं च वाक्शौचं शौचं पञ्चविधं स्मृतम्।
4. जीविताशा बलवती धनाशा दुर्बला मम्॥
5. जीवचक्रं भ्रमत्येवं मा धैर्यात्प्रच्युतो भव।
6. नो चेज्जातस्य वैफल्यं कास्य हानिरितिः परा।
7. न दाक्षिण्यं न सौशील्यं न कीर्तिः नसेवा
नो दया किं जीवनं
8. यथा चित्तं तथा वाचो यथा वाचस्तथा क्रियाः
गचित्ते वाचि क्रियायांच साधुनामेकूपता !!
9. यस्तु सञ्चरते देशान् सेवते यस्तु पण्डितान् !
तस्य विस्तारिता बुद्धिस्तैलबिन्दुरिवाम्भसियस्तु
सञ्चरते देशान् सेवते यस्तु पण्डितान् !
तस्य विस्तारिता बुद्धिस्तैलबिन्दुरिवाम्भसि॥
10. शतेषु जायते शूरः सहस्रेषु च पण्डितः
वक्तादशसहस्रेषु दाता भवति वा न वा !!

कु.निता नंदाणे - M.A. I

संस्कृत शायरी

एकमाता बहुजनकल्याणप्रदा, एकभार्या
मात्रैककल्याणप्रदा।

उच्चप्रकारेण तन्त्रेश्वरता,
निम्नप्रकारेण अश्लीलता।

उच्चजनसंबंधे कलाकारिता,
निम्नजनसंबंधे अश्लीलता।

भविष्य हेतु अंधस्पर्धा वर्तमान हस्तच्युत

कु. कल्पना तोपकर - M.A. II

परिश्रम

- 1) उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।
नयोगस्थः कुरु कर्माणि संगं त्यक्त्वा धनंजय ।
- 2) सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः।
सिद्धयसिद्धयोः समो भूत्वा समत्वं योग उच्यते ॥”
- 3) “उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत।
क्षुरासन्नधारा निशिता दुरत्यद्दुर्गं पथस्तत्कवयो
वदन्ति॥”
- 4) न चोरहार्यं न राजहार्यं न भ्रतृभाज्यं न च
भारकारि । व्यये कृते वर्धति एव नित्यं
विद्याधनं सर्वधनप्रधानम् ।

कु.प्रिती देशपांडे - M.A. I

गुणदोषो गृहत्रिन्दुक्षेडाविवेश्वरः । शिरसा श्लाघते पूर्व परं कण्ठे वियच्छति ॥

संस्कृत सुविचार

आलसस्य कुतो विद्या, अविद्यस्य कुतो धनम् |
 अधनस्य कुतो मित्रम्, अमित्रस्य कुतः सुखम् ||
 आलस्यं हि मनुष्याणां शरीरस्थो महान् रिपुः |
 नास्त्युद्यमसमो बन्धुः कृत्वा यं नावसीदति ||
 यथा ह्येकेन चक्रेण न रथस्य गतिर्भवेत् |
 एवं परुषकारेण विना दैवं न सिद्ध्यति ||
 बलवानप्यशक्तोऽसौ धनवानपि निर्धनः |
 श्रुतवानपि मूर्खोऽसौ यो धर्मविमुखो जनः
 जाड्यं धियो हरति सिंचति वाचि सत्यं,
 मानोन्नतिं दिशति पापमपाकरोति |
 चेतः प्रसादयति दिक्षु तनोति कीर्तिं,
 सत्संगतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ||
 चन्दनं शीतलं लोके, चन्दनादपि चन्द्रमाः |
 चन्द्रचन्दनयोर्मध्ये शीतला साधुसंगतिः ||
 अयं निजः परो वेति गणना लघु चेतसाम् |
 उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् |
 अष्टादश पुराणेषु व्यासस्य वचनद्वयम् |
 परोपकारः पुण्याय पापाय परपीडनम् ||
 विद्या मित्रं प्रवासेषु, भार्या मित्रं गृहेषु च |
 व्याधितस्यौषधं मित्रं, धर्मो मित्रं मृतस्य च॥

कु. जया चव्हाण - M.A. I

संस्कृत शुभकामना.

- 1) नमस्ते - Hello.
- २) शुभकामना:- Greetings.
- ३) मम शुभकामना: - My Greetings.
- ४) अनुगृहीतोऽस्मि - I'm grateful to you.(Male)
- ५) अनुगृहीताऽस्मि - I'm grateful to you(female)
- ६) धन्योऽस्मि - Your thankful.
- 7) मुदितोऽस्मि - I'm happy.
- 8) अभिनन्दनम् - Congratulations.
- 9) जन्मदिवसस्य हार्दिक्यः शुभकामनाः। - Happy birthday.
- 10) जन्मदिवसस्य कोटिशः शुभकामनाः - Very Very Greetings on birthday.
- 11) जन्मदिवसस्य अनेकशः शुभकामनाः*। - A lot Greetings on your birthday.
- 12) त्वं जीव शतं वर्धमानः। - Live long (100years)(M)
- 13) त्वं शतं जीव शरदः वर्धमाना। (स्त्री. - Live long (100 years) (F)
- 14) पुत्रप्राप्त्यर्थं हार्दिकानि अभिनन्दनानि। - Greetings on Having a baby boy.
- 15) पुत्रस्य जन्मनः हार्दिकानि अभिनन्दनानि। - Greetings on Birth of a son.
- 16) पुत्रीप्राप्त्यर्थं हार्दिकानि अभिनन्दनानि। - Greetings on having a girl.
- 17) पुत्र्याः जन्मनः हार्दिकानि अभिनन्दनानि। - Greetings on birth of a girl.

एकोदरसमुद्रना एक नक्षत्र जानका । न भवन्ति शीले यथा बदरिक्वष्टकाः ॥

زردى وىभाग

- آسمان كو چهونا چاہتے ہيں ؟
آپ كو مشكلات كا مقابلہ كرنا ہے۔ اور فتح حاصل كرنى ہے۔۔
- نہ تھكين ، نہ ركين ، نہ جو كين آب بس آگے بڑھنا ہے منزل حاصل
كرنى ہے خواب جينے ہيں۔ آسمان كو چهونا ہے۔
- اگر سورج كى طرح چمكنا ہے تو چاند كى طرح رات كو جاگنا ہے
منزل كے كائناتون كو توڑ كر منزل كى طرف دوڑنا ہے۔
- شيبا خان
- شيبا خان

Home Science Department – At a Glance

Annual Report 2023-24

- 1) Induction Program was organized on 18th July 2023 for the newly admitted first year students in the department.
- 2) Breast feeding week was celebrated during the first week of August 2023 to create awareness regarding breastfeeding. Essay competition, Poster/ chart competition and PPT/ Seminar competition was organized. Participants from department actively participated in the competition. The result for Essay competition was that Afreen Firdous of BSc 1st year secured first position, Sonali Chambhare of BSc 2nd year secured second position. The result for Poster/ chart competition was that Pooja Wankhade of BSc 1st year secured first position, Afreen Sayyed of BSc 2nd year secured second position. The result for PPT/ Seminar competition was that Pooja Wankhade of BSc 1st year secured first position.
- 3) One day Environment talk on Sustainable Environment Management on 4th September 2023 by Mr. Suresh Wadode Assistant Conservator of Forest Akola to create environmental awareness among students and demonstrate method of eco brick making.
- 4) One day cleanliness drive was organized in collaboration with students for development in the department to promote the importance of cleanliness amongst the students.
- 5) Self-Governance day was celebrated on 5th September 2023 on the occasion of Teachers day. Students participated actively in the same. The result was that Saniya Anam of BSc 1st year secured first position, Aarti Pande of BSc 2nd year secured second position whereas Pooja Chavan of BSc 3rd year secured 3rd position.
- 6) National Nutrition week was organized during 1st -7th Sep-23 including programs as guest lecture on the theme Healthy Millets, Healthy People by Miss. Krutika Gangde, Subject Matter Specialist, Krishi Vidyan Kendra (KVK) Buldhana and Millets recipe was tasted and analyzed by Miss. Ashwini Bhuibhar, Junior College Lecturer. The highly nutritious recipes were prepared by UG and PG students. Apart from this nutritious Gopalkala recipe was been demonstrated to the students by the non-teaching staff members Mrs. Vandana Pimpalkhare and Mrs. Kiran Sharma. All the teaching and nonteaching faculty members enjoyed the Gopalkala and appreciated the overall efforts of the students and staff.
- 7) On the occasion of Sharda Utsav, Fasting recipe and rangoli competitions were organized in which 52 participants actively participated in both the events.

ज्याच्या जवळ उमेद आहे तो कधीही हरू शकत नाही.

- 8) A guest lecture series was organized covering different topics. Eminent experts from different fields were invited in Online & Offline mode to share their expertise with the students. Skills for handling video camera session was taken by Mr. Nihaal Manwatkar Director RDG Films & Dramatics, Personality Development workshop session was taken by Mr. Ankush Giri, Faculty in RDG College, Introduction to research session was taken by Prof. Roopali Sharma, Professor Amity Institute of Psychology and Allied Sciences, Amity University Noida, Importance of research session was taken by Dr. Haridas Akhare, Assistant Professor, Smt. Kokilabai Gawande Mahila Mahavidyalay Daryapur, Tools of Data collection session was taken by Dr. Savita Mishra, Principal, Vidyasagar College of Education, Darjeeling (WB), Session on Sampling: Concept and Types was taken by Dr. Nishta Rana, Professor PG Department, MIER College of Education Jammu, Data Collection Methods session was taken by Dr. Rohit Pawar, Assistant Professor, SVT College of Home Science, Mumbai, session on Intellectual Property Rights was taken by Dr. Richa Verma, Dayalbagh Institute Agra, Introduction to Statistics & SPSS in Research session was taken by Dr. Amar Dhere, Head, Department of Science, SNDT College of Home Science, Pune. The students of the department were benefitted from the guest lectures.
- 9) Two educational visits to Balsudhar gruh and old age home were done. 56 students were present for the same. Mr. Pavan Mahajan, Miss. Naina Turkar and Miss. Bhagyashree Aherkar were also present.
- 10) An educational visit to Smile Hospital was organized. Miss Naina Turkar and Miss. Bhagyashree Aherkar were also present.

Dr. Sonal Kame
HOD, Home Science

ज्याच्या जवळ उमेद आहे तो कधीही हरू शकत नाही.

Department of Commerce & Management

Annual Report: - 2023-24

The Department of Commerce and Management remains committed to providing holistic academic experiences, nurturing both the intellectual and entrepreneurial potential of our students, and fostering meaningful collaborations with industry experts and academic institutions for the collective advancement of knowledge and society.

In adherence to the University Guidelines & Curriculum, the Department conducted a series of assessment activities including Unit Tests, Seminar Presentations, Group Discussions, Assignments, and Quiz Competitions aimed at ensuring the continuous evaluation of our students' progress and learning outcomes.

Programs Organized for Faculties & Students:

- 1. Student Induction Program:** A welcoming event for our newly enrolled B.Com First Year students was held on 18th July 2023, fostering a sense of belonging and orientation within the academic community.
- 2. National Level Seminar:** On 31st July 2023, in commemoration of India's 75th Independence Anniversary - "Azadi ka Amrit Mahotsav," the department organized a one-day National Level Seminar on the "**Role of Skill India Initiative in Entrepreneurship Development.**" Over **100 participants** from across the nation actively engaged in insightful discussions.
- 3. Workshop on Cyber Security:** Recognizing the importance of cyber security in today's digital landscape, a workshop was conducted on 2nd September 2023, equipping our students with essential knowledge and skills in safeguarding digital assets.
- 4. Teachers' Day Celebration:** On 5th September 2024, in a delightful twist, students took on the roles of teachers to honor and appreciate the invaluable contribution of educators in shaping their academic journey.
- 5. Inauguration of Commerce Forum:** The Commerce Forum was officially inaugurated on 13th September 2023, with esteemed **CA Chairperson of ICAI, Akola, Ms. Seema Baheti**, gracing the occasion as the chief guest, inspiring students with her insights and experiences.
- 6. Motivational Session:** A motivational session featuring a **successful entrepreneur/start-up founder** was held on 25th September 2023, providing students with real-world perspectives on entrepreneurial endeavors and inspiring them to pursue their dreams.
- 7. Webinar on Investor Awareness Program:** In collaboration with the Department of Economics, a webinar on Investor Awareness Program and Planning was conducted on 11th October 2023, empowering students with crucial financial literacy skills.
- 8. Seminar on Investor Awareness Program:** A follow-up seminar on Investor Awareness Program was organized on 27th February 2024, reinforcing the importance of informed investment decisions among students.

9. **Seminar on "MAI Way towards Self-Reliance"**: On 20th March 2024, a seminar tailored for postgraduate students of all faculties emphasized the path towards self-reliance, with the honorable presence and guidance of **Shri. Diliprajji Goenka, President Bharatiya Seva Sadan**, who shared invaluable insights.
10. **Startups and Family Business Management**: Collaborating with IIC, the department organized a session on Startups and Family Business Management on 23rd March 2024, offering students practical insights into entrepreneurial ventures and family enterprises.
11. **Faculty & Student Exchange Program**: Promoting academic exchange and learning, **Dr. Rupa Gupta** visited **Shri. Shankarlal Khandelwal College, Akola**, on 30th March 2024, while **Dr. Archana Khandelwal** reciprocated the visit on **1st April 2024**, enriching the academic discourse for B.Com III students.
12. **Business Plan Competition & Innovation Rewards**: In partnership with IIC, a Business Plan Competition was organized on 3rd April 2024, recognizing and rewarding the best innovations among our students, fostering an entrepreneurial spirit within the academic community.
13. **Career Guidance in Banking and Insurance**: Addressing the career aspirations of students, a session on Career Guidance in Banking and Insurance was conducted on 3rd April 2024, providing valuable insights into career pathways in the financial sector.
14. **Second Session on "MAI Way towards Self-Reliance"**: A continuation of the seminar series on "MAI Way towards Self-Reliance" was held on 20th March 2024, **Honorable President Bharatiya Seva Sadan Shri. Diliprajji Goenka** offered further guidance and motivation to the students.

Dr. Ambadas Pande

Vice Principal & HOD, Commerce & Management

A Snap from MAI

श्रीमती रा.दे.गो. महिला महाविद्यालयचा कला शाखेचा अहवाल मानव्य विद्याशाखा अहवाल 2023-2024 (ARTS FACULTY REPORT)

1. 7/8/2023- राष्ट्रीय सेवा योजना, राज्यशास्त्र विभाग आणि समाजशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने मतदार नोंदणी आणि युवा संवाद कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉक्टर विनोद खैरे, समाजशास्त्र विभाग प्रमुख प्राध्यापक नरेंद्र मानमोठे, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉक्टर आशिष मुठे, प्रा. स्मिता देवर यांची प्रमुख उपस्थिती होती.
2. 10.8.2023-पं. विष्णु नारायण भातखंडे यांच्या जयंती कार्यक्रमाचे आयोजन दि. 10/08/2023 रोजी सकाळी 11.30 वा. करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला प्रमुख वक्ता म्हणून डॉ. गोविंद एललकार, संगीत विभाग प्रमुख, सीताबाई कला महाविद्यालय हे लाभले होते. तर अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाच्या प्राचार्या डॉ. चारुशीला रुमाले, समन्वयक म्हणून डॉ. अर्चना अंभोरे लाभल्या होत्या.
3. 12/8/2023-मराठी विभागातर्फे रानकवी ना.धो. महानोर यांना श्रद्धांजली वाहण्याच्या निमित्ताने 'ना.धो. शब्दांजली' कार्यक्रमाचे आयोजन केले होते. या कार्यक्रमात त्यांच्या कवितेचे अभिवाचन, भाष्य आणि गीतांचे सादरीकरण करण्यात आले. कार्यक्रमाला महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य प्रा.परिमल मुजुमदार, कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या समन्वयक प्रा. विद्या ठाकरे, मराठी विभागाचे डॉ. स्वप्नील इंगोले यांची प्रमुख उपस्थिती होती.
4. 29/8/2023- मानव्य विद्या शाखेतील सामाजिक शास्त्र अभ्यास मंडळाचे उद्घाटनाचा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला होता. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उद्घाटक व प्रमुख वक्ते म्हणून सेवानिवृत्त अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. सुलोचना मानकर या उपस्थित होत्या. याप्रसंगी उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे, कला शाखा विभाग प्रमुख डॉ. अर्चना अंभोरे, आय क्यू एस सी समन्वयक डॉ. संजय विटे, राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. विनोद खैरे, डॉ. आशिष मुठे, अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. नितीन चौधरी, इंग्रजी विभाग प्रमुख डॉ. शालिनी बंग, समाजशास्त्राचे प्रा. स्मिता देवर, तत्वज्ञान विभाग प्रमुख प्रा. अजय शिंगाडे, इतिहास विभाग चे प्रा. राधिका धोत्रे यांची प्रमुख उपस्थिती होती.
5. 5/9/2023- भारतीय सेवा सदनद्वारा संचालित श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय अकोला येथे शिक्षक दिन उत्साहात साजरा झाला. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, प्रमुख अतिथी दिलीपराज गोयनका, सत्कारमूर्ती डॉ. सुलोचना मानकर, डॉ. शाहीन काजी, प्रा. माधव काळे, प्रा. मनोरमा नैयर, तसेच उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे आणि डॉ. विनोद खैरे संयोजक शिक्षक दिन समिती यांची प्रमुख उपस्थिती होती.
6. 4/11/2023- 'इको फेमिनिज्म - पर्यावरणीय स्त्रीवाद' विषयावर एक दिवसीय आंतरराष्ट्रीय बहुविद्याशाखीय परिषदेचे भाषा विभागाद्वारे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाच्या प्रमुख अतिथी पदमश्री राहीबाई पोपेरे, बीज भाषक म्हणून डॉ. मोना चिमोटे, अधिष्ठाता, संगाबा अमरावती विद्यापीठ, डॉ. बालाजी नवले, संभाजीनगर म्हणून उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी दिलीपराज गोयनका, प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे, समन्वयक डॉ. उमेश पाटील, डॉ. स्वप्नील इंगोले यांची प्रमुख उपस्थिती होती.
7. 13/12/2023- भारतीय भाषा महोत्सव या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले आयक्यूएसी समन्वयक डॉ. संजय विटे, प्रा. स्नेहा पाटील, प्रा. सुरेश शिरसाठ हे व्यासपीठावर उपस्थित होते. या सर्वांच्या उपस्थितीत भारतीय भाषा महोत्सव उत्साहात साजरा करण्यात आला.

आपण आनंदी नसलो तर दुसऱ्यांना आनंद देणार कसा.

● सुरभि (२०२३-२४) ●

8. 1/1/2024- भारतीय सेवा सदन च्या संस्थापिका माताजी श्रीमती राधादेवीजी गोयंका यांच्या 121 व्या जयंती दिनाच्या कार्यक्रमाचे आयोजन श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयात करण्यात आले होते .या कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी दिलीपराज गोयनका , अध्यक्ष भारतीय सेवा सदन , आलोकबाबू गोयनका , घनश्यामबाबू गोयनका आणि प्राचार्य डॉक्टर चारुशीला रुमाले, डॉक्टर अंबादास पांडे ,प्रा. परिमल मुजुमदार यांची प्रमुख उपस्थिती होती .
- 9.2/2/2024- भारतीय सेवा सदन द्वारा संचालित अकोला येथील श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयात स्वर संध्या या बहारदार गीतांचा शंभरवा कार्यक्रम नवीन वर्षाच्या पूर्वसंध्येला जल्लोषात संपन्न झाला .या कार्यक्रमाला संस्थेचे अध्यक्ष श्री दिलीपराजजी गोयनका , महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ.चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य अंबादास पांडे, परिमल मुजुमदार सर, आरडीजी पब्लिक स्कूलच्या उप प्राचार्य श्वेता चोमवाल ,स्वर संध्याचे संयोजक डॉ. विजय आळशी आदी मान्यवरांची व्यासपीठावर उपस्थिती होती.
- 10.17/1/2024- राज्यशास्त्र विभाग, राष्ट्रीय सेवा योजना आणि जिल्हाधिकारी कार्यालय अकोला निवडणूक विभाग यांच्या वतीने एक दिवसीय कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉक्टर चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य डॉक्टर अंबादास पांडे, अकोला जिल्हाधिकारी कार्यालय निवडणूक कार्यालयाच्या वतीने मनोज बोपटे , नोडल अधिकारी ,स्वाती माळवे, पाटणकर आणि आखरे यांची उपस्थिती होती
11. 23/1/2024-भारतीय सेवा सदन द्वारा संचालित श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय मध्ये मंगळवार, दि. 23 जानेवारी 2024 रोजी प्रभु श्रीराम पूजनाचा कार्यक्रम उत्साहात पार पडला.भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, वरिष्ठ उपाध्यक्ष. गोपीकिसन बाजोरिया, उपाध्यक्ष रवींद्र गोयनका, सचिव आलोकबाबू गोयनका, प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले यांच्या मार्गदर्शनात अयोध्या येथील प्रभु श्रीराम पूजनाच्या सोहळ्याचे औचित्य साधून मंगळवार, दि. 23 जानेवारी 2024 रोजी श्रीराम पूजनाचा कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते.
- 12.26/1/2024-भारतीय सेवा सदन संस्थेद्वारा संचालित श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय येथे आर डी जी स्वरसंधेला दोन वर्ष पूर्ण झाले. त्या निमित्त गीत गायन स्पर्धेतील ग्रँडफिनाले उत्साहात पार पडला.सदर स्पर्धा संस्थेचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, वरिष्ठ उपाध्यक्ष गोपीकिशन बाजोरिया, उपाध्यक्ष रविकुमार गोयनका व सचिव आलोककुमार गोयनका, महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे यांच्या मार्गदर्शनात यशस्वी रित्या पार पडली. स्पर्धेकरीता प्रमुख अतिथी म्हणून अकोला जिल्हा पोलीस अधिक्षक मा. बच्चनजी सिंग व सौ. शिरीषा सिंग यांची उपस्थिती लाभली.
13. 8/2/2024- 'मानवी जीवनात मातृभाषेचे महत्त्व' या विषयावर निबंध स्पर्धा आयोजित करण्यात आली होती. त्या स्पर्धेला विद्यार्थिनींकडून उदंड प्रतिसाद मिळाला. निबंध स्पर्धेनंतर पारितोषिक वितरण समारंभ आयोजित करण्यात आला.त्या कार्यक्रमाला महाविद्यालयाच्या मराठी विभागप्रमुख आणि प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे, मराठी विभागाचे डॉ. स्वप्निल इंगोले यांची प्रमुख उपस्थिती लाभली होती.

कधी कधी स्मितहास्य हे वाळवंटातील पाण्याच्या थेंबासारखे उपयोगी पडू शकते.

14.12/2/2024- भारतीय सेवा सदन द्वारा संचलित श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय येथे संस्थेचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, उपाध्यक्ष रवीबाबू गोयनका, सचिव आलोक कुमार गोयनका महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले यांच्या मार्गदर्शनात रॅशनल थिंकिंग सेल आणि हिंदी विभागाच्या वतीने 'अंधश्रद्धा की विज्ञान: विवेकी स्वीकार' या विषयावर दिनांक १२ फेब्रुवारी २०२४ रोजी कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली होती.

15. 17/2/2024-श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयात आय.आय.सी व संगीत विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने एक दिवसीय राष्ट्रीय वेबीनारचे आयोजन करण्यात आले होते. प्रोसेस ऑफ इन्होव्हेशन डेव्हलपमेंट, टेक्नोलाजी रेडीनेस लेवल, कमर्शियलायझेशन ऑफ लॅब टेक्नोलाजी अॅन्ड टेक - ट्रान्सफर या विषयावर वेबीनारचे आयोजन करण्यात आले होते. प्रमुख वक्ते म्हणून डॉ. निलेश हरिभाऊ खंडारे, सहयोगी प्राध्यापक तथा मुख्य समन्वयक इंडस्ट्री इन्स्टीट्यूट इन्ट्रॅक्शन सेल, श्री संत गजानन महाराज अभियांत्रिकी महाविद्यालय, शेगाव हे लाभले होते.

16.28/2/2024-भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, उपाध्यक्ष रवींद्रबाबू गोयनका, सचिव आलोककुमार गोयनका, महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ.चारुशीला रुमाले यांच्या मार्गदर्शनात महाविद्यालयात मराठी विभागातर्फे मराठी 'भाषा गौरव दिन' साजरा करण्यात आला. मराठीतील सुप्रसिद्ध कवी कुसुमाग्रज यांच्या जयंतीच्या निमित्ताने मराठी भाषा गौरव दिन साजरा करण्यात येतो. त्यानिमित्ताने 'मराठीची स्थितीगती आणि भविष्य' या विषयावर विद्यार्थ्यांचा परिसंवाद आयोजित करण्यात आला होता. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रा.तेजस्विनी ठाकरे यांनी केले.

17.12/3/2024-भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, उपाध्यक्ष रवींद्रबाबू गोयनका, सचिव आलोककुमार गोयनका, महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ.चारुशीला रुमाले यांच्या मार्गदर्शनात महाविद्यालयात स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शन समिती आणि मराठी विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने दि.१२ मार्च २०२४ रोजी नेट सेट मार्गदर्शन कार्यशाळेचे आयोजन ऑनलाइन पद्धतीने करण्यात आले होते.

18.27/3/2024-भारतीय सेवा सदन संचलित श्रीमती राधा देवी गोयनका महिला महाविद्यालयामध्ये श्री गोपीकिसनजी बाजोरिया तथा रवीबाबू गोयंका, श्री दिलीपराजजी गोयनका, प्राचार्य डॉक्टर चारुशीला रुमाले यांच्या मार्गदर्शनात महाविद्यालयीन विद्यार्थिनींच्या तसेच समाजातील आबाल वृद्ध कलाकारांच्या कलागुणांना वाव देणारा अभिनव उपक्रम दर शनिवारी पार पडतो, ज्यामध्ये दिनांक 23 मार्च रोजी निसर्ग पूरक होळीचे आयोजन करण्यात आले होते

19.20/3/2024-श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयात भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष दिलीपराज गोयनका, सचिव आलोककुमार गोयनका, उपाध्यक्ष रविकुमार गोयनका यांच्या प्रोत्साहनाने व महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.चारुशील रुमाले यांच्या मार्गदर्शनाखाली, 12 फेब्रुवारी 2024 ते 20 मार्च 2024 या कालावधीत इंग्रजी विभागाचा "Enhance English Language" हा अभ्यासक्रम आयोजित करण्यात आला होता.

हिंदी विभाग के द्वारा विविध कार्यक्रमों का आयोजन किया गया जिसमें मुख्यतः 7 सितंबर से 15 सितंबर तक हिंदी सप्ताह के अंतर्गत विविध प्रतियोगिताओं का आयोजन किया गया, तुलसीदास जयंती के अवसर पर छात्राओं द्वारा संत तुलसीदास के सामाजिक साहित्यिक योगदान कार्यक्रम, महादेवी वर्मा की पुण्यतिथि पर छात्राओं द्वारा काव्य पठन कार्यक्रम, रामधारी सिंह दिनकर जयंती, छात्राओं द्वारा पीपीटी प्रेजेंटेशन समूह चर्चा इत्यादि अनेक कार्यक्रम हिंदी विभाग द्वारा आयोजित किए गए

डॉ. अर्चना अंभोरे
कला शाखा प्रमुख

डॉ. विनोद खैर
कला विभाग उपप्रमुख

सेवा जग फुलविते, पण प्रीती मन फुलविते.

ग्रंथालय विभागाचा वार्षिक अहवाल

उच्च शिक्षणाचा महत्वाचा कणा म्हणजे ग्रंथालय होय. आमच्या महाविद्यालयाचे ग्रंथालय समृद्ध व संगणकीकृत असून ग्रंथालयात विविध ३३४६७ पुस्तके वाचनासाठी उपलब्ध आहेत. संशोधन वृत्ती वाचकांमध्ये निर्माण व्हावी या दृष्टिकोनातून विविध विषयावरील नियतकालिके उपलब्ध करून दिले जातात. वाचकांच्या सोयीसाठी सुसज्ज असे वाचनकक्ष उपलब्ध असून याचा उपयोग विद्यार्थीनींनी भरपूर प्रमाणात घेत असतात. विद्यार्थीनींना ग्रंथालयातील साहित्याची माहिती व्हावी या करिता ग्रंथालयाची ओळख हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. ग्रंथालय आणि माहिती शास्त्राचे जनक डॉ.एस.आर.रंगनाथन यांची जयंती व पुण्यतिथी उत्साहात साजरी करण्यात आली. यावर्षी ग्रंथालयाद्वारे पुस्तक प्रदर्शनीचे आयोजन करण्यात आले. भारताचे माजी राष्ट्रपती 'मिसाईल मॅन' डॉ.ए.पी.जे.अब्दूल कलाम यांची जयंती, वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरी करण्यात आली. यामध्ये विद्यार्थीनी व प्राध्यापकांचा सक्रीय सहभाग होता. ग्रंथालयाद्वारे देवाण-घेवाण, रोजगार मार्गदर्शन, संदर्भ सेवा, इंटरनेट सेवा, झेरॉक्स सेवा विद्यार्थीनींना देण्यात आल्या. विद्यार्थीनींना वादविवाद स्पर्धा, वक्तृत्व स्पर्धा, निबंध स्पर्धा या सारख्या विविध स्पर्धांसाठी वेळोवेळी मार्गदर्शन व पुस्तके उपलब्ध करून देण्यात आले. वाणिज्य व ग्रंथालय विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने विद्यापीठ स्तरीय 'स्पार्क' प्रश्नमंजुषा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले. या सर्व सेवा व कार्यक्रमांमध्ये महाविद्यालयातील शिक्षक ग्रंथालय कर्मचारी व शिक्षकेत्तर कर्मचारी यांचे विशेष योगदान लाभले.

प्रा. राम बाहेती

समन्वयक

श्रीमती रा.दे.गो. महिला महाविद्यालय राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचा अहवाल

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावतीच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत प्राप्त होणाऱ्या विविध आदेशान्वये महाविद्यालयाचा राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग विविध स्तरावर कार्यक्रमांचे आयोजन करत असतो. विद्यार्थी हा अधिकाधिक समाजाभिमुख व्हावा या भावनेतून महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत सन 2023-24 मध्ये विविध कार्यक्रम राबविण्यात आले. यामध्ये वृक्षारोपण, मतदार जनजागृती, आधार कार्ड-मोबाईल नंबर लिंकिंग अभियान, रक्तदान शिबिर, शिवापूर येथील आश्रमात अनाथांसाठी फळ वाटप, महाविद्यालयामध्ये तसेच दत्तक ग्राम येथे आरोग्य तपासणी शिबिर आयोजित करण्यात आले. तसेच महापुरुषांच्या जयंतीनिमित्त महाविद्यालयामध्ये अभिवादनाचे कार्यक्रम आयोजित केले गेले. त्यामध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या स्वयंसेविकांमध्ये राष्ट्रभिमान जागृत व्हावा नेतृत्व गुण वाढीस लागावे म्हणून त्यांच्यामार्फत भाषण करून घेतली गेली. तसेच महाविद्यालयामध्ये अनेक स्वच्छता मोहिमा या शैक्षणिक वर्षात राबवल्या गेल्या. यातून राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग समाजापर्यंत प्रत्यक्ष संदेश पोहोचवण्याचे काम करत असतो. महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनींमध्ये साहस निर्माण व्हावे तसेच आपत्ती काळात त्यांनी समाजाची अधिक मदत करावी यासाठी त्यांना आपत्ती व्यवस्थापन शिबिरात प्रशिक्षण देऊन महाविद्यालयामार्फत आपत्ती निवारण कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे. त्याद्वारे विद्यार्थिनी सर्वतोपरी समाजाची मदत करतात.

राष्ट्रीय सेवा योजना एकूणच विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकासावर भर देते या अंतर्गत महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या स्वयंसेविकांमध्ये कला गुण निर्माण होऊन त्यांचे संगोपन व्हावे यासाठी महाविद्यालयामार्फत शाडू माती पासून गणेश निर्मितीची कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवानिमित्त आयोजित स्पर्धांमध्ये विद्यार्थिनींना गायन, नृत्य, रांगोळी स्पर्धा सारखे व्यासपीठ महाविद्यालयाने उपलब्ध करून दिले. पर्यावरणाचे रक्षण करणे व पर्यावरण जनजागृती करणे ही विद्यार्थ्यांची महत्वाची भूमिका असली पाहिजे या भावनेतून महाविद्यालयाने या शैक्षणिक वर्षात प्लास्टिक संकलन, वृक्षारोपण, स्वच्छता मोहीम व स्वच्छते संदर्भात जनजागृती करून पर्यावरण रक्षकांचे काम पार पाडले.

कोविड महामारीने निर्माण केलेल्या आरोग्याच्या समस्येमुळे विद्यार्थी हा मोठ्या प्रमाणावर महाविद्यालयांपासून दुरावला. त्यांच्यातील हे भय लसीकरणाने दूर करून त्यांना पुन्हा महाविद्यालयापर्यंत आणण्याचे साहस दिले. महाविद्यालयाने विद्यार्थी हा पुन्हा एकदा मोठ्या संख्येने महाविद्यालयात यावा यासाठी महाविद्यालय स्तरावर कोविड लसीकरण शिबिर आयोजित केले त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी मधील भीती काही प्रमाणात कमी होऊन त्याचा उपस्थितीवर परिणाम झाला.

शिवापूर येथील वृद्धाश्रमात अनाथ वृद्धांसाठी फळ वाटपाचा कार्यक्रम या शैक्षणिक वर्षात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागामार्फत आयोजित करण्यात आला होता. सामाजिक प्रश्नांची ओळख विद्यार्थ्यांना करून देणे हे शिक्षणाचे खरे काम आहे त्याला मूर्त रूप देण्यासाठी महाविद्यालयाचा राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग सतत कार्यरत आहे, यातूनच संबंधित उपक्रम पार पडला.

प्रा. स्मिता देवर डॉ. आशीष मुठे
रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी

शारीरिक शिक्षण विभाग रिपोर्ट (2023-24)

1. अमरावती विद्यापीठस्तरीय आंतर महाविद्यालयीन महिला क्रॉसकंट्री स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयाच्या विद्यार्थिनींनी विजेतेपद पटकाविले. यामध्ये कु. दिपाली गवई, आदिती मेटकर, गायत्री मेश्राम, नेहा धनगावकर, साक्षी गायकवाड, भावना इंगळे या विद्यार्थिनींनी सलग दुसऱ्यांदा प्रथम क्रमांकाची चॅम्पियनशिप प्राप्त केली आहे.
2. बी.एस आर्ट्स अँड सायन्स कॉलेज साखरखेडा येथे अमरावती विद्यापीठस्तरीय आंतर महाविद्यालयीन मुलींची बॅडमिंटन स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते यामध्ये कु. पारुल देशपांडे, सलोनी शिरसाट, पदमा जाधव, शिवानी गिहे, प्रांजली चक्रनारायण यांनी बॅडमिंटन स्पर्धेत विजेतेपद प्राप्त केले.
3. संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ स्तरीय आंतर महाविद्यालयीन मुले व मुलींची योगासन स्पर्धेचे आयोजन आमच्या महाविद्यालयामध्ये 28 ऑक्टोबर ते 30 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत घेण्यात आली होती. यामध्ये श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयातील कु. प्रेरणा डोंगरे, धनश्री देशकर, निकिता तेलगोटे, देवयानी वैद्य, श्वेता जंजाळ, दीक्षा जंजाळ यांनी योगासन चॅम्पियनशिप मध्ये उपविजेते पद प्राप्त केले आहे.
4. कु. गायत्री विंचुरकर, अमरावती विद्यापीठस्तरीय आंतर विद्यापीठ हॅडबॉल टीम मध्ये स्टॅंडबाय खेळाडू म्हणून तिची निवड करण्यात आली आहे. कु. विशाखा निधाने, अमरावती विद्यापीठ स्तरीय आंतर विद्यापीठ फुटबॉल टीम मध्ये स्टॅंडबाय खेळाडू म्हणून तिची निवड करण्यात आली आहे.
5. कु. पारुल मंगेश देशपांडे हिने अमरावती विद्यापीठस्तरीय ऑल इंडिया आंतर विद्यापीठ बॅडमिंटन स्पर्धेत, वैष्णव विद्यापीठ इंदोर इथे दिनांक 21 नोव्हेंबर ते 25 नोव्हेंबर 2023 मध्ये सहभाग घेऊन बॅडमिंटन स्पर्धेत कलर कोट प्राप्त केले आहे. तसेच अश्वमेध क्रीडा महोत्सव नागपूर येथे तिची निवड करण्यात आली आहे.
6. कु. अंजली वीरेंद्र विश्वकर्मा हिने अमरावती विद्यापीठस्तरीय ऑल इंडिया आंतर विद्यापीठ अॅथलेटिक 400 मीटर रनिंग स्पर्धेत, कालिंगा विद्यापीठ भुवनेश्वर, ओडीसा येथे दिनांक 26 डिसेंबर ते 29 डिसेंबर 2023 पर्यंत सहभाग घेऊन सलग दुसऱ्यांदा कलर कोट प्राप्त केला आहे. व अश्वमेध क्रीडा महोत्सव नागपूर येथे तिची निवड करण्यात आली आहे.
7. कु. प्रेरणा अनिल डोंगरे हिने अमरावती विद्यापीठस्तरीय ऑल इंडिया आंतर विद्यापीठ योगासन चॅम्पियनशिप, अन्ना युनिव्हर्सिटी चेन्नई येथे दिनांक 1 डिसेंबर ते 4 डिसेंबर 2023 पर्यंत सहभाग घेऊन सलग दुसऱ्यांदा योगासन स्पर्धेत कलर कोट प्राप्त केले आहे. तसेच बृहम महाराष्ट्र जिल्हास्तरीय योगासन स्पर्धेत गोल्ड मेडल व राज्यस्तरीय योगासन स्पर्धेत सिल्वर मेडल प्राप्त केले आहे.
8. क्रिकेट टीम मध्ये कु. हेमा सपकाळ, अश्विनी जगताप, निशा सपकाळ, नेहला पठाण, रेणुका ससाने, मयुरी वारके, सोनाली कलौरे, दिशा थाणेत, रिया धामणे, शिवानी बिरड, नेहा डोंगरे, कोमल मंगुलकर, प्रिया गायकवाड, खुशी पाचपोर, पलक काकड, पुनम बावस्कर या विद्यार्थिनींनी श्रीमती एस आर मोहता महिला महाविद्यालय खामगांव जि. अकोला येथे संपन्न झालेल्या अमरावती विद्यापीठ स्तरावरील आंतर महाविद्यालयीन 'डी' झोन महिला क्रिकेट स्पर्धेत श्रीमती एस आर मोहता महिला महाविद्यालयाच्या क्रिकेट टीमचा पराभव करून अंतिम विजेतेपद पटकावले.
9. संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठस्तरीय आंतर महाविद्यालयीन (मुले-मुली) योगासन स्पर्धेचे आयोजन आमच्या महाविद्यालयामध्ये दिनांक 28 ऑक्टोबर ते 30 ऑक्टोबर 2023 या दरम्यान करण्यात आले होते. यामध्ये श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय अकोलाच्या विद्यार्थिनींनी कु. प्रेरणा डोंगरे, धनश्री देशकर, श्वेता जंजाळ, दीक्षा जंजाळ, देवयानी वैद्य, निकिता तेलगोटे यांनी उपविजेतेपद प्राप्त केले.
10. कुमारी पूजा वानखडे, ज्ञानेश्वरी खताळे, संचिता गवई, मौसमी दामले यांनी औरंगाबाद येथे दिनांक 27 डिसेंबर ते 29 डिसेंबर 2023 पर्यंत संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय हॅडबॉल स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक प्राप्त केले आहे.
11. डॉ. पंजाबराव कृषी विद्यापीठ, अकोला येथे आयोजित दिनांक जिल्हा अथलेटिक्स मीट 2023-24 मध्ये कुमारी अंजली विश्वकर्मा हिला 100 व 200 मीटर मध्ये सुवर्णपदक, कु. दिपाली गवई हिने 5000 किलोमीटर दौड मध्ये सुवर्णपदक, कु. निकिता खेडकर 800 व 1500 मीटर मध्ये सुवर्णपदक, कु. गायत्री मेश्राम हिला 3000 मध्ये सिल्वर पदक, कु. साक्षी गायकवाड हिला शॉटपूट मध्ये सुवर्णपदक, कु. भारती उंबरकर हिला 10000 किलोमीटर वॉक मध्ये सुवर्णपदक मिळविले.
12. कुमारी अंजली वीरेंद्र विश्वकर्मा हिने यवतमाळ येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय ओपन टूर्नामेंट मध्ये 400 मीटर स्पर्धेत गोल्ड मेडल व 5000 रोख मिळविले आहे.

जो काळानुसार बदलतो तोच नेहमी प्रगती करतो.

13. कुमारी अदिती विनोद मेटकर हिने अमरावती येथे संपन्न झालेल्या राज्यस्तरीय 21 किलोमीटर रनिंग स्पर्धेत प्रथम पारितोषिक प्राप्त केले आहे.
14. महाराष्ट्र शासनाच्या क्रीडा व युवक सेवा संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे अंतर्गत जिल्हा क्रीडा अधिकारी कार्यालय अकोला द्वारा घेण्यात आलेल्या जिल्हास्तरीय युवा महोत्सवात आर डी जी महिला महाविद्यालयाची विद्यार्थिनी जानवी बोर्डे हिने प्रथम क्रमांकाचे पारितोषिक पटकाविले. जिल्हा व राज्यस्तरीय बॅडमिंटन स्पर्धेत सहभाग घेऊन प्रथम क्रमांक प्राप्त केला आहे.
15. कु. विशाखा नींधाने हिने संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या आंतर विद्यापीठ फुटबॉल टीमचे प्रतिनिधित्व करून रायगड, अश्वमेध खेळामध्ये फुटबॉल टीमने द्वितीय पारितोषिक प्राप्त करून कलर कोट मिळविला आहे. याकरिता संपूर्ण टीमचे कुलगुरुंच्या हस्ते अभिनंदन करण्यात आले.
16. 'नमो चषक २०२४' अंतर्गत भव्य क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन गोरक्षण रोड अकोला येथे करण्यात आले होते. यामध्ये श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालय अकोला मधील क्रिकेट संघाने प्रथम क्रमांक पटकाविले. तर महिला कबड्डी स्पर्धेत तृतीय क्रमांक मिळविले आहे. आदरणीय पंतप्रधान श्री. नरेंद्रजी मोदी यांच्या संकल्पनेतून भारतीय जनता युवा मोर्चाच्या वतीने स्थानिक गौरक्षण संस्थेच्या मैदानावर 'नमो चषक २०२४' अंतर्गत भव्य क्रिकेट स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. महाविद्यालयाच्या मुलींच्या क्रिकेट संघाने प्रथम पारितोषिक पटकावले, त्यांना बक्षीस व ५००० रुपयांचे पारितोषिक देण्यात आले.
17. शारीरिक शिक्षण विभागाद्वारे संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठस्तरीय आंतर महाविद्यालयीन (मुले-मुली) योगासन स्पर्धेचे आयोजन दिनांक 28 ऑक्टोबर 2023 ते 30 ऑक्टोबर 2023 रोजी महाविद्यालयात करण्यात आले होते. उद्घाटन सोहळ्याच्या अध्यक्षस्थानी मा. दिलीपराजजी गोयनका, प्राचार्य डाॅ. चारुशिला रुमाले, उपप्राचार्य डाॅ. अंबादास पांडे प्रमुख पाहुणे म्हणून लेफ्टनंट कर्नल चंद्रप्रकाश भडोला, कमांडिंग ऑफिसर, इलेव्हन महाराष्ट्र बटालियन एनसीसी अकोला, मा. डाॅ. पृथ्वी सिंग राजपूत, भूतपूर्व प्राचार्य इंदानी महाविद्यालय कारंजा, सचिव योगा समिती, मा. डाॅ. अरुण खोडस्कर, सचिव, बृहण महाराष्ट्र योग परिषद, डाॅ. प्रेमसिंग सायर, अध्यक्ष, निवड समिती (योगा), संगबाअवि, अमरावती, डाॅ. पराग जोशी, डाॅ. वशिष्ठ खोडस्कर, लेफ्ट. श्वेता मेढे, सदस्य, योगा निवड समिती, संगबाअवि, अमरावती तथा स्पर्धा समन्वयक यांची प्रामुख्याने उपस्थिती होती. यामध्ये डिग्री कॉलेज ऑफ फिजिकल एज्युकेशन अमरावती यांनी विजेतेपदाची चॅम्पियनशिप मिळविली तर श्रीमती आर डी जी महिला महाविद्यालय अकोला यांनी उपविजेतेपदाची चॅम्पियनशिप पटकाविली. तसेच तृतीय चॅम्पियनशिप सी.एम कडी महाविद्यालय परतवाडा यांनी मिळविली. सर्व खेळाडूंचे ट्रॉफी देऊन सत्कार करण्यात आले.
18. दिनांक १५ जानेवारी २०२४ रोजी "राज्य क्रीडा दिवस" मध्ये मोठ्या प्रमाणात सहभाग घेऊन ऑलम्पिक कुस्तीपटू खाशाबा जाधव यांच्या प्रतिमेला विनम्र अभिवादन केले. शारीरिक शिक्षण विभागाद्वारे 'राज्य क्रीडा दिवसाचे' आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये प्राध्यापक व विद्यार्थिनी करिता क्रिकेट, कबड्डी, टेबल टेनिस, कॅरम, मॅरिथॉन, संगीत खुर्ची इत्यादी क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या स्पर्धेमध्ये विद्यार्थिनींनी व प्राध्यापकांनी उत्स्फूर्त सहभाग घेतला.
19. दि. 22 मार्च 2024 रोजी पदवी प्रमाणत्र वितरण कार्यक्रम पार पडला. अध्यक्षस्थानी भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष मा. दिलीपराज गोयनका तर प्रमुख पाहुणे म्हणून आर.एल.टी. विज्ञान महाविद्यालयाचे प्राचार्य डाॅ. विजय नानोटी लाभले होते. कार्यक्रमाचा प्रारंभ महाराष्ट्र गीताने करण्यात आला. या नंतर विद्यापीठ गीत गाण्यात आले. विविध विषयांमध्ये सर्वाधिक गुण प्राप्त करणार्या विद्यार्थिनींना पदवी प्रमाणत्र वितरित करण्यात आल्या.
20. महाविद्यालयातील विद्यार्थिनींनी "राष्ट्रीय क्रीडा दिवस" मध्ये मोठ्या प्रमाणात सहभाग घेऊन 'मेजर ध्यानचंद सिंग' यांच्या प्रतिमेला विनम्र अभिवादन केले. कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून लाभलेले प्रोफेसर डाॅ. राजेश चंद्रवंशी, संचालक शारीरिक शिक्षण, आर एल टी महाविद्यालय अकोला व शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्काराने सन्मानित आंतरराष्ट्रीय खेळाडू हरिवंश टावरी यांची प्रमुख उपस्थिती होती. कार्यक्रमाचे उद्घाटन "मेजर ध्यानचंद सिंग" यांच्या प्रतिमेला माल्याअर्पण करून करण्यात आले. यावेळी मागील वर्षी क्रीडा क्षेत्रात विविध खेळांमध्ये विशेष प्राविण्य प्राप्त केलेल्या विद्यार्थिनींना प्रमाणपत्र देऊन त्यांचे सत्कार करण्यात आले.

लेफ्टनंट प्रा. श्वेता मेढे
संचालक शारीरिक शिक्षण

जो काळानुसार बदलतो तोच नेहमी प्रगती करतो.

एनसीसी विभाग रिपोर्ट (2023-24)

1. मनीषा धार्डत आर डी सी रिपब्लिक डे कॅम्प मध्ये कॅट-१ पुणे पर्यंत ग्रुप डान्स मध्ये तिची निवड करण्यात आली. एडीजी महाराष्ट्र डायरेक्टर मेजर जर्नल वाय पी खांदूरी यांच्या हस्ते बेस कॅडेट अवॉर्डनी अमरावती येथे तिला सन्मानित करण्यात आले.
2. सीनियर अंडर ऑफिसर पारुल मंगेश देशपांडे हिने फायरिंग मध्ये उत्कृष्ट कामगिरी केल्याबद्दल तिची निवड अमरावती येथे थल सेना कॅम्प करिता करण्यात आली. रायफल शूटिंग मध्ये कोल्हापूर येथे **CAT-1** पर्यंत सहभाग घेतला. व एक भारत श्रेष्ठ भारत या राष्ट्रीय कॅम्प एन.सी.सी कॅम्प झांसी येथे सहभाग घेऊन गोल्ड मेडल प्राप्त केले.
3. कुमारी श्रद्धा गावंडे, मनीषा धार्डत, स्वीटी वानखडे, हेमा पाचपोर यांची रिपब्लिक डे कॅम्प करिता सतत तीन महिने कॅम्पमध्ये राहून ड्रिल, गार्ड ऑफ ऑनर, नृत्य यामध्ये अकोला, अमरावती, पुणे येथे कॅट-1 पर्यंत निवड करण्यात आली आहे.
4. कु.भावना इंगळे, स्वीटी वानखडे, साक्षी बोले, वेदिका साखरे, पारुल देशपांडे, निकिता ढोरे या विद्यार्थिनींची 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' व आर्मी अटॅचमेंट या राष्ट्रीय कॅम्प करिता झांसी जळगाव, अहमदनगर, नागपूर येथे त्यांची निवड करण्यात आली. या कॅम्पमध्ये वाद विवाद स्पर्धा, ड्रिल स्पर्धा, नृत्य स्पर्धा, गायन स्पर्धेमध्ये या विद्यार्थिनींनी गोल्ड व सिल्वर पदक प्राप्त केले.
5. 11 महाराष्ट्र बटालियन एनसीसी अंतर्गत आंतर महाविद्यालय बेस्ट ऑनलाइन अॅल्युमिनि रजिस्ट्रेशन ट्रॉफी श्रीमती राधादेवी गोयनका महिला महाविद्यालयातील एनसीसीला मिळालेली आहे.
6. ११ महाराष्ट्र एनसीसी बटालियन व पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांच्या संयुक्त विद्यमानाने 10 ऑगस्ट, 2023 रोजी आंतर महाविद्यालयीन सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रतियोगिता आयोजित करण्यात आली होती. या प्रतियोगिता मध्ये श्रीमती आर. डी.जी महाविद्यालयाच्या एन.सी.सी कॅडेट्सने ग्रुप डान्स, ग्रुप साँग, व सोलो साँग, या स्पर्धेमध्ये सहभाग घेऊन महाविद्यालयाला प्रथम ट्रॉफी मिळून दिली. यामध्ये जूनियर अंडर ऑफिसर भावना इंगळे, सार्जंट निकिता ढोरे कॅडेट वैष्णवी ठाकरे, कॅडेट कीर्ती साठे, कॅडेट कोमल उज्जैनकर, कॅडेट ऋतुजा लाड, कार्पोरल मनिषा दहेत, कॅडेट राजश्री आठवले, सीक्यूएमएच साक्षी बोले, कॅडेट वेदिका साखरे, कॅडेट निकिता खेडकर, कॅडेट पूजा भाकरे, कॅडेट लक्ष्मी आपोतीकर, कॅडेट श्वेता चोटमल, कॅडेट सृष्टी वाघ, कॅडेट साची खंडारे, कॅडेट निकिता खडसे तर ग्रुप साँग मध्ये कॅडेट निकिता खेडकर, कार्पोरल, कॅडेट मनीषा दहीत, कॅडेट साची खंडारे, कॅडेट सृष्टी वाघ, कॅडेट पूजा भाकरे, कॅडेट श्वेता चोटमल, कॅडेट नहीला पठाण, कॅडेट हेमा पाचपोर, यांनी सहभाग घेतला होता. तसेच कॅम्प सीनियर जूनियर अंडर ऑफिसर स्वीटी वानखडे हिला बेस्ट कॅडेट म्हणून गोल्ड मेडल देऊन सन्मानित करण्यात आले. तसेच सार्जंट साक्षी बोले व कॅडेट निकिता खडसे, कॅडेट जोईबा शेख यांना रंगोली स्पर्धेत सिल्वर मेडल देऊन सन्मानित करण्यात आले.
7. "स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सवनिमित्त" 'मेरी माटी मेरा देश' या उपक्रमांतर्गत दिनांक 9 ऑगस्ट 2023 रोजी 'पंचप्रत शपथचा' कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला. दिनांक 14 ऑगस्ट 2023 रोजी महाविद्यालयात सायकल रॅलीचे आयोजन करण्यात आले ज्यामध्ये 11 महाराष्ट्र बटालियन एनसीसी अकोलाचे कमांडिंग ऑफिसर कर्नल सी पी भदोला यांच्या मार्गदर्शनामध्ये सायकल रॅलीचे आयोजन करण्यात आले. दिनांक 13 ऑगस्ट ते 15 ऑगस्ट 2023 स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव यानिमित्ताने महाविद्यालयात ध्वजारोहण करण्यात आले. 15 ऑगस्ट 2023 रोजी एनसीसी युनिटच्या कॅरेट्स द्वारे पथसंचलन करून प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते वीर शहिदांना पुष्पचक्रनी श्रद्धांजली अर्पण करण्यात आली. व ध्वजारोहण कार्यक्रम संपन्न झाला यावेळी भारतीय सेवा सदनचे अध्यक्ष दिलीपराजजी गोयनका, उपाध्यक्ष रवी बाबू गोयनका, सचिव आलोक बाबू गोयनका, शिवप्रकाश रुहाटीया, सौरभ गोयनका, रंजीत बाबू गुप्ता सुनील अग्रवाल इंदू वाला चौधरी आणि प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, उपप्राचार्य डॉ. अंबादास पांडे, यांच्या मार्गदर्शनाने हा कार्यक्रम घेण्यात आला.
8. "कारगिल विजय दिवस" 26 जुलै 2023 रोजी नेहरू पार्क येथील हुतात्मा लक्ष्मण भिकाजी गोडबोले यांच्या शहीद स्मारकला श्रद्धांजली देऊन साजरा करण्यात आला. देशभरात दरवर्षी 26 जुलै रोजी कारगिल विजय दिवस साजरा केला जातो. 1999 साली झालेल्या कारगिल युद्धात भारतीय सैन्यांनी पाकिस्तानी सैन्यांचा अक्षरशः धुव्वा उडवला. हा दिवस प्रत्येक देशवासियाकरिता गौरवाचा व अभिमानाचा दिवस आहे. 26 जुलै 1999 रोजी झालेल्या युद्धात भारताचा विजय घोषित करण्यात आला. दरवर्षी 26 जुलै हा दिवस 'कारगिल विजय दिवस' म्हणून साजरा केला जातो.
9. ११ महाराष्ट्र बटालियन एनसीसीचे कमांडिंग ऑफिसर लेफ्ट कर्नल चंद्रप्रकाश भडोला, महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. चारुशीला रुमाले, एनसीसी अधिकारी लेफ्टनंट श्वेता मेंढे यांच्या मार्गदर्शनाखाली ही वार्षिक **Ncc** भरती संपन्न झाली. भरतीमध्ये महाविद्यालयातील एकूण 300 विद्यार्थिनीने सहभाग नोंदविला. सर्वप्रथम विद्यार्थिनींचे ऑनलाइन फॉर्म भरण्यात आले. त्यानंतर त्याची शारीरिक क्षमता चाचणी यामध्ये उंची, वजन, १०० मीटर धावने, व नंतर त्यांची लिखित परीक्षा घेण्यात आली. यामध्ये ज्या विद्यार्थिनी पास होतील त्यांचे साक्षात्कार घेऊन मेरिट लिस्ट प्रमाणे 50 मुलींची निवड एनसीसी मध्ये करण्यात येईल.

लेफ्टनंट प्रा. श्वेता मेंढे
संचालक शारीरिक शिक्षण

जो काळानुसार बदलतो तोच नेहमी प्रगती करतो.

Report on Institution's Innovation Council

The Institution's Innovation Council, an initiative of the Ministry of Human Resource Development, has been actively operating since the academic session of 2023-24. Under the guidance of Hon. President Mr. Diliprajji Goenka & Hon. Principal Dr. Charushila Rumale, the following activities were organized from May 2023 to April 2024 across Quarter I to Quarter IV:

- Webinar on the Geometry of Start-Up on 11.05.2023
- Inauguration of National Technology Week on 05.06.2023
- Webinar on Green Office Environment & Green HRM Practice on 05.06.2023
- Seminar on NEP 2020-Awareness & Innovation Best Practice on 12.08.2023
- Independence Day-Azadi Ka Amrit Mahostav-Patriotic Song on 15.08.2023
- Workshop on Developing Entrepreneurial Mindset in collaboration with Hindi Dept. on 21.08.2023
- Seminar on Maharashtra Student Innovation Challenge-2023 on 12.09.2023
- The Lunar Revolution of India in collaboration with Dept. of Economics on 15.09.2023
- National Level Webinar on Personalized Learning in Perspective of NEP-2020 on 16.09.2023
- Motivational Session by Successful Entrepreneur/Start-Up Founder on 25.09.2023
- Mentoring Session on Demo Day/Exhibition/Poster of Ideas/POC & Linkage with Innovation Ambassador/Experts for Mentorship Support in collaboration with Dept. of Commerce on 27.09.2023
- Speech Competition on the occasion of National Entrepreneurship Day on 07.10.2023
- National Level Webinar on Problem Solving and Ideation in collaboration with Dept. of Commerce on 09.10.2023
- Workshop on Unlocking Your Entrepreneurial Potential: A Session on SGIARC's Support and Opportunities in collaboration with Dept. of Commerce On 09.10.2023
- Intra-Institutional Idea Competition and Reward Best Ideas on 11.10.2023
- Seminar on Dr. Abdul Kalam: Charting the Blueprint of My Life-A comprehensive Guide on 16.10.2023
- Webinar on Entrepreneurship and Innovation as Career Opportunity on 17.10.2023
- Presentation Competition on NEP-2020 on 20.10.2023
- Seminar on Pollution on 8.12.2023
- Viksit Bharat @ 2047: Voice of Youth on 11.12.2023
- Dr. Rupa Gupta attended Regional Meet at G.H. Rasoni Institute of Management and Engineering on 13.12.2023
- No Vehicle Day on 14.12.2023
- Intra-Institutional Innovation Competition in collaboration with Avishkar Cell & Research Committee on 14.12.2023
- Impact Lecture on Artificial Intelligence & Entrepreneurship sponsored by AICTE on 3.2.2024
- Seminar on Swami Vivekanandji in collaboration with Dept. of English on 7.2.2024
- Seminar on Principles of Start-up on 7.2.2024
- Field/Exposure Visit to Pre-incubation units such as Ideas Lab, Fab lab, Makers Space, Design Centers, City MSME clusters, workshops etc in collaboration with Dept. of Home-Economics on 10.2.2024

- National Level Webinar on Process of Innovation Development, Technology Readiness Level (TRL); Commercialization of Lab Technologies & Tech-Transfer in collaboration with Dept.of Music on 15.2.2024
- Mentoring Event: Demo Day/Exhibition/Poster Presentation of Business Plans & linkage with Innovation Ambassadors/Experts for Mentorship Support in collaboration with Dept.of NGC on 15.2.2024
- Workshop on Business Model Canvas on 16.2.2024
- Session on Achieving Problem-Solution Fit and Product-Market Fit on 20.2.2024
- Innovation & Entrepreneurship Outreach Program in Community on 22.2.2024
- Workshop on entrepreneurship skill, attitude and behavior development on 23.2.2024
- Workshop on Design Thinking, Critical thinking and Innovation Design on 27.2.2024
- Seminar on Women Entrepreneurship on 21.3.2024
- Workshop on How to plan for Start-Up & Legal and Ethical Steps in collaboration with Dept.of Commerce on 23.3.2024
- Webinar on Prototype/Process Design and Development in collaboration with Dept. of English on 30.3.2024
- Webinar On Accelerator Or Incubation Opportunities For Students And Faculties Early Stage Entrepreneurs in collaboration with Dept. of Hindi on 1.4.2024
- Impact Lecture on How to Identify Intellectual Property at the stage of Innovation and Start-Up & Women Entrepreneurship on 2.4.2024
- Innovation & Entrepreneurship Outreach Program at RDG Public School on 5.4.2024
- National Level Webinar on Intellectual Property Rights and IP Management in collaboration with IQAC & Dept. Of Library on 15.4.2024
- National Level Quiz on Creativity & Innovation on 21.4.2024.
- Webinar “Lean Start-up & Minimum Viable Product/Business”- Boot Camp (or) Mentoring Session on 23.4.2024
- National Level Quiz Contest on World Book and Copyright in collaboration with Global Academy of Mentoring & Facilitation for Multidimensional Enrichment, New Delhi on 23.4.2024
- National Level Quiz on Intellectual Property Rights on 26.4.2024.

The council has tirelessly organized and facilitated these events, with active involvement from both students and staff. The efforts are aimed at fostering a culture of innovation and creativity within the institution, ensuring a conducive environment for growth and development.

Dr. Rupa Gupta
Convener, IIC

Report - Annual Day “Uddan-.....”

Smt. Radhadevi Goenka College for Women, Akola had organized *Annual Gathering* “Uddan-2023-24” on 20th and 21th of January 2024. This grand event comprised the celebration of Bharatiya Seva Sadan, the parent institution's 82nd Foundation Day as well as 121st Birth Anniversary of the Founder President honourable *Mataji Late Smt. Radhadevi Goenka*. Unlike other college gatherings, RDG Gathering is unique in many ways. Our reverend President, Mr. Diliprajji Goenka, has made the policy of the institution that each event of RDG should be the golden mean of Education, Information and Entertainment and must reflect RDG culture, its vision and mission. Therefore, he initiated the trend of celebrating Theme-based Gathering and by this way we find the solution to the problem – how to extend and unconsciously inculcate the universal and other values among students and thus converting it into *the Best Practice of the institution*. Before such celebration, it was the problem before institution that how Gathering can become meaningful and not just cheap sort of entertainment. IQAC suggested to take the universal values and cross cutting issues as the theme of Gathering. Thus, the simple celebration of gathering become the great platform of extension activity.

The gathering coordinator, Prof. Lalit Bhatti and the gathering core-committee members Prof. Ajay Shingade, Prof. Anup Sharma, Dr. Vinod Khaire, Librarian Dr. Ram Baheti, and IQAC Coordinator Prof. Sanjay Vite discussed this year various themes value education, importance of skills and communication, culture and civilisation, empowerment of women, personality development, revival of history, Vasudhava Kuthumbkum and so on with the honourable President, Shri Diliprajji Goenka and the principal Dr. Charushila Rumale. The honourable President suggested the theme of “*G-20 Vasudhava Kuthumbkum – One Earth, One Family, One Future*” and it was confirmed and selected by the principal. Therefore, accordingly various working committees were formed and positive efforts were made to reflect the theme in all events, activities, cultural performances and decorations of the gathering.

Dr. Lalit Bhatti
Convener

RATIONAL THINKING CELL

Annual Report 2023-24

Throughout the year 2023-24, the Rational Thinking Cell organized several activities aimed at promoting critical thinking and rationality:

- Awareness Program on Mentoring Miracles (6.10.2023): A program dedicated to connecting with orphaned children, offering mentorship for a brighter future.
- Art of Choosing Life-Partner (25.10.2023): A workshop focusing on rational decision-making when selecting a life partner.
- Workshop on Superstition or Science (12.2.2024): This workshop aimed to challenge superstitions and promote scientific thinking.

Dr. Rupa Gupta
Coordinator

Our Laurels...

सुरभि (२०२३-२४)

.. New Courses Run by Our Institute ..

RDG INSTITUTE OF FILMS, TELEVISION & DRAMATICS

Placement/Opportunities
in Theatre, Dramatics,
Web Series &
OTT Platforms etc.

No Age Limit,
No Gender Bar

Expert Faculty
From Mumbai

Bharatiya Seva Sadan's
**RDG INSTITUTE OF FILMS,
TELEVISION & DRAMATICS**

Be a Star with

RDG FILM INSTITUTE

in Collaboration with **Nihal Manwatkar**
Writer, Director, Performer, Mumbai

For More
Detail Information

Prof. Pavan Mahajan
9146912813

Amar Agrawal
8983301146

अपने सपनों को चुनोगे...
तभी तो इतिहास रचोगे...!!

RDG SCHOOL OF FASHION DESIGNING

RDG School
of
Fashion Design

Run By

Smt. Radhadevi Goenka College For Women, Akola

Certificate : 6 Months Diploma : 12 Months
Adv. Diploma : 18 Months

RDG RECORDING STUDIO

RDG
RECORDING STUDIO
3 Months Duration

- ▶ MUSIC RECORDING STUDIO
- ▶ MUSIC PRODUCTION HOUSE
- ▶ MUSIC COMPOSITION ▶ DUBBING

RDG BEAUTY ACADEMY

Make-Up Studio | Hair |
Parlour & Skin Aesthetics

BASIC

CERTIFICATE
COURSE

30 DAYS

ADVANCE

CERTIFICATE
COURSE

60 DAYS

DIPLOMA
COURSE

90 DAYS

YCMU (BA, B.Com)

Distance Education

ज्ञानमंगा घरोघरी

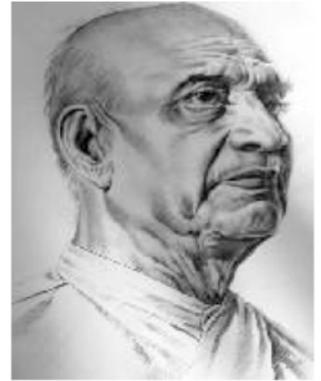

रांगोली आणि मेहंदी
स्पर्धेची काही क्षणचित्रे...

चित्रकार की
सुंदर अदाकारी...

महाविद्यालय मे हुए विविध उपक्रमो के क्षणचित्र...

Bharatiya Seva Sadan's
Smt. Radhadevi Goenka
College for Women, Akola.

Accredited by NAAC, "A" Grade with CGPA 3.07
(Certified Minority Institution)

Website : www.rdgakola.ac.in ▶ E-mail : rdgcollegeakola@gmail.com